

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение средняя
общеобразовательная многопрофильная школа №44 им.В.В.Кудзоева

«Рассмотрено»

Руководитель МО

Габеева Н.Т.

Протокол №1

от «29» августа 2019г.

«Согласовано»

Заместитель директора по

Джиоева З.И.

«30» августа 2019г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ПО РОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

Владикавказ
2019

**1. Нормативные правовые документы,
на основании которых разработана рабочая программа:**

- Федеральным законом от 29 декабря 2012 года № 273 «Об образовании в Российской Федерации»;
- Законом Республики Северная Осетия-Алания от 27 декабря 2013 года № 61-РЗ «Об образовании в Республике Северная Осетия-Алания»;
- Федеральным законом Российской Федерации от 25.10.1991 №1807-1 «О языках народов Российской Федерации» (с изменениями и дополнениями);
- Федеральным законом Российской Федерации от 28.12.2016 №465-ФЗ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации в части совершенствования государственного регулирования организации отдыха и оздоровления детей»;
- Федеральным законом Российской Федерации от 24.07.1998 года №124-ФЗ «Об основных гарантиях прав ребенка в Российской Федерации» (с изменениями и дополнениями);
- приказом Министерства образования Российской Федерации от 9 марта 2004 г. № 1312 «Об утверждении федерального базисного учебного плана и примерных учебных планов для образовательных учреждений Российской Федерации, реализующих программы общего образования» (в ред. Приказов Минобрнауки РФ от 20.08.2008 [N 241](#), от 30.08.2010 [N 889](#), от 03.06.2011 [N 1994](#), от 01.02.2012 [N 74](#));
- приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 6 октября 2009 г. № 373 «Об утверждении и введении в действие федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования (в ред. приказов Минобрнауки России от 26.11.2010 [N 1241](#), от 22.09.2011 [N 2357](#), от 18.12.2012 [N 1060](#));
- приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 05.03.2004 г. №1089 «Об утверждении федерального компонента государственных образовательных стандартов начального общего, основного общего и среднего (полного) общего образования (далее – ФКГОС) (для VIII-XI (XII) классов);
- приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 19.12.2014 года №1598 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования обучающихся с ограниченными возможностями здоровья, утвержденным (с изменениями и дополнениями) ФГОС НОО ОВЗ;
- приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.12.2010 г. №1897 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования» (для V-VII классов образовательных организаций, а также для VIII-IX классов общеобразовательных организаций, участвующих в апробации ФГОС ООО в 2017/2018 учебном году);
- приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 18 июля 2002 г. № 2783 «Об утверждении Концепции профильного обучения на старшей ступени общего образования»;
- приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 31.03.2014г. № 253 «Об утверждении федерального перечня учебников, рекомендованных к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования»;
- постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 29 декабря 2010г. № 189 «Об утверждении СанПиН 2.4.2.2821-10 «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных

учреждениях» (в редакции изменений №3, утвержденных постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 24 ноября 2015 г. № 81);

- постановлением Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека и Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 10.07.2015 года №26 «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения и воспитания в организациях, осуществляющих образовательную деятельность по адаптированным основным общеобразовательным программам для обучающихся с ограниченными возможностями здоровья» (СанПиН 2.4.2.3286-15);
- постановлением Правительства Российской Федерации от 01.12.2015 года №1297 «Об утверждении государственной программы Российской Федерации «Доступная среда» на 2011-2020 годы» (с изменениями и дополнениями);
- постановлением Правительства Российской Федерации от 23.05.2015 года №497 «О Федеральной целевой программе развития образования на 2016-2020 годы»;

Æмбарынгæнæн фыстæг

Рабочая программа построена по требованиям нового стандарта и на основе учебного комплекта кафедры ЮНЕСКО СОГПИ. Для литературного чтения выделено два часа в неделю (всего 34 учебных недели 68 часов.) В начальной школе закладывается основа для всестороннего развития детей. Поэтому изучение осетинского языка ...

Кусæн программæ арæзт æрцыд ног стандарты домæнтæм гæсгæ æмæ ЮНЕСКО-йы кафедрæйы арæзт ахуырадон комплекты бындурыл. Ирон литературон кæсынадæн лæвæрд цæуы къуыри 2 сахаты (æдæппæт 34 ахуырадон къуырийы-68 сахаты)

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцæуы сывæллæтты алывæрсыг рæзтæн.

Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæзт у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрддзинад кæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базонынмæ æмæ интеллект уæрæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алывæрсыгæй хъомыл кæнын;

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнындынад рæзын кæнын.

Куыд зонæм, афтæмæй æппæтæй хуыздæр фадат уыцы нысантæ сæххæст кæнынæн ис кæсыны урокты.

Ног (дыккаг фæлтæры) стандартты домæнтæ сты, цæмæй Уæрæсейы цæрæг алы адæмæн дæр йе 'взаджы кад се 'хсæн бæрзонддæр ист æрцауа, цæхгæр фæхуыздæр уа йæ ахуыр кæныны хъуыддаг. Уыцы хæстæ та æххæст кæны райдайæн скъола.

Кæсыны программæйы сæйраг идея у скъоладзауы ахуыры процессы сæйраг архайæг уæвынмæ сразæнгард кæнын.

Кæсыны программæйы сæйраг хицæндзинад – скъоладзаутæн комплексон æгъдауæй литературон кæсынады æгъдауттæ бацамонын.

Кæсыны программæйы спецификонхицæндзинæдтæ:

- текстыл бакусын куыд ныхасы иуæгыл;

- литературон уацмысы дзырдты аивдзинад æмæ сæхицæндзинæдтæ жанртæм гæсгæ æвзарын;

- уацмысы æвзаг æмæ сывæллæтты ныхасыл уыцы иумæ куыст;

- уацмысыл æмæ сывæллæттæн фыст чингуытыл иумæйагæй кусын;

- сывæллæттæн тексты тыххæй зонындзинæдтæ дæттын, æмæ аивадон мидис æмбарын кæнгæйæ сабиты миддуне хъæздыгдæр кæныныл куыст. - литературон уацмысы

Программæ домæ, цæмæй скъоладзаутæ базоний тексты сæйрагдæр хъуыды рахицæн кæнын, уацмысы мидис хи ныхæстæй радзурын, дзырдты нысаниуæг зонын, текстæн йæ аивадон æууæлтæ рахатын; сахуыр уой хъуыды кæнын, рæза сæ аивадон æнкъарынад, цымыдис æмæ разæнгард кæной чиныг кæсынмæ.

Кæсыны программæйы сæйраг нысан: сабиты чиныг кæсынмæ разæнгард кæнын ; ирон, уырыссаг ама æппæтдунеон литературæйы хуыздæр уацмысты фæрцы сывæллæтты миддуне хъæздыгдæр кæнын.

Кæсыны программæйы сæйраг хæстæ:

1. скъоладзауты дзырдгай хъæрæй кæсын ахуыр кæнын;
2. чиныг кæнæ хицæн уацмысы мидис æмбарын;
3. литературон уацмыстæ жанртæм гæсгæ æвзарын зонын;
4. сывæллæттæн фыст литературæйы зындгонддæр авторты зонын; цы уацымстæ ахуыр кæнынц, уыдоны авторты зæрдыл дарын.
5. уацмысы архайджыты мидуавæр æнкъарын;
6. цардмæ эстетикон æнкъарæнтæ гуырын кæнын;
7. сывæллæтты дунеæмбарынад уæрæх кæнын;
8. сывæллæтты ныхас хæздыг кæнын;
9. скъоладзауты чиныг кæсынмæ разæнгард кæнын.

2. Текстыл кусгæйæ сывæллæтты ныхасы арæхстдзинад рæзынгæнæн мадзæлттæ:

1. Кæсыны навыктæ рæзын кæнын:

- раст æмæ æмбаргæ каст;
- дзырдгай каст;
- хуыздæр кæсæджы конкурстæ æмæ ерыстæ аразын;
- тагъ кæсыныл фæлтæрын.

2. Аив кæсын æмæ дзурын:

- хъæрæй æмæ хинымæры каст;
- раст дикции аразын, хъæлæсонтæ æмæ æмхъæлæсонты раст артикуляцийыл куыст;
- тагъддзуринагтæ кæсын;
- орфоэпийы нормæтæ ахуыр кæнын;
- рольтæм гæсгæ кæсын.

3. 2-æм къласы «Литературон кæсынады» сæйраг ахуыргæнинаг æрмæг (68 сах.)

Сæрды мысинæгтæ (5сах.). Тагъддæр уайут уе скъоламæ!(3сах.). Уарзын дæ, сызгъæрин фæззæг!(7сах.). Хорзæй хорз зæгъын хъæуы, æвзæрæй та- æвзæр(9сах.). Скодта Митын Лæг йæ урс кæрц(8сах.). Æнæзивæг куы уай – хуыздæр бынат дæ бар!(9сах.). Мæргътæ æмæ цæрæгойты дунейы(10сах.). Æгас цæуай, уалдзæг!(7сах.). Кæм райгуырдатæн, мæхи кæм базыдтон(10сах.). Фольклоры чысыл хуызтæ: уыци-уыцитæ, æмбисæндтæ, нымайæнтæ, ирхæфсæнтæ. Адæмон сфæлдыстад: адæм æмæ цæрæгойты тыххæй аргъæуттæ. Палиндромтæ. Аив литературон жанртæ(басня, радзырд, аргъау, æмдзæвгæ). Зымæг, фæззæг, уалдзæг æмæ сæрды тыххæй уацмыстæ.

Ирон сывæллæттæн чи фыста, уыцы классикты сфæлдыстад(Хетæгкаты Къоста, Коцойты Арсен, Дзесты Куыздæг æмæ иннæтæ). Нырыккон фысджыты сфæлдыстад. Уацмысты мидис. Аргъæутты геройты фæлгонцтæ; сфæлдыстадон хæславардтæ(радзырд кæронмæ ахæццæ кæнын, сæргонд æрхъуыды кæнын æмæ а.д.); уацмыс аивгæнæн мадзæлттæ.

Сабидуджы тыххæй уацмыстæ æмæ сæ автортæ. Уырыссаг литературæйæ æрбайсгæ уацмыстæ. Сæ авторты сын зонын(Е. Пермяк, К. Ушинский, М. Зощенко æмæ æнд.) Зæрдывардæй ахуыргæнинаг æрмæг æмæ кæсыны æрмæг.

4. Къæлиндарон-тематикон пълан.

1	2	3	4	5	6	6
1	1	Фыццаг урок. Хонæм уæ литературæйы цымыдисаг дунемæ		Ног темæ ахуыр кæныны урок	Ног чиныгимæ зонгæ кæнын. Чиныгимæ кусын зонын: чингуыты хуызтæ кæрæдзийæ иртасын(ахуыргæнæн, наукон, аивадон); чиныджы автор чи у, уый зонын; йæ арæст ын зонын. Хъæугæ уацмыс куыд ссарæн ис. Куыд зилын хъæуы чиныгмæ.	Знать способы ориентирования в учебнике. Уметь различать элементы книги: обложка, оглавление, титульный лист, иллюстрация
Сæрды мысинæгтæ (5сах)						
1	1	Чеджемты Г. «Æрдзы диссæгтæ». Тагъдзуринаг		Ног темæ ахуыр кæныны урок	Уацмысы жанр зонын. Æрдзы рæсугъддинад æмæ хъæздыгдинад æмбарын æмæ йын аргъ кæнын. Чиныджы нывмæ гæсгæ халсарты нæмттæ зонын. Тагъдзуринаг бахъуыды кæнын. Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй сахуыр кæнын.	Знать названия, основное содержание изученных литературных произведений, их авторов. Уметь:
2	1	Астемыраты И. «Базары». Гаглойты В. «Бæласы бындзæфхад»		Ног æрмæг	Уацмысты жанртæ зонын. Æрдзы рæсугъддинад æмæ хъæздыгдинад æмбарын æмæ йын аргъ кæнын. Чиныджы нывмæ гæсгæ дыргътæ æмæ халсарты нæмттæ зонын. Радзырдæн сæргонд æвзарын. Æрдзон зонинæгтæ бахъуыды кæнын. Текст æмбаргæ каст кæнын. йæ сæйраг хъуыды йын æмбарын.	– читать осознанно текст художественного произведения; – определять тему и главную мысль произведения; – читать
3	1	Б.Сергунков. «Кæм бамбæхсы сæрд».		Ног æрмæг	Жанр: литературон аргъау. Цæмæн у аргъау? Афæдзы	стихотворные произведения

		Баситы М. «Розæ- дидинаег». Уыци- уыци.			афонты æрдзы ивдзинæдтæ иртасын. Текст хи ныхæстæй дзурын, хæйттыл æй дих кæнын зонын. Прозæ æмæ поэзийы хицæндзинад æмбарын. Рифмæ. Нывты диссагæй ыц ис?	наизусть; – различать элементы книги; – пересказывать текст, делить текст на части, составлять план
4	1	Коцойты А. «Хъæбатыр Габо» Уырымты П. «Кæсагахсæг». Къадзаты С. «Цы уары къæвда?»		Ног æрмæг	Жанр: радзырд. Ныфсхаст æмæ хъæбатырдзинады тыххæй. Радзырды мидис æмбарын. Иннæ сывæллæтты миниуджытæн аргъ скæнын. Æмбисæндтыл куыст. Ирхæфсæн. Уыци-уыци.	Знать названия, основное содержание изученных литературных произведений, их авторов. Уметь:
5	1	Сæрды мысинæгтæ		Рефлекси. Контролон урок.	Сæрды тыххæй цы æрмæг рацыдысты, уымæй цы бадардтой сæ зæрдыл. Хи хъуыдытæ радзурын. Цыбыр радзырдтæ аразын. Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурын. Цы автортимæ базонгæ сты, уыдонæй кæй бахъуыды кодтой.	

Тагьддээр уайут уе скьоламæ (2сах)

1	1	Хетæгкаты Къ. «Лæгау». Л.Даскалова. «Алæмæты диссæгтæ» 1-аг хай		Ног темæ ахуыр кæныны урок	Ног темæ. Уацмысты жанртæ зонын. Æмдзæвгæйы мидис æмбарын. Поэты фæдзæхст. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын. Радзырды темæ, сæйраг хъуыды.Сæйраг геройы миниуджытæ, йæ архæйдтытæ.	
2	1	Л.Даскалова. «Алæмæты диссæгтæ» 2-3-аг хай		Ног æрмæг фидар кæнын	Æмбаргæ æмæ аив каст. Текстæй хъæугæ скъуыддзаг æвзарын. Алы хъуыдыйады мидис дæр интонацийы фæрцы раст æмбарын. Къæйттæй куыст. Диалогы архайын.	

Уарзын дæ, сызгъæрин фæззаг!

1	1	Чеджемты Г. «Буркуырæтджын Н.Сладков. «Фæззаг къæсарыл». Æмбисæндтæ. Тагъдзуринаг.		Ног темæ ахуыр кæныны урок	Уацмысты жанртæ. Темæ, сæйраг хъуыды. Диалогы архайын. Архайджыты миниуджытæ. Æрдзы ивдзинадтæ фæззыгон. Адæмон æмæ литературон аргъауы хицæндзинад. Тагъдзуринаг бахъуыды кæнын. æмбисæндтыл бакусын.	
2	1	Быгъуылты Ч. «Мыст æмæ сырддонцыуы аргъау».		Ног æрмæг	Жанр. Сæйраг хъуыды. Архайджыты митæн аргъ кæнын. Диалогы архайын. Цы зонд амоны аргъау? Фæрстытæн дзуапп дæттын. Пълан аразын.	

3	1	Ситохаты С. «Сырдонцъиу»		Ног æрмæг	Жанр. Афæдзы афон. Адæймаг æмæ цæрагойты'хсæн ахаст. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Диалог аразын. Адæймаджы цавæр миниуджытыл дзырд цæуы радзырды? Аив кæсын, орфоэпийы нормætæ хынцгæйæ. Аргъауы сырдонцъиуимæ йæ абарын.	
4	2	Асаты А. «Буламæргы фæззыгон зараг».		Ног æрмæг	Жанр. Афæдзы афон. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Сæргæндтæ сын æрхъуыды кæнын. Зæрдæйы æнкъарætæ равдисын. Аив кæсын, орфоэпийы нормætæ хынцгæйæ.	
5	1	Чеджемты Г. «Æрæгвæззæг»		Ног æрмæг	Жанр. Афæдзы афон. Текстимæ куыст. Фæззæджы тарст. Зымæгон нывтæ. Нывимæ куыст. Аив кæсын. Радзырд æрхъуыды кæнын. Фæззæджы мæйтæ.	

6	1	Уарзын дæ, сызгъæрин фæззæг! Тест.№1		Рефлекси	<p>Хи зонындзинаедтæ сбæрæг кæнын. Фæззæджы тыххæй цы æрмæг рацыдысты, уымæй цы бадардтой сæ зæрдыл. Хи цæстæнгас равдисын. Цыбыр радзырдтæ аразын. Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй дзурын. Цы автортимæ базонгæ сты, уыдонæй кæй бахъуыды кодтой. Хи архайдæн аргъ скæнын.</p>	
<p>Хорзæй хорз зæгъын хъæуы, æвзæрæй та- æвзæр.</p>						
1	1	Дзесты К. «Æххуысгæнджытæ»		Ног темæ ахуыр кæныны урок	<p>Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды. Чи уыд æцæг æххуысгæнæг? Диалогы архайын. Аив кæсын орфоэпион норматæм гæсгæ. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæн аргъ кæнын Фæрстытæн дзуапп дæттын. Ног дзырдтæ бахъуыды кæнын.</p>	

2	1	Тъехты А. «Хивæнд лæппу»		Ног æрмæг	<p>Темæ, сæйраг хъуыды. Æмбаргæ каст. Уацмыс хæйттыл дих кæнын. Пълан аразын. Адæймаджы хуыздæр миниуджытæн аргъ кæнын. Рæдыдыл сæттын æмæ йæ раст кæнын. Радзырдæн æндæр сæргонд дæттын. Нывтыл бакусын. «Сдзурын сæ кæнын». Фæрстытæн дзуапп дæттын.</p>	
3	2	М. Зоценко. «Сайын нæ хъæуы». Æмбисæндтæ.		Ног æрмæг	<p>Уацмысы жанр. Темæ, сæйраг хъуыды. Адæймаджы хорз æмæ æвзæр миниуджытæ. Бинонтæ: мад, фыд хо æмæ æфсымæры 'хсæн ахастытæ. Рæстдзинад æмæ сайын. Уацмысы сæйраг персонаж. Рæдыд æмæ йæ раст кæнын. Уацмысы цаутæ фæд-фæдыл равæрын, сæйрагдæры дзы рахицæн кæнын. Тексты хъуыдыйæдтæй пълан аразын. Хи ныхæстæй дзурын.</p>	

4	1	Плиты И. «Тæргайгæнæг». Уыци-уыци.		Ног æрмæг	Уацмыс аив кæсын. Жанр, темæ. Адаймаджы æвзæр миниуджытæ. Бинонтæ: мад æмæ æфсымæрты 'хсæн ахастытæ. Æмбисонды мидис æмбарын Уыци- уыци бахъуыды кæнын. Хъуыдыйæдтæ хъæугæ дзырдтæй æххæст кæнын.	
5	1	В. Осеева. «Хæларзæрдæ чызг»		Ног æрмæг	Литературон аргъауы хицæндзинад. Ирони. Уацмыс кæсын æмæ хи ныхæстæй дзурын. Хи цæстæнгас æвдисын. Хæлардзинадæн уайгæнæн нæй, æууæнкæн та- хæрæн. Уацмысæн æндæр кæрон æрхъуыды кæнын.	
6	1	В. Осеева. «Хæларзæрдæ чызг». Ирони.		Рефлекси.	Хи зонындзинæдтæ сбæрæг кæнын. Цы бахъуыды кодтон рацыд æрмæгæй. Мæ зæрдæмæ арфдæр цы бахызт. Æз афтæ бакодтаин? Цæмæн равзæрста автор йæ уацмысæн дæлгоммæ ныхас(ирони)? Цы цæстæнгас мæм сæвзæрд уацмысы сæйраг персонажмæ?	

7	1	Хъантемыраты К. «Аслæнбег».		Ног æрмæг	Уацмыс аив кæсын. Жанр, темæ. Адаймаджы æвзæр миниуджытæ. Бинонтæ: мад, фыд æмæ сæ лæппуйы 'хсæн ахастдзинæдтæ. Диалогон ныхасы архайын. Æмбисæндты хъуыды равзарын. Пъланмæ гæсгæ радзырд хи ныхæстæй дзурын.	
8	1	Джиоты К. «Æнæрхъуыды чызг». Тагъдзуринаг. Ирхæфсæн. Чеджемты Г. «Сæныччы фыццаг балц хъæдмæ».		Ног æрмæг	Уацмысты жанртæ. Сæйраг хъуыды, темæ. Æнæрхъуыдыдзинад, хинай цауын. Сыгъдæгзæрдæ æмæ æнæхин уæвын. Ирхæфсæн æмæ тагъдзуринаг. Хатдзæгтæ скæнын. Диалогон ныхас. Къæйттæй куыст.	
9	1	Хорзæй хорз зæгъын хъæуы, æвзæраей та- æвзæр. Тест.№2		Контролон урок	Рацыд уацмыстыл афæлгæст. Авторты зонын. Адаймаджы æвæрццаг æмæ æппæрццаг миниуджытæ. Бинонты 'хсæн хуыздæр ахастдзинæдтæ цы уацмысты ис , уыдон хицæн кæнын. Æвзæр миниуджытæ æмæ сæ аххосæгтæ. Тагъдзуринагтæ, æмбисæндтæ æмæ ирхæфсæнтæй цы бахъуыды кодтой. Ахуыргæнæг æмæ скъоладзауты иумæйаг хатдзæг.	

					Сабиты хи хъуыдытæ. Диалогон ныхас. Зæрдывæрдæй чи цавæр æмдзæвгæ бахъуыды кодта. Къордтæй æмæ къæйттæй куыст	
Скодта Митын Лæг йæ урс кæрц						
1	1	Хъайтыхъты Г. «Зымæг». Уыци- уыци. Ситохаты С. «Тудзи æмæ сырддонцъиу».		Ног темæ ахуыр кæныны урок	Лирикон æмдзæвгæ. Автор. Зымæгон æрдзы ивдзинæдтæ. Абарст(мит æмæ ссад). Сабиты æнкъарæнтæ. Зæрдывæрдæй йæ ахуыр кæнын. Уыци-уыци. Радзырд. Зымæгон хъызт. Сырддонцъиуы æргъæвст. Тудзийы диссаджы ми. Абарст(адæймаг æмæ цæрагойтæ). Радзырд хæйттыл дих кæнын. Сæргæндтæ сын хъуыды кæнын. Къордтæй куыст.	

2	2	Н. Павлова. «Зымæгон аргъау». Чеджемты Георы тæлмац.		Ног æрмæг	Литературон аргъау. Йæ хицæндзинад. Хæларзæрдæ æмæ æууæнк. Чынддыдзинад, хиндзинад. Рæдыд афойнадыл раст кæнын. Нывтæм гæсгæ куыст. Дзырдутон куыст. Сценкæ саразын	
3	1	Цæрукъаты В. «Заз». Палиндром.		Ног æрмæг	Лирикон уацмыс. Дзырдутон куыст. Нывмæ гæсгæ радзырд кæнæ аргъау æрхъуыды кæнын.	
4	1	Скодта Митын Лæг йæ урс кæрц		Рефлекси	Хи зонындзинæдтæ сбæрæг кæнын. Цы бахъуыды кодтон рацыд æрмæгæй. Мæ зæрдыл тынгдæр цы бадардтон. Радзырд æмæ æмдзæвгæ кæрæдзийæ цæмæй хицæн кæнынц. Чиныджы кæрон цы нывтæ ис, уыдонæй темæмæ хæстæгдæр чи у, уымæ гæсгæ чысыл радзырд саразын.	

5	1	<p>Къадзаты С. «Цæй, ныр та ды дæр фæлвар- Ам хъæугæ дзырдтæ ссар!».</p> <p>Будайты М. «Зæронд Ног азы æхсæв».</p>		Ног æрмæг	<p>Нывмæ гæсгæ куыст. Уацмысы жанр, йæ мидис. Радзырды сæйраг архайæг Тетейы миниуджытæ. Сабиты цин. Тетейы нанайæн характеристика раттын. Лексикайыл куыст. «Хæдзаронты» нысаниуæг.</p>	
6	1	<p>Къадзаты С. «Зымæгон райсом».</p> <p>Уыци-уыцитæ. Зымæджы мæйты нæмттæ.</p>		Ног æрмæг	<p>Нывты бæсты хъæугæ дзырдтæ æвæрын. Фæрстытæн дзуапп дæттын. Уыци-уыцитæ базонын. Стъæлфыты бæсты хъæугæ дзырд æвæрын. Зымæджы мæйтæ бахъуыды кæнын.</p>	
7	1	<p>Скодта Митын Лæг йæ урс кæрц</p> <p>Тест №3</p>		<p>Контролон урок.</p> <p>Зымæджы темæйæ рацыд æрмæг фæлхат кæнын</p>	<p>Уацмысты жанртæ иртасын. Цы ног дзырдтæ базыдтой, уыдон бæрæг кæнын. Дзырдтæ хъæугæ дамгъæтæй, хъуыдыйæдтæ хъæугæ дзырдтæй æххæст кæнын.</p>	

№	Ныхасы темæ	Сахæтты дих	Текст Сæргонд	Æнцойгæнæн дзырдтæ æмæ дзырdbæстытæ	Хьомыладон куыст	Практикон куысты хуызтæ	Уæлæмхасæн æрмæг, хибарæй куыст
1.	Разныхас	1	1) «Мæ чиныг» (Айларты Изм.)	Чиныг, диссаджы фыстытæ, чиныг ме' мбал	Чиныджы хьомыладон æмæ ахуырадон нысаниуæг	Æмдзæвгæ аив кæсан Æнцойгæнæн дзырдтыл куыст	Чиныг-сабиты хæлар (радзырд)
2.	Ралууыди сæрд-байдзаг цинай кæрт	5	2) «Сæрд». Дзасохты М. «Сæрдыгон райсом» Коцойты А.	Ралæууыд сæрд, цины кьори зæхх. Сæрдыгон райсом, бæлæсты сыфтæртæ, мæргъты алыхуызон зарджытæ, уасджытæ	Æрдзы миниуджытæ сæрдыгон, зымæгмæ хи цæттæ кæнын	Æмдзæвгæ æмæ радзырд кæсын æмæ æвзарын. Æнцæйгæнæн дзырдтыл куыст	Улæфты бонты тыххæй радзырд
			3) «Цъиу». Хьодзаты Æхсар	Сауцъиу, зард, æхсиды.	Цъиуты пайда æрдзæн, адæймагæн	Æмдзæвгæ кæсын æнцойгæнæн дзырдты мидис æмбарын кæнын	
			4) Уæртджын хæфс æмæ тасмакъя (Аргъæу)	Уæртджынхæфс, тасмакъя, æрдхорд, æрдхорд æфсымæртæ	Хæлардзинады ахадындзинад царды	Радзырд кæсын, зынæмбарæн дзырдтæ æмбарын кæнын.	
			5) «Чи цы кусы» Уалыты Л.	Сæрд, ахуырдаутæ, фæллад уадзы хохы, мæнæргъы тоны кьохы.	Улæфты бонтæ дæр æнæпайда ма уой.	Æмдзæвгæ аив кæсын, зынæмбарæн дзырдтыл куыст	Дзургæ сочинени
			6) «Сæрды» Хетæгкаты Д. «Сæрды фæстаг мæй» Калоты П.	Фæззæг, фæстаг сæрдыгон мæй, булæмæргъ, мыд.	Зымæгмæ сæрды хи цæттæ кæнын хьæуы	Æмдзæвгæйы дæргъвæтин æмхъалæсонтимæ дзырдтæ ссарын (бакусын сыл). Радзырд кæсын.	Сæрды мысинагтыл радзырд
3.	Байрайай,	5	7) «Сæбитæ	Бæркадджын, бурзагъе	Цæмæн хонæм	Æмдзæвгæ рольтæм гæсгæ	

	бæркадджын бурзагъе фæззæг!		æмæ фæззæг» Хозиты Я.	фæззæг, цардыхос хæссæг, халсартæ, дыргътæ, скъола.	фæззæг бæркадджын?	кæсын, дзырдуатон куыст, æнцойгæнæг дзырд «цардыхос»-ыл куыст	
			8) «Мыртгæ» Калоты П.	Мыртгæ, æвдадзы хос, хъуырниз дзæбæх кæны	Гагадыргъты пайда рынчыны рæстæг	Радзырд бакæсын, йæ сæйраг хъуыды йын зæрдыл бадарын	
			9) «Фæззæг». Мамсыраты Д. «Буркуырæтджын» Чеджемты Г.	Хур фæззыгон тавд кодта, сыфтæртæ, хъæды бæлæстæ	Æрæгвæззæджы миниуджытæ, æрдзы рæсугъддинад	Радзырд æмæ æмдзæвгæ кæсын	
			10) «Фæззыгон хъæды» Хъуппеты М. «Æхсæртæ» Дарчиты Д.	Фæллоу, бæрз бæлæсты сыфтæртæ, мæргътæ, хъарм бæстæ, фæззæг	Бæрз бæласы рæсугъддинад, мæргътæ хъарм бæстæм тæхыны размæ. Фæззыгон хъæды хуыз.	Æмдзæвгæ æмæ радзырды иудзинад, аив сæ бакæсын, дзырдуатон куыст бакæнын	
			11) «Сырдонцъиу» Ситохаты С.	Сырдонцъиу, къуырцц-къуырцц, æхсынæнтæ дзулы муртæ	Радзырды диссаг-сырддонцъиуы зонд, цъиутæн æххуыс кæнын.	Радзырд хайгай кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын сбæрæг кæнын.	Æндæр тæхгæ цъиуты миниуджыты тыххæй радзурын.
4.	Ды дæ мæ цин,мæ цардам...	5	12) «Ирыстон». Дзасохты М.	Фыдыбæстæ-мад, кадджын, дæлвæз бæрзонд Ирыстон	Райгуырæн бæстæмæ уæрзонддинад	Нывимæ куыст (ф.30), æмдзæвгæ кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын сбæрæг кæнын.	
			13) Кæцы горæтмæ.	Цæгат Ирыстон, республикæ.	Ирыстоны истории, йæ	Радзырд кæсын, зæронд усы дзуаппы фæдыл	Радзырд «Горæтты

			Саламты А.		горæттæ, хъæуты рæсугъдзинад	зондамонæн беседа саразын.	рæсугъддæр»
			14) «Фыдыбæс тæ»	Райгуырæн бæстæ æз мæ мад куы хонын, амонды фæндаг.	Цæмæн у фыдыбæстæ мад, хо, æфсымæр, фыд	Æмдзæвгæ кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бацамонын. Наиз. ахуыр кæнынмæ йæ бацæттæ кæнын.	
			15) «Уазæгуаты ивгъуыдмæ. Дон». Болатты Хъ.	Донхорыг, хохаг дон, чынды донмæ хонын.	Доны стыр нысаниуæг адæймаджы царды, донимæ баст ирон æгъдæу.	Радзырд бакæсын, ног дзырдтыл бакусын, æмбисæндтыл куыст.	
			16) «Цин» Ходы К.	Райдзаст у нæ бæстæ, æнæкаæрон-йæ фæз, зæхх,бæркад	Райгуырæн бæстæйы рæсугъдзинад, поэты зæрдæйы цин.	Æнцойгæнæг дзырдбæстытыл куыст, уыци-уыцитæ, нывтимæ куыст.	Сочинении (фысгæ кæнæ дзургæ) «Ис нæ хъæуы»
5.	æгад митæ дæ сæрма ма хæсс...	5	17) «Лæгау». Хетæгкаты Къоста «Чи фылдæр уарзы йæ мады».	Хызын, зондамонæг, æнæзивæг, мадæлты кой, уарзы йæ мады.	Æнæзивæг уæвын: хистæртæн, ныййарджытæн аргъ кæнын.	Æмдзæвгæйы мидис, радзырдæн анализ кæнын, мадмæ уарзондзинад дзыхы ныхастæй кæй нæу, уый текстыл равдисын.	Алчи йæхи мады тыххæй радзырд саразæд
			18) «Æгъдау» Агънаты Æ. Хъант.К«Асл.» Тыдж.Ю. «æхсарбег»	Алцæмæндæр æгъдау ис. Æххормагæй схуыссын, зынаргъ вазæ, хатыр курын. Ахуыры фæзминаг, коммæгæс, фæзминаг	Хатыр курын æрмæст йæ рæдыд чи бамбары, уый зоны. Æгъдау алы ран дæр хъæуы	Радзырды æртæ хайы дæр бакæсын, Аслæнбег дзы йæхи куыд дардта, уый равдисын. Аслæнбег йæ рæдыд цæй фæрцы бамбæрста, ууыл адзурын.	
			19) Æххуысгæн джытæ (Дзесты	Къаннæг хъуывгъан, æнæзонд,	Æххуыс дзыхы ныхастæй нæу,	1. Радзырды 1 хайæн анализ скæнын, лæшпутæй	Дзесты К. «Рынчынфæрсæг

			К.)	æххуысгæнджытæ.	фæлæ хъуыддагæй	йæхи чи куыд равдыста, ууыл æрдзурын. 2. Биттуйы архайд сын сæ ныхмæ æрæвæрын. Нывимæ куыст.	»
			20) «Хорз чызг» (Гуыцмæзты А.). «Трамвæйы» Сегъынаты Л.	Конджын, зонджын Æвзæр боньгуыр, д, зæронд лæг æндыснæгæй къæдзтæ æнæгъдау, зивæггæнаг	Цы у хорз æмæ æвзæр, хи уарзыны æгъдауттыл ныхас. Хистæрæн кад кæнын трамвайы йын бынат дæттын æмæ а.д.	Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй сахуыр кæнын. Радзырды алгоритм ссарын, ныхмæвæрддзы цы дыууæ лæппуйы миниуджытæ ис, уый бамбарын кæнын.	
			21) Коцойты Арсен «Хъæддзау»	Хъазæн фæрæт, хъæддзау, æцæг хъæддзауы хуызæн, бæлæсты хуыздæр, сгуыхт хъуыддæг, гæды ныхас ма зæгъон, сахъ лæг.	Æнæбары æвзæр хъуыддаг бакæнгæйæ йæ радыд чи бамбары, уымæн хатыр кæнын хъæуы.	Радзырд кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын кæнын. Хорз æмæ æвзæр хъуыддæгыл æрныхас кæнын.	Хуыгаты С. «Бæтæ æмæ Дзодзæ»
	Нæ хæлар цæрæгойт æй чи куыд цæры		22) «Хъулон» уарзт. Мамсыраты Д.	Сæрдыгон хизæнтæ, фыййау, фидар уæнгтæ, ирвæзынгæнæг	Хъулон уарзт фосы дæр нæ хъæуы!	Радзырд кæсын, йæ сæйраг хъуыдыйыл аив беседа саразын, æнцойгæнæг дзырдтæй иуыл бакусын.	
			23) Æз дæн... (Таурæгъ)	Уæлдзæг, мæргътæ хъарм бæстæй куы æртæхынц, хуссар бæстæ	Хиуыл феввæрсын-иуæй иу хатт фыдбылыз хæссы!	Аив бакæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын кæнын	«Изæрæй» Епхиты Т.
			24) «Зыдыкатæ	Фæлладуадзæн парк,	Æрдзы диссæгтæ	Дзæуджыхъæуы, сырдоны	

			» Мамсыраты М.	арс Машæ, арсы лæппынтæ, зыдыка	æнакæрон сты!	тыххæй радзурын Арсы лæппынтæ кæцæй æрбафтыдысты, уыдоны тыххæй беседа саразын (Дуровты цирк)	
			25) «Сæныкк фæтæргай» Баситы М. Сидзæр. Хъайтмазты А.	Сæныкк, баззæди сидзæрæй, урс æхсыр мондагæй, марди æххормагæй	Цæрæгойтæ æнæхин сты-сайæн сæ нæй! Æрдз у рæсугд æмæ хъæздыг!	Радзырд кæсын æвзарын. Хæдзарон фосы миниуджыты тыххæй беседа. Æмдз. наиз.	«Дзæбидыр» Бекмæрзты А. (кæсын)
			26) Зæрватыкк (Барахъты Г.)	Зæрватыкк, кæимæ хъазон, уый мын нæй, хъынцъым кæнын, тыргъмæ зæрватыкк æрбатахт	Саби æрхæндæг хъуамæ макуы уа!	Радзырд бакæсын; равзарын æй, раст фæрстыты фæрцы, зын дзырдтыл бакусын	Уыци-уыцитæ
			27) «Хъæбатыр тæрхъус» Дзесты Куыдзæг	Хъæбатыр тæрхъус, цæргæс, фæныфсджын, хуыкком	Лæгæй –лæгмæ тохы хъæбатыр уæвын зын у, фæсвæдмæ та-æнцон	Радзырды сæйраг хъуыды бамбарын кæнын	«Саг» Томаты Володя

Азы кæронмæ скъоладзаутæ хъуамæ базоной:

- æмбаргæ, аив æмæ раст кæсын;
- хъæлæсы уаг раст аразын;
- чысыл текст хинымæр кæсын;
- цы уацмыс бакастысты, уый мидисæй фæрстытæн раст дзуæппытæ дæттын;
- сæ хъуыдымæ гæсгæ кæрæдзимæ хæстæг дзырдтæ иртасын;
- радзырд, аргъау, æмдзæвгæ кæрæдзийæ иртасын;
- зындгонд фысджыты нæмттæ зонын, сæ уацмыстæ сын ранымайын.

Литературæ:

1. Дзапарты З.Кæсыны чиныг 2 къласæн. Дзæудж. 2012
2. Моурауты М. Дидактикон æрмæг ныхасы рæзтыл кусынаен. Дзæудж. 2011
3. Моурауты М. æмбисæндтæ æмæ уыци-уыцитæ. Дзæудж. 2011
4. Моурауты М. Дидактикон хъæзтытæ æмæ улафты минуттæ. Дзæудж. 2011-10-12
5. Уалыты Т., Джусойты К., Дзытиаты Э. Сывæллæттæ литературæйæ хæслæвæрдтæ 2 къл. Ирон æвзаг æмæ кæсыны уроктæм. Дзæудж. 2005
6. Уалыты Т. Цалдæр ныстуаны æрыгон ахуыргæнæгæн. Дзæудж. 2005
7. Бзарты Р. Нæ Райгуырæн бæстæйы истори. Алан æмæ Уæрæсе рагзаманты.
8. Ирон. æвзаг æмæ литературæйы программæтæ 1-11 къл. Дзæудж. 2005
9. Пагæты З. 1-4 къл. Ахуыргæнинагтæ кæсын- фыссын куыд зонынц, уымæн бæрæггæнæнтæ æвæрыны бæрцбарæнтæ. Дзæудж. «Ирыстон» 2003
10. Æлдаттаты В. Нæ алыварсы дуне нывты хуызы. Дзæудж. «Ирыстон» 2003
11. Дзытиаты Э. Диктантта ама сфалдыстадон куыстыта ирон авзагай 1-2 къластан. Дзæуджыхъау 2011.

Ахуырадон программæ

Ирон литературон кæсынадæй

3 кълас

Ирæттæ сæ рæвзæрдæй фæстæмæ аудынц сæ мадæлон æвзагыл, уымæн æмæ æмбарынц: цалынмæ æвзаг цæра, уæдмæ фидар уыдзæн национ культура, национ хиæмбарынад.

Ног (дыккаг фæлтæры) стандартты домæнтæ сты, цæмæй Уæрæсейы цæрæг алы адæмæн дæр йе 'взæджы кад се 'хсæн бæрзонддæр ист æрцæуа, цæхгæр фæхуыздæр уа йæ ахуыр кæныны хъуыддаг. Уыцы хæстæ та æххæст кæны райдайæн скъола.

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцæуы сывæллæтты алывæрсыг рæзтæн.

Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæзт у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрддзинад кæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базонынмæ æмæ интеллект уæрæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алывæрсыгæй хъомыл кæнын;

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын.

Куыд зонæм, афтæмæй æппæтæй хуыздæр фадат уыцы нысантаг сæххæст кæнынæн ис кæсыны урокты.

Кæсыны урокты хъæздыгдæр æмæ рæсугъддæр кæнынц сабиты миддуне, ахъаз сын сты сæ эстетикон рæзтæн, æвзарын сæм кæнынц алыхуызон бæллицæг æнкъарæнтæ. Ахуыр сæ кæнынц Райгуырæн бæстæ уарзын, æрдзы рæсугъддзинад æмбарын, хистæрæн, ныййарæгæн кад кæнын, фæллой уарзын æмæ а.д. Иудзырдæй сæ алывæрсыгæй хъомыл кæнынц. Хъомыл кæнын та, В.Г. Белинскийы загъдау, цытджын хъуыддаг у, адæймаджы хъысмæт уымæй аразгæ у.

Литературон кæсынад сабитæн æнкъарын кæны нывæфтыд ныхасы ад, йæ аивдзинад, амоны йын ныв æмæ фæлгонц уынын. Райдайæн кълæсты литературон кæсынадæн йæ сæйраг нысан у скъоладзауты раст æмæ æмбаргæ кæсыныл сахуыр кæнын.

Программæ домы, цæмæй скъоладзаутæ базоней тексты сæйрагдæр цы у, уый рахицæн кæнын, уацмысы мидис хи ныхæстæй радзурын, дзырдты нысаниуæг зонын, текстæн йæ аивадон æууæлтæ рахатын, сахуыр уой хъуыды кæнын, рæза сæ аивадон æнкъарынад, цымыдис æмæ разæнгард кæной чиныг кæсынмæ.

1 модуль. Адæмон сфæлдыстад.

1 темæ. Адæмон сфæлдыстад

2 темæ. Нарты равзæрд

3 темæ. Нарты Батрадз æмæ хъулонзачъе уæйыг

4 темæ. Батрадз æмæ æлдар

5 темæ. Батрадз Нарты гуыппырсарты куыд фервæзын кодта

6 темæ. Сырдон та Нарты асайдта

7 темæ. Теуа йе 'нæзондæй куыд фесæфт. *Аргъау*

8 темæ. Рувас-хадзы. *Аргъау*

9 темæ. Диалог æмæ монолог

10 темæ. Уызын æмæ паддзах. *Аргъау*

11 темæ. Мады хох. *Таурæгъ*

12 темæ. Хур æмæ Мæй. *Таурæгъ*

13 темæ. Авд хойы. *Таурæгъ*

14 темæ. Æмбисæндтæ

2 модуль. Райгуырæн бæстæ.

1 темæ. Ирыстони тырыса. *Гасынты Ж.*

2 темæ. Ды дæ уый, ды, мæ Ирыстон! *Цырыхаты М.*

3 темæ. Дзæуджыхъæу. *Айларты Измаил*

4 темæ. Дзæуджыхъæуы герб. *Хуыгаты Сергей*

5 темæ. Нæ хæхбæсты тых. *Уырымты Петя*

6 темæ. Ирыстоны хæхты. (Нывмæгæсгæк уыст)

7 темæ. Абайты Васо

8 темæ. Тæбæхсауты Бало. *Темыраты Дауыт*

9 темæ. Гергиты Валерий

10 темæ. Андиаты Сослан. *Дзасохты Музафер*

11 темæ. Хъантемыраты Алибек. *Виктор Марьяновскиймæ гæсгæ*

12 темæ. Едзиты Сослæмбег. *Дзантиаты Анатолий*

13 темæ. Ирыстон. *Уалыты Лаврент*

3 модуль. Ивгъуыд царды нывтæй.

1 темæ. Хетæгкаты Къоста. *Нигер*

2 темæ. Рагон ирон хæдзар æмæ хæдзары дзаумæттæ.

3 темæ. Къоста. «Особа»-йæ

4 темæ. Дурсæтджытæ. (Нывмæгæсгæк уыст)

5 темæ. Æмбæлттæ. *Барахъты Гино*

6 темæ. Хохæгтæ - лигъдæттæ. *Хъаныхъуаты Инал*

7 темæ. Мæ рыст дæуæн дзурын, Ирыстон. *Æлбегаты Азæмæт*

8 темæ. Хъæбатыры мæлæт. *Дзаттиаты Тотырбег*

9 темæ. Æвддæс мин цæрынхъуаг адæймаджы. *Дзесты Куыдзæг*

4 модуль. Сыгъзарин фæззæг.

1 темæ. Зæрдылдаринаг

2 темæ. Фæззыгон хъæды нывтæ. *Токаты Асæх*

3 темæ. Сыгъзарин фæззæг. *Беруаты Барис*

4 темæ. Фæззыгон. *Челæхсаты Михал*

5 темæ. Базон-базон. *Хозиты Макар.*

6 темæ. Мыстулæг. *Гуацъветы Юрий*

7 темæ. Скъолайы фæлварæн зæххы хай. (

8 темæ. Арвæй æнгуз æрхауд. *Ситохаты Саламджер*

9 темæ. Æнувыддзинад. *Гуырдыбетты Барис*

10 темæ. Базон-базон. *Гаглоиты Григол*

11 темæ. Уыци-уыци. *Тохты Иван*

12 темæ. Фæззыгон нывт. *Хæмыцаты Албег*

5 модуль. Урсзачъе зымæг.

1 темæ. Зæрдылдаринаг

2 темæ. Дзæбидыртæ. *Ситохаты Саламджери*

3 темæ. Зымæгон. *Дарчиты Дауыт*

4 темæ. Зымæгон хъæзтытæ. (Нывмæгæсгæк уыст)

5 темæ. Ногбонны арт. *Мыртазты Барис*

6 темæ. Уыци-уыци. *Къадзаты Станислав*

7 темæ. Мæргъты фæдтæ митыл. *Калоты Петр*

8 темæ. Зымæг æмæ магуса. *Тохты Иван*

9 темæ. Зымæг хæхты. *Кокайты Тотрадз*

10 темæ. Æфцæджы сæрты. *Дзасохты Музафер*

11 темæ. Зымæджы лæвæрттæ. *Цæгæраты Гиго*

12 темæ. Зымæгон цъырцъырæгтæ. *Тедеты Георгий*

6 модуль. Æрвхуыз уалдзæг.

1 темæ. Зæрдылдаринаг

2 темæ. Уалдзæг. *Уырымты Петя*

3 темæ. Æгас цауай, уалдзæг. *Беруаты Барис*

4 темæ. Базонут-ма, уый кæд вæййы? *Абайты Амырхан*

5 темæ. иу. (Нывмæгæсгæк уыст)

6 темæ. Рагуалдзæг. *Плиты Харитон*

7 темæ. Уалдзæг. *Айларты Измаил*

8 темæ. Базон-базон. *Гаглойты Григол*

9 темæ. Къæвда. *Калоты Хазби*

10 темæ. Куадзæн. *Къарджиаты Бекызæ*

11 темæ. Иумæйаг у зæхх. *Айларты Измаил*

7 модуль. Тæмæнтæкалгкæ сæрд.

- 1 темæ. Зæрдылдаринаг
- 2 темæ. Дæу фæнды. *Куыдæгты Валодя*
- 3 темæ. Хъæддаг халсартæ æмæ гагадыргътæ. *Айларты Измаил*
- 4 темæ. Быдыры. *Плиты Харитон*
- 5 темæ. Аланы къæбыла. *Гæззаты Иван*
- 6 темæ. Уарын. *Кокайты Тотрадз*
- 7 темæ. Базон-базон, уый та циу? *Айларты Чермен*
- 8 темæ. Базон-базон. *Гуыбаты Чермен*
- 9 темæ. Дыргъдонгæс Вано. *Мамсыраты Деебе*

8 модуль. Æрдз - нæ дарæг.

- 1 темæ. Хъæдхой. *Быгъуылты Чермен*
- 2 темæ. Тымыгъ. *Хостыхъоты Зинæ*
- 3 темæ. Уыци-уыци. *Богъаты Таймураз*
- 4 темæ. Хъæддаг цæрæгойтæ æмæ хæдзарон фос. (Нывмæ гæсгæк уыст)
- 5 темæ. Судзинты уызын. *Айларты Чермен*
- 6 темæ. Хæлынбыттыр. *Уырыссаг æвзагæй Мамсыраты Мураты тæлмац*
- 7 темæ. Базон-базон, уый та циу? *Икъаты Владимир*
- 8 темæ. Æдзæсгом фыр. *Дзесты Куыдзæг*
- 9 темæ. Дзæгъындзæг. *Хъуппеты Мысост*
- 10 темæ. Зæрватыкк. *Хъайтыхъты Азæмæт*

9 модуль. Адæймаг æгъдауæй фидауы.

- 1 темæ. Хистæр æмæ кæстæр. *Дзасохты Музафер*
- 2 темæ. Уæртджынхæфс æмæ йæ сыхæгтæ. *Чеджемты Геор*
- 3 темæ. Лæвар. *Уалыты Лаврент*
- 4 темæ. Тæргайгæнаг. *Гуыцмæзты Михал*
- 5 темæ. Хъохъо. *Джыккайты Шамил*
- 6 темæ. Хазби. *Цæрукъаты Владимир*
- 7 темæ. Сæрæнгуыр. *Уалыты Лаврент*

8 темæ. Йæхиуыл æрхудт. *Цгъойты Хазби*

9 темæ. Дада æмæ Андрейкæ. *Сухомлинский В. А*

10 темæ. Музыкаæ. *Гæдиаты Цомахъ*

10 модуль. Фæллой - царды бындур.

1 темæ. Сабиты уарзон фыссæг

2 темæ. Хосгæрдæн. *Хъайтмазты Асламырзæ*

3 темæ. Цæуыл зарыд дон? *Айларты Чермен*

4 темæ. «Физонæггæнæг». *Хъунпеты Мысост*

5 темæ. Фæллойы урочы. (Нывмæ гæсгæ к у ы с т)

6 темæ. Хъарманы сабиты зараг. *Цæрукъаты Алыксандр*

7 темæ. Кæрчытæ, рувас æмæ Мила. *А р г ъ а у . Гуыцмæзты Алеш.*

8 темæ. Арс æмæ хуытæ. *Барахъты Гино*

9 темæ. Арвы калм. *Быгъуылты Чермен*

10 темæ. Тъæпкъах. *Хъунпеты Мысост*

11 модуль. Фыдыбæстæ хъахъхъæнын.

1 темæ. Цом, фæцæуæм! *Плиты Грис*

2 темæ. Дзотты Лазыр. *Махæмæтты Ахуырбеджы уацау.*

«Адам, уæ фырт уæм дзуры»-йæ

3 темæ. Цæргæйæ баззадысты не 'хсæн. *Гокъоты Хадзы-Мурат*

4 темæ. Федтон азз мæхи цæстытæй. *Цæгæраты Гиго*

5 темæ. Мæ хистæр æфсымæр. *Черчесты Хъасболат*

6 темæ. Æгъуыстаджы кадаг. *Кадзаты Станислав*

Афæдзы кæронмæ сывæллæттæ хъуамæ зоной:

-амбаргæ, аив æмæраст кæсын;

-ахуыргæнæджы æххуысæй тексты архайджыты характеристикаæ дæттæг дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ ссарын;

-тексты сæйраг хъуыды æвдисæг бынæттæ ссарын;

-ахуыргæнæджы разамындæй хи цæстдарæнтæм гæсгæ афæдзы афонты,
æрдзы, боныхъæды æмæ хъазæнты тыххæй радзурын;

-амынд текстæ наизустъ дзурын;

-хæдзары цы чингуытæ кæсынц, уыдоны тыххæй радзурын.

..

№	Ныхасы темæ	Сахæ тты дих	Тексты сæргонд	Æнцойгæнæн дзырдтæ æмæ дзырдбæстытæ	Хъомыладон куыст	Практикон куысты хуызтæ	Уæлæмхасæн æрмæг, хибарæй куыст
		1	1.Мыртазты Б.»Мæ чиныг.	Худгæ хурау. Цинайдзаг хъæлæс. Царды рухсмæ сидæг.	Чиныджы хъомыладон æмæ ахуырадон нысаниуæг	Æмдзæвгæ аив кæсын, зæрдывæрдæй йæ ахуыр кæнын.	
	Адамон сфæлдыс тад	12	Адамон сфæлдыстад. Нарты равзæрд.	Гуымирытæ. Уæйгуытæ. Тыхджын æмæ ныфсджын адам Нарт. Æрдзы фарн.	Хуыцау цы адамы ныууагъта, уыдоны сæйраг миниуджытæ.	Нарты æртæ мыггаджы миниуджытимæ базонгæ кæнын. Æнцойгæнæг дзырдтимæ куыст.	
			3-4.«Нарты Батрадз æмæ хъулон зачъе уæйыг»	Нарты хистæртæ бауынаффæ кодтой. Батрадз кувæггаг райста. Батрадзы хъæзтытæ.	Адамы сæрыл тохгæнджыты нæмттæ мыггагмæ цæрынц.	Таурæгъ бакæсын æмæ йын йæ сæйраг хъуыды æмбарын кæнын. Æнцойгæнæн дзырдты мидис æмбарын кæнын	
			5-6.«Батрадз Нарты гуыппырсарты куыд фервæзын кодта»	Гуыппырсартæ. Номдзыд хотыхтæ. Болат Батрадз. Уæларвмæ сфардæг.	Батрадз Нарты сæрыл кæддæриддæр цæттæ у тохмæ.	Таурæгъ кæсын, зынæмбарæн дзырдтæ æмбарын кæнын.	
			7.«Сырдон та Нарты асайдта»	Æнæбын цад. Нарт дисæй амардысты.	Сайын нæ хъæуы. Хинтæ хи сæрыл	Таурæгъ кæсын, зынæмбарæн æмæ	Дзургæ

				Сайдæй рацауын.	цауынц.	æнцойгæнæн дзырдтыл куыст	сочинени
			8.Аргъау «Теуа йе нæзондæй куыд фесæфт»	Рувасы ныхæстæ. Физонаггæнинагтæ. Ныджджыгъгъытт кодта.	Зымагмаæ сæрды хи цæтта кæнын хъæуы,цæмæй фондз æмбалы æмбисонд макауыл æрцауа.	Аргъау кæсын. Хи ныхæстæй йæ дзурын	Сæрды мысинагтыл радзырд
			9.Аргъау«Уызы н æмæ паддзах». Диалог æмæ монолог.	Уызын .Паддзах. Зæрдæлхæнæн. Лæф-лæфгæнгæ. Зондджын дзуапп.	Рæстдзинад хорз у, фæлаæ иуæй-иу хатт йæ дзурæгæн хæрзмаæ нæ фæваейы.	Аргъау бакæсын, йæ сæйраг хъуыды йын зæрдыл бадарын	
			10)Таурæгъ «Мады хох».	Залым. Мады хох. Бæстырæсугъд. Сæнайы хох.	Бирæ адæмы сæрыл хи цард раттын-фæрнæйдзаг хъуыддаг у.	Таурæгъ кæсын. Зæринаейы сгуйхтдзинад цæй мидæг ис, уый бамбарын кæнын. Сæна æмæ Мады хох кæм сты, уый бацамонын.	
			«Фæззыгон хъæды» Хъуппеты М. «Æхсæртæ» Дарчиты Д.	Фæллоу, бæрз бæлæсты сыфтæртæ, мæргътæ, хъарм бæстæ, фæззаг	Бæрз бæласы рæсугъддзинад, мæргътæ хъарм бæстæм тæхыны размæ. Фæззыгон	Æмдзæвгæ æмæ радзырды иудзинад, аив сæ бакæсын, дзырдуатон куыст бакæнын	

					хъæды хуыз.		
			28) «Сырдонцъиу» Ситохаты С.	Сырдонцъиу, къуырцц-къуырцц, æхсынæнтæ дзулы муртæ	Радзырды диссаг-сырддонцъиуы зонд, цъиутæн æххуыс кæнын.	Радзырд хайгай кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын сбæрæг кæнын.	Æндæр тæхгæ цъиуты миниуджыты тыххæй радзурын.
			29) Кæцы горæтмæ. Саламты А.	Цæгат Ирыстон, республикæ.	Ирыстони истори, йæ горæттæ, хъæуты рæсугъдзинад	Радзырд кæсын, зæронд усы дзуаппы фæдыл зондамонæн беседа саразын.	Радзырд «Горæтты рæсугъддæр»
			30) «Фыдыбæстæ»	Райгуырæн бæстæ æз мæ мад куы хонын, амонды фæндаг.	Цæмæн у фыдыбæстæ мад, хо, æфсымæр, фыд	Æмдзæвгæ кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бацамонын. Наиз. ахуыр кæнынмæ йæ бацæттæ кæнын.	
			31) «Уазæгуаты ивгъуыдмæ. Дон». Болатты Хъ.	Донхорыг, хохаг дон, чындзы донмæ хонын.	Доны стырынисаниуæг адæймаджы царды, донимæ баст ирон æгъдæу.	Радзырд бакæсын, ног дзырдтыл бакусын, æмбисæндтыл куыст.	

			32) «Цин» Ходы К.	Райдзаст у нæ бæстæ, æнæкæрон-йæ фæз, зæхх,бæркад	Райгуырæн бæстайы рæсугъдзинад, поэты зæрдæйы цин.	Æнцойгæнæг дзырdbæстытыл куыст, уыци-уыцитæ, нывтимæ куыст.	Сочинении (фысгæ кæнæ дзургæ) «Ис нæ хъæуы»
			33) «Æгъдау» Агънаты Æ. Хъант.К«Асл.» Тыдж.Ю. «æхсарбег»	Алцæмæндæр æгъдау ис. Æххормагæй схуыссын, зынаргъ вазæ, хатыр курын. Ахуыры фæзминаг, коммæгæс, фæзминаг	Хатыр курын æрмæст йæ рæдыд чи бамбары, уый зоны. Æгъдау алы ран дæр хъæуы	Радзырды æртæ хайы дæр бакæсын, Аслæнбег дзы йæхи куыд дардта, уый равдисын. Аслæнбег йæ рæдыд цæй фæрцы бамбæрста, ууыл адзурын.	
			34) Æххуысгæн джытæ (Дзесты К.)	Къаннаг хъуыивгъан, æнæзонд, æххуысгæнджытæ.	Æххуыс дзыхы ныхæстæй нæу, фæлæ хъуыддагæй	3. Радзырды 1 хайæн анализ скæнын, лæппутæй йæхи чи куыд равдыста, ууыл æрдзурын. 4. Биттуйы архайд сын сæ ныхмæ æрæвæрын. Нывимæ куыст.	Дзесты К. «Рынчынфæрс æг»
			35) «Хорз чызг» (Гуыцмæзты А.). «Трамвæйы» Сегъынаты Л.	Кондджын, зондджын Æвзæр боньгуырды, зæронд лæг æндыснагæй къæдзтæ æнæгъдау, зивæггæнаг	Цы у хорз æмæ æвзæр, хи уарзыны æгъдæуттыл ныхас. Хистæрæн кад кæнын трамвайы йын бынат дæттын	Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй сахуыр кæнын. Радзырды алгоритм ссарын, ныхмæвæрддзы цы дыууæ лæппуйы миниуджытæ ис, уый бамбарын кæнын.	

					æмæ а.д.		
			36) Коцойты Арсен «Хъæддзау»	Хъазæн фæрæт, хъæддзау, æцæг хъæддзауы хуызæн, бæлæсты хуыздæр, сгуыхт хъуыддæг, гæды ныхас ма зæгъон, сахъ лæг.	Æнæбары æвзæр хъуыддаг бакæнгæйæ йæ радывд чи бамбары, уымæн хатыр кæнын хъæуы.	Радзырд кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын кæнын. Хорз æмæ æвзæр хъуыддæгыл æрныхас кæнын.	Хуыгаты С. «Бæтæ æмæ Дзодзæ»
Нæ хæлар цæрæгой тæй чи куыд цæры			37) «Хъулон» уарзт. Мамсыраты Д.	Сæрдыгон хизæнтæ, фыййау, фидар уæнгтæ, ирвæзынгæнæг	Хъулон уарзт фосы дæр нæ хъæуы!	Радзырд кæсын, йæ сæйраг хъуыдыйыл аив беседæ саразын, æнцойгæнæг дзырдтæй иуыл бакусын.	
			38) Æз дæн... (Таурæгъ)	Уæлдзæг, мæргътæ хъарм бæстæй куы æртæхынц, хуссар бæстæ	Хиуыл февварсын-иуæй иу хатт фыдбылыз хæссы!	Аив бакæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын кæнын	«Изæрæй» Епхиты Т.
			39) «Зыдыкатæ» Мамсыраты М.	Фæлладуадзæн парк, арс Машæ, арсы лæппынтæ, зыдыка	Æрдзы диссæгтæ æнакæрон сты!	Дзæуджыхъæуы, сырдноны тыххæй радзурын Арсы лæппынтæ кæцæй æрбафтыдысты, уыдоны тыххæй беседæ саразын	

						(Дуровты цирк)	
			40) «Сæныкк фæтæргай» Баситы М. Сидзæр. Хъайтмазты А.	Сæныкк, баззади сидзæрæй, урс æхсыр мондагæй, марди æххормагæй	Цæрæгойтæ æнæхин сты-сайæн сæ нæй! Æрдз у рæсугъд æмæ хъæздыг!	Радзырд кæсын æвзарын. Хæдзарон фосы миниуджыты тыххæй беседа. Æмдз. наиз.	«Дзæбидыр» Бекмæрзты А. (кæсын)
			41) Зæрватыкк (Барахъты Г.)	Зæрватыкк, кæимæ хъазон, уый мын нæй, хъынцъым кæнын, тыргъмæ зæрватыкк æрбатахт	Саби æрхæндæг хъуамæ макуы уа!	Радзырд бакæсын; равзарын æй, раст фæрстыты фæрцы, зын дзырдтыл бакусын	Уыци-уыцитæ
			42) «Хъæбатыр тæрхъус» Дзесты Куыцзæг	Хъæбатыр тæрхъус, цæргæс, фæныфсджын, хуыкком	Лæгæй –лæгмæ тохы хъæбатыр уæвын зын у, фæсвæдмæ та-æнцон	Радзырды сæйраг хъуыды бамбарын кæнын	«Саг» Томаты Володя
1.	Разныхас	1	43) «Мæ чиныг» (Мыртазты Б.)	Чиныг, царды рухсмæ сидæг, дисæгтæ мæнæн арахстгай фæдзырдта.	Чиныджы хъомыладон æмæ ахуырадон нысаниуæг	Æмдзæвгæ кæсын, зæрдывæрдæй йæ ахуыр кæнын. Æнцойгæнæн дзырдтыл куыст.	

2.	Адамон сфæлдыс тад- адамы хæзна	12	44) Адамон сфæлдыстад. «Нарты равзæрд»	Хуыцау дунейы сфæлдыста. Хуыцауы уынаффæ. Гуымырытæ. Ног адам. Æртæ Нарты.	Нæртон адамы тых,намыс æмæ хъабатырдзинады тыххæй таурагътæ.	Хуыцау цы адамыхæттытæ сфæлдыста,уыдоны миниуджытæ.Æртæ Нарты. Æнцæйгæнæн дзырдтыл куыст	Улафты бонты тыххæй радзырд
3.		5	45) Аргъау «Рувас –хадзы»	Рувас. Хадзы. Чабæмæ кувынмæ цæуын. Удыбæстæ балхæнын.	Сайын хорз нæу. Хинæйдзагæн йæ хинтæ йæхиуыл цæуынц.	Аргъау бакæсын. Йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын кæнын. Æнцойгæнæн дзырдтыл кусын.	
4.	Ды дæ мæ цин,мæ цардам...	5	46) «Ирыстон». Дзасохты М.	Фыдыбæстæ-мад, каджын, дæлвæз бæрзонд Ирыстон	Райгуырæн бæстæмæ уæрзондзинад	Нывимæ куыст (ф.30), æмдзæвгæ кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын сбæрæг кæнын.	
5.	æгад митæ дæ сæрмæ ма хæсс...	5	47) «Лæгау». Хетæгкаты Къоста «Чи фылдæр уарзы йæ мады».	Хызын, зондамонæг, æнæзивæг, мадæлты кой, уарзы йæ мады.	Æнæзивæг уæвын: хистæртæн, ныййарджытæн аргъ кæнын.	Æмдзæвгæйы мидис, радзырдæн анализ кæнын, мадмæ уарзондзинад дзыхы ныхастæй кæй нæу, уый текстыл равдисын.	Алчи йæхи мады тыххæй радзырд саразд

Азы кæронмæ скъолаладзаутæ хъуамæ базоной:

- æмбаргæ, аив æмæ раст кæсын;
- хъæлæсы уаг раст аразын;
- чысыл текст хинымæр кæсын;
- цы уацмыс бакастысты, уый мидисæй фæрстытæн раст дзуæппытæ дæттын;
- сæ хъуыдымæ гæсгæ кæрæдзимæ хæстæг дзырдтæ иртасын;
- радзырд, аргъау, æмдзæвгæ кæрæдзийæ иртасын;
- зындгонд фысджыты нæмттæ зонын, сæ уацмыстæ сын ранымайын.

Литература:

12. Дзапарты З. Кæсыны чиныг 2 къласæн. Дзæудж. 2011-10
13. Моурауты М. Дидактон æрмæг ныхасы рæзтыл кусынæн. Дзæудж. 2011
14. Моурауты М. æмбисæндтæ æмæ уыци-уыцитæ. Дзæудж. 2011
15. Моурауты М. Дидактон хъæзтытæ æмæ улæфты минуттæ. Дзæудж. 2011-10-12
16. Уалыты Т., Джусойты К., Дзытиаты Э. Сывæллæттæ литературæйæ хæслæвæрдтæ 2 къл. Ирон æвзаг æмæ кæсыны уроктæм. Дзæудж. 2005
17. Уалыты Т. Цалдæр ныстуаны æрыгон ахуыргæнæгæн. Дзæудж. 2005
18. Бзарты Р. Нæ Райгуырæн бæстæйы истори. Алан æмæ Уæрæсе рагзаманты.
19. Ирон. æвзаг æмæ литературæйы программæтæ 1-11 къл. Дзæудж. 2005
20. Пагæты З. 1-4 къл. Ахуыргæнинæгтæ кæсын-фыссын куыд зонынц, уымæн бæрæггæнæнтæ æвæрыны бæрцбарæнтæ. Дзæудж. «Ирыстон» 2003
21. Æлдаттаты В. Нæ алыварсы дуне нывты хуызы. Дзæудж. «Ирыстон» 2003

Ахуырадон программæ
ирон литературон кæсынадæй

4 кълас

Æмбарынгæнæн фыстæг

Ирæттæ сæ рæвзæрдæй фæстæмæ аудынц сæ мадæлон æвзагыл, уымæн æмæ æмбарынц: цалынмæ æвзаг цæра, уæдмæ фидар уыдзæн национ культурæ, национ хиæмбарынад.

Ног (дыккаг фæлтæры) стандартты домæнтæ сты, цæмæй Уæрæсейы цæрæг алы адæмæн дæр йе 'взаджы кад се 'хсæн бæрзонддæр ист æрцæуа, цæхгæр фæхуыздæр уа йæ ахуыр кæныны хъуыддаг. Уыцы хæстæ та æххæст кæны райдайæн скъола.

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцæуы сывæллæтты алывæрсыг рæзтæн.

Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæзт у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрддзинад кæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базонинмæ æмæ интеллект уæрæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алывæрсыгæй хъомыл кæнын;

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын.

Куыд зонæм, афтæмæй æппæтæй хуыздæр фадат уыцы нысанта сæххæст кæнынæн ис кæсыны урокты.

Кæсыны урокты хъæздыгдæр æмæ рæсугъддæр кæнынц сабиты миддуне, ахъаз сын сты сæ эстетикон рæзтæн, æвзæрын сæм кæнынц алыхуызон бæллицæг æнкъарæнтæ. Ахуыр сæ кæнынц Райгуыраен бæстæ уарзын, æрдзы

рәсугьддзинад әмбарын, хистәрән, ныййарәгән кад кәнын, фәллоу уарзын әмә а.д. Иудзырдәй сә алыварсыгәй хьомыл кәнынц. Хьомыл кәнын та, В.Г. Белинскийы загьдау, цытджын хьуыдаг у, адәймаджы хьысмәт уымәй аразгә у.

Литературон кәсынад сабитән әнкъарын кәны нывәфтыд ныхасы ад, йә аивдзинад, амонь йын ныв әмә фәлгонц уынын. Райдайән кьләсты литературон кәсынадән йә сәйраг нысан у скьоладзауты раст әмә әмбаргә кәсыныл сахуыр кәнын.

Программа домь, цәмәй скьоладзаутә базонь тексты сәйрагдәр цы у, уый рахицән кәнын, уацмысы мидис хи ныхәстәй радзурын, дзырдты нысаниуәг зонь, текстән йә аивадон әууәлтә рахатын, сахуыр уой хьуыды кәнын, рәза сә аивадон әнкъарынад, цымыдис әмә разәнгард кәной чиньг кәсынмә.

Программайы домәнтә куыд әмбәрст әрцыдысты, әмә цы фәстиуджытә хьуамә раттой, уый номхыгьд.

1-аг хай «Ныхасы әмә кәсыны архайды хуызтә»:

Рауагьдон сахуыр уыдзән:

- чиньджы ахадьндзинад әмбарын, йә дарддәры царды йын цы пайда уыдзән, уый зонь;

- алы хуызы текстты мидис әмбарын, архайджыты әмә тексты сәйраг хьуыды иртасын, уацмысы мидисмә гәсгә фәрстытән дзуап дәттын, бакаст уацмыс кәнә аивадон текстмә фәстытә дәттын;

- авторы текст кәнә ләвәрд темәйә монологон ныхас аразын;

- диалогон ныхасы архайын, этикеты нормәтә хынцгәйә;

- дзырдимә кусын (комкоммә әмә ахәсгә нысаниуәг иртасын, дзырды бирәнысаниуәгад);

- хьәрәй әмә хиньмәр әмбаргә каст кәнын;

- геройы удварны хорздзинәдтәй хайджын уәвын;

- алыхуызы тексттæн хуымæтæг хыузы анализ кæнын;
- бакаст уацмысы мидис хиныхæстæй дзурын;
- коллективон æгъдауæй бакаст уацмысæн анализ кæнын, хи цæстæнгас дзы фидар кæнын;
- лæвæрд фæткмæ гæсгæ литературон уацмысæн цыбыр аннотации аразын (автор, чиныджы ном, темæ, рекомендацитæ йæ бæкæсынмæ).

2- аг хай «Сфæлдыстадон архайд»

Рауагъдон сахуыр уыдзæн:

- литературон уацмыс рольтæм гæсгæ кæсын;
- деформацигонд текстимæ кусын;
- аивадон уацмысы бындурыл кæнæ нывмæ гæсгæ текст саразын;
- уацмысы мидисмæ диафильм кæнæ иллюстрацитæ аразын;
- къордты кусын, уацмыстæм сценаритæ, проектæ аразын⁴
- изложенийы алы хуызтæ фыссын.

3-аг хай «Литературон пропедевтика»

Рауагъдон сахуыр уыдзæн:

- алыхуызы тексттæн элементарон анализ кæнын, кæрæдзиимæ сæ барын æмæ ныхмæ æвæрын;
- прозаикон æмæ поэतिकон текст кæрæдзийæ иртасын»
- фольклоры алыхуызты хицæндзинæдтæ иртасын»

1 модуль. Сæрды тыххæй мысинагтæ

- 1 темæ. Найынмæ. Плиты Харитон
- 2 темæ. Зæрватыччы ахстон. Хъантемыраты Кларæ
- 3 темæ. Абеты куывд. Хъодзаты Æхсар
- 4 темæ. Хъæддаг бабызы лæппын. Дзасохты Музафер
- 5 темæ. Фæсмон. Ситохаты Саламджери
- 6 темæ. Хинæйдзаг уызын. Нывмæ гæсгæкуыст
- 7 темæ. Сой къæвда. Цырыхаты Михал
- 8 темæ. Куысыфтæг æмæ Дурын. А р г ъ а у. Коцойты Арсен

2 модуль. Фæззæг

- 1 темæ. Фæззæджы нывтæй. Кочысаты Мухарбег
- 2 темæ. Хърихъупп Бипп-бипп. С к ъ у ы д д з а г. Мамсыраты Дæбе
- 3 темæ. Тута бæлас. Цæрукъаты Алыксандр
- 4 темæ. Фæсмон. Н ы в м æ г æ с г æ к у ы с т
- 5 темæ. Къæлиндар куыд фæзынд. Сиукъаты Никъала
- 6 темæ. Бæркадхон. Айларты Чермен
- 7 темæ. Бæркаджын фæззæг. Цæрукъаты Алыксандр

3 модуль. Царды бындур - фæллой кæнын

- 1 темæ. Фæллойы зарæг. Хацырты Сергей
- 2 темæ. Хæххон бæлццон. Айларты Чермен
- 3 темæ. Фыййауы бæллиц - нард фосы дзуг
- 4 темæ. Арвы дидинджытæ. Айларты Чермен
- 5 темæ. Цъырцъыраг. Чеджемты Æхсар
- 6 темæ. Мæкъуылтæ фервæзын кодта. Дзесты Куыдзæг
- 7 темæ. Зондджын тæрхъус. Нывмæ гæсгæ куыст
- 8 темæ. Тегайы бæлас. Дзесты Куыдзæг
- 9 темæ. Цæмæ бæллы бæлццон. Джыккайты Шамил
- 10 темæ. Рæсугъддæр кæй къухтæ сты? И н д и й а г а р г ъ а у
- 11 темæ. Сауцъиу æмæ æхсыргур. Чеджемты Геор

- 12 темæ. Историйы урок. Уалыты Лаврент
- 13 темæ. Чи сæ растдæр у? Дауыраты Харитон
- 14 темæ. Аквариум. Боситы Ирбег
- 15 темæ. Нæ уыд кæстæрæн хистæры цур бадæн... Мыртазты Барис
- 16 темæ. Ахболы зæрдæ хъæлдзæг у. С к ъ у ы д д з а г повесть «Г а й т о й ы х æ л а р »-æй.Цæрукъаты Валодя
- 17 темæ. Æмбаргæ куыдз. Боситы Ирбег
- 18 темæ. Сидзæр байраг. Хъæрджынты Симæ
- 19 темæ. Цæхæрадоны. Баситы Мысост

4 модуль. Ирон адæмы ивгъуыд дуджы цардæй

- 1 темæ. Фæдзæхст. Хъайтыхъты Азæмæт
- 2 темæ. Мæгуыры зæрдæ. Хетæгкаты Къоста
- 3 темæ. Рагон мæсыг. Айларты Измаил
- 4 темæ. Таурагъ
- 5 темæ. Уæййаг сывæллæттæ. С к ъ у ы д д з а г « С а у д а р æ г ус»-æй
Гæдиаты Секъа
- 6 темæ. Къоста Херсоны. Кочысаты Мухарбег
- 7 темæ. Къостайæн. Гулуты Андрей

5 модуль. Адæмон дзургæ сфæлдыстад

- 1 темæ. Цы хонæм адæмон сфæлдыстад
- 2 темæ.Нæхи дада. Икъаты Владимир
- 3 темæ. Нарты Уырызмæг
- 4 темæ. Зæронд Уырызмæджы фосы конд
- 5 темæ. Созырыхъойы æртæ сыгъзæрин нуазæны
- 6 темæ. Нартыл фыддуг куыд скодта
- 7 темæ. Нарты Сослан - тыхагурæг
- 8 темæ. Сырдон уæйгуыты куыд асайдта
- 9 темæ. Сырдон тæрхон куыд кодта
- 10 темæ. Сырдоны таурагъ

11 темæ. Батрадз Нарты гуыппырсарты куыд фервæзын кодта Дзерассæ-рæсугъды

12 темæ. Даредзанты Амран æмæ Пакъуындзæ

13 темæ. Æртæ хæзнайы. Аргъау

14 темæ. Фæныкгуыз. Аргъау

15 темæ. Амонджын хæрæг. аргъау

16 темæ. Уызын æмæ паддзах. Аргъау

17 темæ. Мады зæрдæ. Лæгæндæ

18 темæ. Нæртон симды зарæг

19 темæ. Кæхцы зарæг

20 темæ. Плиты Иссæйы зарæг

6 модуль. Зымæг

1 темæ. Зымæгон хъæзтытæ. Нывмæ гæсгæ куыст

2 темæ. Ногбон алы бæстæты

3 темæ. Куырм бæх. К. Д. Ушинский

4 темæ. Базон, цал сахаты уыдзæн. Нывмæ гæсгæ куыст

5 темæ. Рувас бирæгъы куыд фæсайдта. Нывмæ гæсгæ куыст

7 модуль. Фыдыбæстæйы Стыр хæст Райгуырæн бæстæйы сæраппонд

1 темæ. Кард. Калоты Хазби

2 темæ. Хæстон постхæссæджы хызын. Радзырд фыстæджытæй. Хъайттаты Сергей

3 темæ. Мад. Гаджиты Георги

4 темæ. Азизы иæ федтай? Чеджемты Геор

5 темæ. Фарны ардзæст у мæ бæстæ. Джыккайты Шамил

6 темæ. Доййаты Давид

7 темæ. Цы сусæг кодта Днестры дон? Мамсыраты Мурат

8 темæ. Боньцæхтыл зындзынæн. С к ъ у ы д д з а г . Цæрукъаты Валодя

9 темæ. Хърихъуппытæ. Расул Гамзатов, (ирон æвзагмæ йæ ратæлмац кодта

Тыджыты Юри)

10 темæ. Мæ лæппу уыд уый... Хъайтгаты Сергей

11 темæ. Уæрæда. Таурæгъ. Агъниан (Цæрукъаты Дзугка)

8 модуль. Уалдзæг

1 темæ. Уалдзæг. Кочысаты Мухарбег

2 темæ. Арæнхъахъхъæнæг. Нывмæ гæсгæ куыст

3 темæ. Хурты хуртæ. Дзасохты Музафер

4 темæ. Æцæг уалдзæг. Тохты Иван

5 темæ. Уалдзæг. Дзасохты Музафер

6 темæ. Хъусой. Коцойты Арсен

7 темæ. Бонхъæд цавæр уыдзæн, уымæн ис рагацау базонæн. Сиукъаты

Никъала

8 темæ. Мæнмæ ис иу бæллиц... Цæрукъаты Алыксандр

9 темæ. Чи хуыздæр радзурдзæн. Нывмæ гæсгæ куыст

10 темæ. Адджын сыхаг. Ситохаты Саламджери

11 темæ. Хæс. Цырыхаты Михал

12 темæ. Буармæ куыд зилын хъæуы?

13 темæ. Боны фæтк - æнæниздзинады хос

Тематикон пълан 4 –æм къл.

Ныхасы темæ	Сах æты дих	Тексты сæргонд	Æнцойгæнæн дзырдтæ æмæ дзырдбæстытæ	Хъомыладон куыст	Практикон куысты хуызтæ	Уæлæмхасæн æрмæг, хибарæй куыст
Чиныг æмæ ахуырад	1	1. Ахуыргæнæг æн йæхи æвзæрст текстæй беседæ	Чиныджы нысаниуæг адæймаджы царды, райдайæн бындур рæсугъд цард, зындгонд адæймаг.	Ахуыры стыр нысаниуæг адæймаджы царды.	1. Беседæ 2. Цæстуынгæ æрмæг зындгонд адæмты тыххæй 3. Дзырдтон куыст: чиныг, ахуырад (сæ рæвзæрд)	Фыццаг ирон чиныджы тыххæй æрмæг
Сæрды тыххæй мысинæгтæ	2	2. Плиты Х. «Найынмæ» Хъантемыраты К. «Зæрватыкк ахста»	Райы бæстæ, судзынц хъарм хурмæ сæхи, зæрватыччы лæппын, сидзæр цъиутæ, рæвдауæн ныхæстæ, зæрватыччытæ зилдух кодтой, салам лæвæрдтой.	Æрдзы рæсугъддзинад сæрды. Тæхгæ цъиутæ цард. Тæригъæддзинады æнкъарæнтæ æвзæрын кæнын.	1. Æмдзæвгæйы сæйраг хъуыды æмæ æнцойгæнæн дзырдтæ сбæрæг кæнын. 2. Радзырдв архайджытæ –сабийæ зæрватыччы лæппынты тыххæй сæ экскурсии фæстæдæрмæ аргъæвтой (тæригъæды æнкъарæнтæ гуырын кæныл бсеседæ).	«Цавæртæ сты скъоладзауты хæстæ?» «Абеты куывд»

Фæззæг	6	3. Нывмæ гæсгæ куыст. Æмдз. «Фæззæджы нывтæ» (Кочисаты М.)	Бон фæллад хуызæй кæсы, Æрдз фæбæгънæг, мæргътæ атахтысты, халас, булæмæргъ ныхъхъус, бæрæчет, хъæлдзæг цард.	Иуæрдыгæй – æрдзы узал æмæ фæллад хуыз, иннæрдыгæ-сой, бæркад. Фæззыгон ивддзинæдтæм сабиты хъус æрдарын.	Нывмæ гæсгæ радзырд æмдзæвгæйы алгоритм, дзырдуютон куыст, уæлæмхасæн цæстуынгæ æрмæг, музыкаемæ байхъуысын.	Фæззыгон æрдзы тыххæй радзырд æрхъуыды кæнын
		4. Мамсыраты Д. «Хърихъупп Бипп - бипп»	Хъарм бæстæ хърихъуппытæ ирвæзынгæнджытæ	Цæрæгойтæм, тæхгæ цъиутæм уарзондзинад гуырын кæнын, тæригъæд сын кæнын, бахъуаджы замон сын æххуыс кæнын.	Радзырд кæсын, хиныхæстæй дзурын, æнцойгæнæн дзырдтыл кусын. Фысгæ куыст.	Сывæллæттæн йæхæдаг чи куыд æмæ кæд баххуыс кодта цæрæгойтæн?
		5. Нывмæ гæсгæ куыст. («Фæсмон»). Æмдз. «Æрра фыййау». Хетак. Къ.	Скъоладзау, цæхæрадон, бæласы къалиу æрсасти, фæткъуытæ, фæсмон. Æрра фыййау, хохы цъуппæй, мигъ, пуртийы зыввытт.	Фæззæджы миниуджытæм, йæ рæсугъд æмæ бæркадмæ фæллоу цы бар дары, уый амонын	Радзырд æрхъуыды кæнын нывмæ гæсгæ. Æмдз. Кæсын, йæ миди сын баммбарын кæнын.	Цæуылнæ хъæуы сонт митæ æмæ æнæрхъуыды хъуыддæгтæ кæнын?
		6. Къæлиндар куыд фæзынди.	Къæлиндар, стыр дарддзæгтæ, афæдз,	Къæлиндары нысануæг	Æмбаргæ каст. Сабитæн, мæйты нæмтгæ ирон	Адæмон сфæлдыстадæй

		Слукъ. Н.	Нилы цæугæдон, Египеты паддзæхад, афæдзгай нымадмæ хизын.	адæймаджы царды. Нилы раивылд æмæ Сириусы фæзынды тыххæй бæстондæр радзурын.	афтæ цæмæн хуыйнынц, уый тыххæй хуымæтæг зонындынаедтæ раттын.	темæмæ хæстæг исты таурæгъ бакæст.
		7. «Бæркадхон. Айларты Чермен»	Бæркадхон, цæхæрадоны цæрджытæ, фысым.	Бæркад фæллатаæ кæй цæуы, уый бамбарын кæнын. Бæркады нысаниуæг.	Радзырд кæсын	Фæззæджы темæйæ сочинении ныффыссын
		8.«Бæркаджын фæззæг» Цæрухъ А.	Зæхх, бæркаджын, дзаг уæрдæттæ, хор, быркуыдонтæ, быдыр	Фæззыгон бакуыстæй адæймаджы цард хъæздыг кæй кæны, уый тыххæй аив беседæ саразын	Æмдзæвгæйы мидис бамбарын кæнын Æмбисæндты хъуыдыимæ сæ бабæттын. Æмдзæвгæ наиз. ахуыр кæнын.	Фæззыгон бæкад (сныв кæнын)
Царды бындур фæллоу кæнын	16	9.Фæллоуы зарæг Хацырты Сергей	Зад хуымтæ, хуры тынтæ, куствæллоу, зæххы сой, зад æфсиртæ	Йæ райгуырæн бæстæ чи уарзы, уый йын йæ фæллоуæ лæггад кæны.сабиты фæллаей- хорз ахуыр.	Æмдзæвгæ кæсын, анализ ын кæнын. Æнцойгæнаг дзырдтыл куыст. Сæргондимæ куыст.	Аргъау бакæсын
		10. Хæххон бæлцон Айларты	Бæлцон, урссæр хохыл, айнаг, хæххон суадон,	Æрмæст коммæгæс æмæ куыстуарзон адæймаг сæххæст	Радзырд бакæсын, хæйттыл æй адих кæнын, йæ миди сын радзурын.	Радзырды хъуыдымæ æмбисæнд

		Ч.	куырой, стырдон, хус рæстæг, донхорыг.	кæны йæ бæллиц.	Аргъауы хуызæн цæмæй у, уый бацамонын.	ссарын, кæнæ æрхъуыды кæнын.
		11. Нывмæ гæсгæ излож. ныффысс «Фыййауы бæллиц нард фосы дзуг»	Чиныджы лæвæрд дзырдбæстытæй спайда кæнын.	Куыстуарзæг фиййауæн йæ фос хæрз каст вæййынц. Æрдзы рæсугъдзинад фиййауы разæнгард кæны фæллоу	Раздæр уал нывыл дзургæ радзырд саразын зыналыбарæн дзырдтыл бакусын. Ахуыргæнæджы æххуысæй пълан саразын.	
		12. Цъырцъыраг Чеджемты Г.	Сæрд, хъазыд цъырцъыраг, фидæныл нæ кодта мæт, бæркад, мæлдзыг, ыстонг, зымæг.	Сæрдыгон зымæгыл хъуыды кæй хъæуы, уый бамбарын кæнын, цæмæй цъырцъæраджы æмбисонд макæуыл æрцæуа.	Æмдзæвгæ 2 хайыл адих кæнын. 1-аг хайы цъырцъыраджы митæ 2- аг хайæ цæмæй хицæн кæнынц. Æмдзæвгйææн алгоритм саразын.	Адæмон сфæлдыстадæй ахæм æнæбанзонгæ кæй зонынц, уый тыххæй радзурын.
		13. Мæкъуылтæ фервæзын кодта Дзесты куыдзæг	Рæгъаугæс, колхозы мæкъуылтæ, скъоладзаутæ, æхсæнады мулк	Æхсæны фæллоу хъахъхътæнинаг кæй у, стырзæрдæ йыл кæй нæ хъæуы, бахъуаджы сахат та йæ хъахъхъæнын хъæуы.	Радзырды 1 хайы Азæмæт хорз бæхыл бадæг кæй у, уый сабитæн амбарын кæнын. 2 хайы та къæрцхъус колхозы	Æмбисæндты хъуыды райхалын

					мæкъуылтæ.	
		14. Диссаджы чиныг Николай Носов	Уалдзæг, Мишкæ, Коля чиныг, карчы цъиутæ, бæрæгбон, инкубатор.	Мишкæ æмæ Коля æппындзух кустæ кæм кæнынц, уый руаджы инкубатор куыд сарæзтой æмæ ма иннæ лæппуты дæр цыбæл кодтой фæллойма.	Радзырд кæсын, зынаембарæн дзырдтыл куыст. Радзырдæн кæрон æрхъуыды кæнын æмæ йын æй ие 'цæг кæронимæ абарын.	Ацы радзырды сæргондимæ «Диссаджы чиныг» радзырд æрхъуыды кæнын ирон нæмттимæ.
		15. Цæмæ бæллы бæлцзон Джыккайты Ш.	Бæлцзон, мæйдар æхсæв, ноом, æнус. Æрмæст бæллынай нæй цæрæн.	Алы адæймаг дæр йæ цард æхсæнады цардæн ныванд кæна, уæд йæ ном æнусмæ баззайдзæн.	«Æнусмæ хорз ном», ацы æнцойгæнæг дзырд бастыл бакусын. «Æрмæст бæллынай нæй цæрæн»-йæхъуыды йын райкалын.	Æмдзæвгæ зæрдывæрдæй сахуыр кæнын
		16. Тегайы бæлас Дзесты К.	Нæзыты рагъ, бæлас, Тега, бæлцæттæ, сывæллæттæ, таурæгъ.	Тегайы фæллойдæрзондзинад ы тыххæй беседæ саразын. Ахæм адæймагтæн сæ кой сæ хъуыддæгты куыд баззайы æмæ иннæтæн цы æххуыс вæййы.	Радзырд хайгай æмбаргæ каст бакæнын. Зынаембарын дзырдтыл бакусын. Радзырды хъуыды æмбисæндтимæ бабæттын.	Таурæгъ æрхъуыды кæнын.

		17. Æвдадзы хос.	Фæндаггон, æвдадзы хос, пырындзы хуым, сылгоймаг.	Ивдадзы хос бæлцон цы хуыдта, уый мидис райхалын (Фæллоу кæнын)	Аргъау бакæсын, хиныхæстæй йæ дзурын. Уыци-уыцитæн дзуапп раттын.	Ирон аргъæутты ссарын ацы аргъауы хъуыдымæ хæстæг чи у, ахæм.
		18. рæсугъддæр кæй къухтæ сты. (Индиаг аргъау)	Джамнæ –дон, æртæ хъæздыг сылгоймаджы, къухтæ, магуыр лæг, зæронд ус.	Адæймагæн æцæг расугъддзинад фæллоу кæй дæтты, уый аргъауы архайджныл равдисын.	Аргъау хиныхæстæй дзурын, фæрстымæн дзуапп дæттын, æмбисæнтты хъуыдыммæ йæ бætтын.	
		19. Сауцъиу æмæ æхсыргур. Чеджемты Г.	Æхсыргур, сауцъиу, мыдгæсы кæрт, мыдыбындз.	Кусаг мыдыбындзы хъыдарæг йæхæдæг байæдта уый бамбарын кæнын.	Анализ скæнын радзырдæн. Фæрстытæн дзуапп дæттын.	
II четверть		20. Аквариум. Боситы Ирбег.	Аквариум, ногдзау, кæсæгтæ, авджын хæдзары, Барис	Барисы дæнцæгыл цæрæгйтæм уарзондзинад хъомыл кæнын. Æнæзивæг уæвын куыд хрз у.	Æмдзæвгæ аив бакæсын зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын	Хæдзарон цæрæгойтæ кæмæ ис, уыдон радзырдта æрхъуыды кæнæн
		21. Дада.	Зæронд дад, фырт æмæ чындз, гыццыл	Хистæртæн кад кæнын, хорз цæстæй	Радзырд кæсын æмæ хиныхæстæй дзурын	Алчи йæхи нана æмæ бабаммæ

		Ушинский К.Д.	лæппу, ныййарджытæ	сæм кæсын кæй хъæуы, уый сабитæн амонын	æнцойгæнæн дзырдтыл бакусын	хæларæй цæры æви нæ? (радзырд).
		22. Нæ уыд кæстæрæн хистæры цур бадæн. Муртазты Б.	Кæстæр, хистæрæн лæггæдтæ, салдат, æгъдау	Ирон раппæлинаг æгъдæуттæ хъахъхъæнын	Æмдзæвгæйы сæйраг хъуыды æмбарын кæнын. Æмдзæвгæ аив кæсын, дзырддуатон куыст.	
		23. Ахболы зæрдæ хъæлдзæг у.	Фыдыбæстæйы стыр хæсты заман, Ахболы фыд, уацхæссæг – æрыгон лæппу, æхсызгон хабæрттæ, æнæном танкист.	Ирон даæмы хъæбатордзинад Фыдыбæстæйы стыр хæсты рæстæг. Ирон лæппу – танкисты сгуйхтдзинад. Ахболы зæрдæ цæмæй барухс?	Æхсарджын танкисты тох немываг фашисты ныхмæ – радзырды сæйраг хъуыды. Уыцы хъуыдыйы алыварс ныхас саразын. Радзырд хи ныхæстæй дзурын.	Скъоладзаутæй алчи дæр йæхи хæдзарæй хæсттæ чи ацыд, уый тыххæй радзурад.
		24. Æмбаргæ куыдз. Баситы Ирб.	Æфсæддон хай, цыппар æмбалы, бирæгъ æмбаргæ куыдз, зæрондус, хъæбатыр моряк	Хæсты инвалид морякы сгуйхтдзинад æмæ йæ куыдзы иузæрдиондзинад.	Радзырд кæсын, йæ сæйраг хъуыды йын сбæрæг кæнын. Дзырддуатон куыст, фæрстытæн дзуапп дæттын.	
Ирон адæмы	5 с.	25. Мæгуыры	Зымæг нæ хæхты, уад дзыназы,	Къоста - мæгуыр адæмы сæрылхæцæг.	Æмдзæвгæ равзарын æнцойгæнæг	Æмдзæвгæйы темæ абоны

ивгъуыд дуджы цардæй		зæрдæ. Хет. Къ.	æрцары мит, хæй кад мæгуыр лæгæн	Кæд мæгуыр уыдысты адæм, уæддæр сæ зæрдæтæ – хъæлдзæг.	дзырdbæстыл куыст «Нæй кад мæгуыр лæгæн йæ куысты» (наизусть).	цардимæ абарын (чысыл сочинени).
		26. Æцæгæлон бæсты Цæрукъаты А.	Ныййарæг мад, хуыцауæй цы куырда, фыдæлты зæхх, Иры быдыртæ, фæдзæхста дæ мад, æфсургъ.	Æцæгæлон бæстæмæ артæг адæймаджы бæллиц – Райгуырæн бæстæмæ раздæхын йæ фæдзæхст кæстæртæн-«Фатæх-иу ды Иры быдыртæм»	Æмдзæвгæ кæсын, анализ кæнын, мидис æмбарын. Лит-йы теори-метафорæ, эпитет, аивгæнæг мадзæлттæ	Фыдыбæстæйы тыххæй æмбисæндтæ æркæссын
		27. «Уæййаг сывæллæттæ» Гæдиаты С.	фысым, мæрт, цагъартæ, дзæнæтон ләнчытæ, хъисын пæлæз, сæрхъуызæг, хордзен, æрдуйы йас, къуту, уæцайрæгтæ	Радзырд 2 х адих кæн иу урочы 1х. бакусын, иннæйы- 2 хайыл. Мæгуыр адæмы уавæртæ, се 'нæбон цардыл дзурæг бынæттæ кæсын, æмбарын сæ кæнын. Дзырдуатон куыст. Æрдзы æрфыстытæ цæуыл дзурæг сты?	Мæгуырæ æнæбондзинад раджы заманы	Абонь сывæллæтты царды тыххæй сочинении ныффыссын, пъланмæ гæстæ
		28. «Къоста Херсоны»	Æхсæв, Херсон, Кавказ, райгуырæн	Къоста мæт хасты дæр – Ирыстон, мæгуыр	Æмдзæвгæ кæсын, анализ ын кæнын.	

		Кочесаты М.	бæстæ, хъæу Нар, мад, магуыр адæм, зæрдæ рисы сабиты мæтæй.	адæм. Патриотимæ æнкъарæнтæ гуырын кæнын.	Зынаембарæн дзырдтыл куыст. Æмдзæвгæйы сæйраг хъуыды сбæрæг кæнын.	
		29. «Къостайæн» Гулуты Андрей	«Додой» ныззарыдтæ, бацыдтæ карз тохы, ссардтой мæлæт. Акæс ныр дунемæ, нал нæм ис паддзæхтæ, дзыллæтæ райстой сæ тар.	Къоста цы замæны царди, уый нал ис, адæм æлдæрттимæ тохы кæй фæдæлахиз сты, уый фæрцы. Къоста цы сæрибарыл тох кодта, уый æрцыд.	Æмдзæвгæ бакæсын, йæ хъуыды йын бамбарын. Зæрдывæрдæй йæ сахуыр кæнын.	Æмбисондмæ гæсгæ «Фыдлæг æмæ фыдлæг бирæ нæ хæссынц» дзургæ радзырд саразын.
Адæмон дзургæ сфæлдыстад	22	30. Цы хонæм адæмон сфæлдыстад	Аргъæутгæ, Нарты кадджытæ, Даредзанты таурæгътæ, æмбисæндтæ, адæмон зарджытæ	Адæмон сфæлдыстады сæйраг мидис – адæмон æнусон бæллицтæ сæрибар æмæ æдыхст цардмæ	Адæмон сфæлдыстады сæйраг хуызтæй алкæцыйы тыххæй дæр радзурын. Алчи дæр дзы цы нысан кæны, уый бамбарын кæнын.	
		31. Нарты Уырызмæг	Хæтæн, Сатана, хъару æмæ зонд сывæллонай зæронды сæрыл нæу, Уырызмæг	Уырызмæг-кæддæриддæр цæттæ хæтæны цæуынмæ. Сыбытты Сырхауы	Кадæг бакæсын, архайджы миниуджытæ бамбарын кæнын фæрстытæн дзуапп дæттын. Текстимæ	Уырызмæджы тыххæй ма æндæр кадæг бакæсын.

			æртæ хистæры, Нарты Уарæн, Борæтæ æмæ Сыбыттæ	лæгдзинад	хæстæг æй хи ныхæстæй дзурын.	
		32.Зæронд Уырымæджы фосы конд.	Ныхас, фурды баппарын,Хуыйæнд он æлдар,Нарты æрсæдтæ, Нарты хъалфæсивæд	Уырымæг зæрондæй дæр Нартаен фосы конды фæцис. Хистæраен кад кæнын хъæуы, æппарын нæ фæлæ.	Кадæг кæсын, зынаæмбарæн дзырдтыл куыст, фæрстытæн дзуапп дæттын	
		33. Созрыхъойы æртæ сызгъæрин нуазæны (2 сах)	Æртæ Нарты, Нарты Созрыхъо, Сырдон, Борæты стыр Чъырын, Нарты Хуыз дæртæ, Сызгъæрин нуауæн, Уæлхæг	Адæймаджы хорз миниуджытæ –Нартон адæмон фæзминаг. Нарт –кадыл мæлæг адæм.	Какдæг 3 хайыл адих кæнын. Алы хай дæр дзы къласы иу къорд хибарæй бакæсæд æмæ йæ хиныхæстæй радзураед. Æнцой гæнæн дзырдтыл куыст. Фæрстатæн дзуæппытæ дæттын.	Фæйнæ кадæджы хибарæй бакæсын æмæ хи ныхæстæй радзурын
		34. Нартыл фыддуаг куыд скодта (2 сах)	Фыддуг, фыдрастæг, æвддаджы сæрарз кард, хорз фат, авд рæнхъы, Сырдоны	Созрыхъойы лæгдзинад Нарты фæрвæзын кæныны тыххæй.	Кадæг бакæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын, хи ныхæстæй йæ дзурын, фæрстытæн	

			хæдзар, Хъазæн фæз, сæгъдзарм, мусанг, хъалон		дзуапп дæттын.	
		35. Нарты Сослан тыхагурæг (2 сах)	Зилахары быдыр, нарты Сослан, сгуйхт адæймаг, тыхагур ахæтын, хæххон дзигло	Хиуыл февæрсын хорз нæу. Тыхагур кæддæриддæр састы баззайы.	Сосланы фæлгонцыл æрдзурын. Йæ фæнд раст кæй нæ уыд, уый тыххæй не сæххæст-ацы хъуыды сывæллæттæн бамбарын кæнын.	Сосланы тыххæй æндæр кадæг бакæсын
		36. Сырдон уæйгуыты куыд асайдта	Нарт балцы ацыдысты сусæгæй, уæгуытæ, æртæ зынаргъ дзаумайы æрчъиаг, фынг, бæндæн, фат.	Хицæй цæуын хорз нæу. Хинтæ адæймагæн йæхиуыл цæуынц.	Кадæг бакæсын, йæ сæйраг хъуыды йын бамбарын кæнын. Æмбисæндтыл бакусын.	
		37.Сырдон тæрхон куыд кодта	Сæнах, сис, туг агурын, хæрамдзинад, зынг бахуыссыд	Зондæй фæтых уæвын царды хорз хъуыддаг у. сырдоны зонд æмæ хиндзинад.	Зонæмбарæн дзырдтыл бакусын, хадæг кæсын, хи ныхæстæй дзурын.	

**Кусæн программа
Ирон литературæйæ, 5-æм кълас,
æдæппæт- 51 сах (фæсурокты каст-17 сахаты)**

ТЕМАТИКОН ПЪЛАН ИРОН ЛИТЕРАТУРÆЙÆ 5-ÆМ КЪЛАСÆН.

№	Сах.	н ы м æ ц	Урочы темæ	Урочы хуыз, тип	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ (УАА)				Ахуыры фæстиуджытæ
					регулятивно н УАА	базонæн УАА	коммуни кативон УАА	удгоймагон УАА	
1	1		Разныхас Чиныг адæймаджы царды. Аив литературæ куыд ахуыры предмет	Урок- беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæрæг кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæкуыс	фæрстыт æ æвæрын, хи хъуыдыт æ æргом кæнын, ахуырты æмгуыста ды пълан аразын	æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзина д нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæ æмæ мадæлон	Зонын: аивадон æмæ ахуыргæнæн чингуыты хицæндзинæдтæ. Арæхсын: чиниджы ахадындзинадæн аргъ кæнын

					зонын	т		æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	
2,3	2		Ирон адæмон дзургæ сфæлдыстад Аргъау «Фаззæттæ»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын,	хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлeksi, хи хъуыдытæ (зонындзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын	фæрстыт æ æвæрын зонын, хи хъуыдытæ æ æргом кæнын, зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Фыдыбæстæ æмæ маделон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын,	Зонын: ирон адæмон кадæггæнджыты нæмттæ; аргъæутты хуызтæ, сæ хицæндзинæдтæ. аргъауы текст, адæймаджы хуыздæр миниуджытæ: лæгдзинад, хæлардзинад, цæраггойтыл аудын, адæмæн хорздзинад кæнын; текст хи ныхæстæй дзурын Æмбарын: «Царды фæндаг ссарын зын у, сæфты фæндаг ссарын æнцон у» (аргъаумæ гæсгæ) Арæхсын аргъауы фæлгонцтæн характеристика дæттын, аргъаумæ нывтæкæнын.

4	1		«Раст лæг æмæ зылын лæг»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæраг кæнын,	фæрстыт æ æвæрын зонын, быцау кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын	Раст æмæ зылын иртасын, аргъсын кæнын	Зонын аргъауы текст, адæймаджы æвæрццаг æмææппæрццаг миниуджытæ; æвæрццаг миниуджытæ фæзмын Арæхсын аргъауы фæлгонцтæн характеристикаæ дæттын, аргъаумæ нывтæ кæнын
5	1		(афæлгæст). Нарты кадджыты равзæрд, сæ иртасджытæ, сæйраг геройтææмæ циклтæ	Урок-балц ивгъуыдмæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын, хи	хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси, хи хъуыдытæ (зонындзинаæ дтæ) логикон æгъдауæй	фæрстыт æ æвæрын зонын, быцау кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты	Нарты кадджытæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, Нарты кадджытæ ахуыр кæнынмæ разæнгарддзи над хъомыл	Зонын: Нарты кадджытæ-ирон адæмы стырдæр хæзна кæй сты, уый, дзырд «нарт»-ы этимологи, кадджыты иртасджыты Арæхсын кадджыты сюжеттæм нывтæ кæнын

					архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæнын	равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	æмгуыст ады пълан аразын	кæнын	
6	1		«Батрадз æмæ Хъулонзачъе уæйыг»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæраг кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, пробле ма раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлеси, хи хъуыдытæ (зонындзинаæ дтæ) логикон æгъдауæй равæрын	фæрстыт æ æвæрын зонын, бы цау кæнын зонын, хи хъуыдыт æ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыст ады пълан аразын	Нарты кадджытæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, Нарты кадджытæ ахуыр кæнынмæ разæнгарддзи над хъомыл кæнын	Дзырдуатон куыст. Аив каст Кадагмæ аудио фыстæй байхъусын, кададжы мидисыл æрныхас кæнын, Тугъанты М. ныв равзарынЗонын: таурагъы текст аив кæсын, Арæхсын: мидис текстмæ хæстаг хи ныхæстæй дзурын, кададжы сюжетмæ нывтæ кæнын, фæлгонцтæн характеристикадæтт

									ын
7,8	2		«Батрадз æмæ Тыхы фырт Мукара»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæнын	хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзина дтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын	фæрстыт æ æвæрын зонын,бы цæу кæнын зонын, хи хъуыдыт æ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыст ады пълан аразын	Нарты кадджытæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, Нарты кадджытæ ахуыр кæнынмæ разæнгарддзи над хъомыл кæнын	Дзырдуатон куыст. Аив каст. Кадагмæ аудио фыстæй байхъусын, кададжы мидисыл æрныхас кæнын, Тугъанты М. нын равзарын Зонын: таурæггы текст аив кæсын, Арæхсын: мидис текстмæ хæстæг хи ныхæстæй дзурын,кададжы сюжетмæ нывтæ кæнын, фæлгонцтæн характеристика дæттын
9	1		Таурæггтæ. Чермены	балц ивгъуы	ахуырадон	хи ныхас раст	фæрстыт	æнкъарын ирон	Таурæггы аив каст, дзырдуатон-

			таурæгътæ	дмæ	<p>нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, архæйдтыт æн аргъ кæнын</p>	<p>рацаразын зонын, пробле мæ раст сбæрæг кæнын, УАА</p> <p>хи архæйдтыты рефлекси, хи хъуыдытæ (зонындзинаæ дтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст</p>	<p>æ æвæрын зонын, быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>таурæгъты ахадындзина д нæ адæмы царды, Фыдыбæстæ мæ уарзондзинад гурын кæнын, патриотизм хъомыл кæнын</p>	<p>фразеологион куыст, Ирыстоны XVIII æнусы мыггагон кæмттæ, Санаты Уарийы чиныг «Чермен», кинонывæй скъуыддзаг,</p> <p>Тугъанты Махарбеджы иллюстрацитæ Зонын: цы у таурæгъ, сæ хуызтæ(мифон, дзуæрттææмæ кувæндæтты, историон æмææнд.); мидис текстмæ хæстæг хи ныхæстæй дзурын, Тлаттаты Чермен-растдзинад æмæ сæрибарыл тохгæнæг, Черменæн характеристика дæттын. кададжы сюжетмæ нывтæ кæнын</p>
--	--	--	-----------	-----	---	--	--	---	---

10	1		Æмбисæндтæ æмæ уыци-уыциты нысаниуæг царды, сæ ахадындынад. Иудзинадтæ ирон æмæ уырыссаг æмбисæндты æхсæн.	Урок-лавар Семæй	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын	хи архæйдтыты рефлeкси, хи хъуыдытæ (зонындынад дтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын,	ахуырты æмгуыстады пълан аразын	мадæлон æвзаджы аивдынад æнкъарын	Зонын æмбисонд æмæ уыци-уыциты æмбарынад, сæ мидис, сæ ахадындынад Æмбарын æмбисæндтæ æмæ уыци-уыциты æвзаг Арæхсын сæ царды пайда кæнын
11	1		Фысгæ ныхасы рæзт Фысгæ сочинени æмбисондмæ гæсгæ	Фысгæ ныхасы рæзтыл кусынны урок					
12,			Литературон	Ног	ахуырадон	хи ныхас раст	фæрстыт	Адæймаджы	Уырыссаг

13	2	аргъау. Хетæгкаты Къоста. Адæймаджы зонд æмæ дзырдарæхст аргъау «Лæскъдзæрæн» -ы	зонынд зинаедт æ райсын ы урок	нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиудж ытæ рагацау сбæрæг кæнын	рацаразын зонын,пробле мæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинад тæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	æ æвæрын зонын,бы цау кæнын зонын, хи хъуыдыт æ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыста ды пълан аразын	зонд æмæ дзырдарæхст, йæ уæлахиз.	æмæфæсарæйнаг фысджыты аргъæуттæ. Дзырдуатон- фразеологион куыст, рольтæм гæсгæ каст,фыййауы фæлгонц, аргъауы арæзт æмæ йæ хицæндзинаедтæ.Зон ын: Аргъауы мидис. Лæскъдзæрæджы удхайраг цард. Фыдзæрдæ уæйыджы æууæлтæ. Лæг æмæ уæйыджы быцæу. Сурæт æмæ удыхъæды хæстæгдзинад Литературон аргъау.
14, 15	2	Хæрзгæнæг хорз ары, æвзæргæнæг æфхæрд æййафы Нигеры «Дыууæ зæрватыччы æмæ дыууæ сыхаджы аргъау»-мæ	Урок беседа	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры	хи ныхас раст рацаразын зонын,пробле мæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты	фæрстыт æ æвæрын зонын,бы цау кæнын зонын, хи хъуыдыт æ æргом	Æвзæрдзинад никамæн тайы Уацмысы сæйраг хъуыды: хæрзгæнæг хорз ары, æвзæргæнæг	Беседа «Куыд æххуыс кæнæм мæргътæн». Зæрватыкк ирон мифологийы. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Аръауы аив каст.Дыууæ сыхаджы

			гæсгæ		фæстиудж ытæ рагацау сбæрæг кæны	рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинад тæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын	кæнын зонын, ахуырты æмгуыста ды пълан аразын	æфхæрд æййафы..	æмæ дыууæ зæрватыччы фæлгонцтæ ПейзажАргъауы мидис. Дыууæ адæймаджы хицæн ахаст цæрагойтæм æмæ цардмæ. аргъауы сюжетмæ нывтæ
--	--	--	-------	--	--	---	--	--------------------	---

16-19	2	<p>Хетæгкаты Къоста. Æмдзæвгæ</p> <p>«А-лол-лай»Къостайы цард æмæ сфæлдыстад, йæ сабибонтæ, ахуыры азтæ. Къоста- адæмы уарзон хъæбул.</p> <p>Авдæны зарджыты нысаниуæг.</p> <p>Дзырдуатон-фразеологион куыст, аив каст.</p>	<p>Урок-балц ивгъуыдмæ</p>	<p>ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæнын</p>	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын,проблема раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлeksi,хи хъуыдытæ (зониндзинадтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын</p>	<p>фæрстыт æ æвæрын зонын,быцау кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыст ады пълан аразын</p>	<p>Мадмæ уарзондзинад гуырын кæнын</p>	<p>Æмбарын: Мады фæндиæгтæ æмæ фæдзæхстытæ. Райгуыраен бæстæ уарзын — æмдзæвгæты сæйраг хъуыды.</p> <p>Арæхсын авдæны зарджытæ кæнын</p>
-------	---	---	----------------------------	---	---	--	--	--

	1		«Мæгуыры зарæг».	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæ м хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæ н аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын,probl емæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæ дтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	фæрстыт æ æвæрын зонын,бы цау кæнын зонын, хи хъуыдыт æ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыста ды пълан аразын	хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, цардæн аргъ кæнын	Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст æмæ мидис æвзарын. Предметты 'хсæн бастдзинад
--	---	--	------------------	---------------------------------	--	---	--	---	--

	1		«Бирæгъ æмæ хърихъупп».	Урок беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, пробле маæ раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси, хи хъуыдытæ (зонындзинæ дтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	фæрстытæ æвæрын зонын, быц æу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстад ы пълан аразын	фыдзæрдæ хорзæн аргъ кæнын нæ зоны.	Басняйы æмбарынад. Дзырдуютон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Басня. Диалог Рольтæм гæсгæ кæсын.
--	---	--	-------------------------	--------------	---	--	--	-------------------------------------	---

20	1		Гæдиаты Секъа «Мæ бæлас»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, пробле мæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси, хи хъуыдытæ (зонындзинæ дтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	фæрстытæ æвæрын зонын, быцаæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстад ы пълан аразын	хибарæй архайын, архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, монон- эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын поэт- патриоты сагъæс йæ адæм æмæ йæ бæстæйыл. .	Секъайы цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы Аив кæсын æмдз. Æмдзæвгæйы æвзаг.
----	---	--	-----------------------------	---------------------------------	---	---	---	--	--

			Æмдзæвгæ«Къоста»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, проб лемаæ раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыт ы рефлекси, х и хъуыдытæ (зонындзин æдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын,	фæрстытæ æвæрын зонын, быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Къостайы сфæлдыста дон æмаæ æхсæнадо н сгуыхтæн аргъ кæнын зонын	Зонин: Аив кæсын æмдз, Къостайы сфæлдыстадон æмаæ æхсæнадон сгуыхт; аргъ ын кæнын аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы
--	--	--	------------------	---------------------------------	---	--	---	--	---

21, 22	2		Тугъанты Батырбег «Фыййау Баде»	Кæсын ы урок. Беседа	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыт æ сбæраг кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын, проб лемæ раст сбæраг кæнын, УАА хи	фæрстытæ æвæрын зонын, быцæу кæнын зонин, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Ахуыр кæнынмæ тырнындз инад гуырын кæнын	Цыбыр беседа. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Радзырды сæйраг архайæгимæ зонгæ кæнын. Радзырд аив кæсын æмæ йын йæ мидис æвзарын. Хи ныхæстæй дзурын Пейзаж. Зонин: Уацмысы мидис æвзарын, фæрстытæн дзуапп дæттын, хи ныхæстæй дзурын; Æмбарын: Сывæллоны тырнындзинад ахуырма, рæсугд æмæ рухс цардмæ.
23	1		Коцойты Арсен. «Гигойы куадзæн»	Урок- балц ивгъуы дмæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон	хи ныхас раст рацаразын зонын, про блемæ	фæрстытæ æвæрын зонын, быцæу кæнын зонин, хи хъуыдытæ	Æппæрццаг миниуджы тæм æнауынон	Цыбыр беседа. Дзырдуатон- фразеологион куыст; сатира æмæ юмор, радзырды аивадон мадзæлттæ.

					архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтыт æм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтыт æн аргъ кæны	раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыт ы рефлексии хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй раварын, хъæугæ информац и ссарын зонын	æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	дзинад гуырын кæнын	Сауджынæн хар-кæ даттын Радзырды сæйраг архайджытимæ зонгæ кæнын. Радзырд аив кæсын æмæ йын йæ мидис æвзарын. Цæсгæмттæм гæсгæ кæсын зонын
24	1		Илас Æрнигон. «Гъæйтт, цы фестут!»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æварын, ахуырадон архæйдтыт	хи ныхас раст рацаразын зонын, проб лемаæ раст	фæрстытæ æварын зонын, быцау кæнын зонын, хи хъуыдытæ	Арæхсын Райгуырæн бæстæ уарзын, йæ ном ын кадджынай	Илас Æрнигоны цард æмæ сфæлдыстад цыбырай. Дзырд уатон-фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив

				<p>æ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджы тæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтыт æм</p>	<p>сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыт ы рефлекс,х и хъуыдытæ (зонындзин æдтæ) логикон æгъдауæй равæрын</p>	<p>æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>дарын. Æнгом адæмыл кæй ничи уæлахиз кæны, уый бамбарын</p>	<p>каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы.Æмдз-гæ аив кæсын</p> <p>Æрнигон «Арфæ». Зонын: Аив кæсын æмдз. Æмдзæвгæйы æвзаг. Поэт-патриоты сагъæс йæ адæм æмæ йæ бæстæйыл.</p>
--	--	--	--	--	--	---	--	--

25, 26	2		Барахты Гино. «Зæлимхан»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджыт æ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтытæ м хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæ н аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын,про блемæ раст сбæраг кæнын, УАА	фæрстытæ æвæрын зонын,быцау кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Æрдзыл аудын	. Цыбыр беседаæ. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Радзырды сæйраг архайджитимæ зонгæ кæнын. Радзырд аив кæсын æмæ йын йæ мидис æвзарын. Мидис дзурын. Зонин: Уацмыс аив кæсын, фæрстытæн дзуапп дæттын, хи ныхæстæй дзурын; «Æппæлын - фыдбылызы хос». Цæрагойты тыххæй æмбисæндтæ зонин. Æмбарын темæ, идейæ; радзырды хъуыды - фосыл ауæрдын
27									

	1		«Мæгуыртæ»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	проблем æ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекси ,хи хъуыдыт æ (зониндз инæдтæ) логикон æгъдауæ й равæрын	фæрстытæ æвæрын зонын,быцаæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	хибарæй архайын, архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, монон- эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындин ад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад	Цыбыр беседаæ. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Радзырды сæйраг архæйджытимæ зонгæ кæнын. Радзырд аив кæсын æмæ йын йæ мидис æвзарын.Пълан аразын.
--	---	--	------------	-----------------------------	---	--	---	--	--

28	1		Фысгæ ныхасы рæзт	Фысгæ ныхасы рæзтыл кусыны урок					Барахъты Гинойы радзырд «Зæлимхан» - мае пълан аразын, фæрстытæн дзуапп раттын. Пълан аразын.
29, 30	2		Дзесты Куыдзæг Хохаг лæппуйы тырнындзинад ахуырмае «Æрдхæраены лæвар»-ы	Кæсыны урок. Беседæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн	хи ныхас раст рацаразын зонин, пр облемае раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлeksi	фæрстытæ æвæрын зонин, быцæу кæнын зонин, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонин, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Гæбилы удыхъæд, йæ фæзминаг миниуджытæ	Цыбыр беседæ Дзесты Куыдзæджы цард æмае сфæлдыстадæй. Дзырдуатон-фразеологион куыст. Радзырды сæйраг архайджытимæ зонгæ кæнын. Радзырд аив кæсын æмае йын йæ мидис æвзарын. Гæбилы сурæт. Радзырды аивадон мадзæлттæ. Пълан аразын. Уацмысы æвзаг.

					аргъ кæнын				
31, 32	2		Мамсы раты Дæбе «Хъæндил»	Кæсын ы урок. Беседа	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразы н зонын, пр облема раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдты ты рефлекси	фæрстытæ æвæрын зонын, быцæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Буцхаст магуса сæфтдзаг куыд кæны, уый бамбарын	Цыбыр беседа Дæбейы цард æмæ сфæлдыстадæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Радзырды сæйраг архайæгимæ зонгæ кæнын. Радзырд аив кæсын æмæ йын йæ мидис æвзарын. Хъæндицы сурæт. Радзырды аивадон мадзæлттæ. Радзырды анализ Хъæндицы хар-кæ Пълан аразын. Эпитет Литер-он хъайтар æмæ сюжет.

33, 34	2		Бесаты Тазе. «Гетæ»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразы н зонын, пр облемаæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекси	фæрстытæ æвæрын зонын, быцæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	хибарæй архайын, архæйдтыт æ сбæрæг кæнын, Фыдыбæст æм уарзондзин ад гурын кæнын,	Беседаæ радзырды æвдыст историон цаутыл. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Радзырды аив каст. Радзырды архæйджыты характеристикаæ. Радзырды аивадон мадзæлттæ. Радзырды анализ Диалог, монолог. Нывмæ гæсгæ радзырд.
35	1		Кочысаты Мухарбег «Фыдыбæстæ»	Ног зонын зинаедт æ раттын	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ	проблемаæ раст сбæрæг кæнын, УАА	фæрстытæ æвæрын зонын, быцæ у кæнын зонын, хи	Фыдыбæст æ æппæтæй зынаргъдæр .	Беседаæ «Фыдыбæстæйы хæст æмæ йæ фæстиуджытæ». Хъодзаты Æхсары арæзт чиныг

				ы урок	сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи архæйдты ты рефлекси, хи хъуыдыт æ (зонындз инæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информац и ссарын зонын,	хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын	Фыдыбæст æ хъахъхъæн ын	«Хорзæй баззай, Ир»-ыл афæлгæст. Кочысаты М. цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Поэты ахаст фыдыуæзæгмæ.
36	1		Баситы Дзамболат. «Адæмы маст»	Ног зонынд зинæдт æ раттын ы урок	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,	хи ныхас раст рацаразы н зонын,пр облемаæ	фæрстытæ æвæрын зонын,быцæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом	Фыдыбæстæ - æппæтæй зынаргъдæр.	Баситы Дзамболаты цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты

				<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын</p>	<p>раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекси ,хи хъуыдыт æ (зоньндз инæдтæ) логикон æгъдауæ й равæрын, хъæугæ информа ци ссарын зоньн, æмбаргæ куыст</p>	<p>кæнын зоньн, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>руаджы. Аив каст кæнын презентаци Поэты ахаст фыдыуæзæгмæ</p>
--	--	--	--	---	--	--	---

37	1		. Елехъоты Мурат.«Фыстаг хасты быдырае»	Ног зонинд зинаедт æ раттын ы урок	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	проблем æ раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлeksi ,хи хъуыдыт æ (зониндз инæдтæ) логикон æгъдауæ й равæрын, хъæугæ информа ци ссарын зонин, æмбаргæ куыст	фæрстытæ æвæрын зонин,быцаæ у кæнын зонин, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонин, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Фыдыбæст æ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзина д гурын кæнын	Елехъоты Мураты цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон-фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы презентаци Поэты ахаст фыдыуæзагмæ.Фыдыбæстæ - æппæтæй зынаргъдæр.
----	---	--	---	------------------------------------	---	--	---	--	---

38	1		Темыраты Дауыт. «Тәрхон»	Кәсын ы урок. Беседа	ахуырадон нысан әвәрын, ахуырадон архәйдтытә сбәрәг кәнын, ахуыры фәстиуджытә рагацау сбәрәг кәнын, хи архәйдтытәм хьус дарын	хи ныхас раст рацаразы н зонын,пр облема раст сбәрәг кәнын, УАА	фәрстытә әвәрын зонын,быщә у кәнын зонын, хи хьуыдытә әргом кәнын зонын, ахуырты әмгуыстады пълан аразын	ногдзауты патриотизм хәсты заман әмә сын аргь кәнын	Беседа радзырды әвдыст историон цаутыл. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Пьесәйы аив каст, архәйджыты характеристика, аивадон мадзәлттә. Пьесәйы анализ Пьесә рольтәм гәсгә кәсын..
39	1		Саулохты Мухтар. «Хәстон цуаны»	Кәсын ы урок.	ахуырадон нысан әвәрын, ахуырадон архәйдтытә сбәрәг кәнын, ахуыры фәстиуджытә	хи ныхас раст рацаразы н зонын,пр облема раст сбәрәг кәнын,	фәрстытә әвәрын зонын,быщә у кәнын зонын, хи хьуыдытә әргом кәнын зонын,	әхсарән кад кәнын	Дзырдуатон- фразеологион куыст, әмдзәвгәйы аив каст, мидис әвзарын фәрстыты руаджы. Хәстоны характеристика, әмдзәвгәйы аивадон мадзәлттә Хәстоны фәлгонц.Хәстон

					рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	УАА хи архæйдт ыты рефлекси ,хи хъуыдыт æ (зонындз инæдтæ) логикон æгъдауæ й равæрын	ахуырты æмгуыстады пълан аразын		поэзи. Абарст. Эпитет
40, 41	2		Булкæты Михал «Нæмыгдзæф фæндыр»	Кæсын ы урок.	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау	хи ныхас раст рацаразы н зонын,пр облемæ раст сбæрæг кæнын, УАА	фæрстытæ æвæрын зонын,быцæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты	Патриот уæвын	Беседæ радзырды æвдыст историон цаутыл. Дзырдуатон- фразеологион куыст. Радзырды аив каст хæйттæм гæсгæ. Бечыры фæлгонц. Радзырды æвзаджы хицæндзинæдтæ Хи ныхæстæй дзурын.

					сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи архæйдт ыты рефлекс и,хи хъуыдыт æ (зонындз инæдтæ) логикон æгъдауæ й равæрын , хъæугæ информа ци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	æмгуыстады пълан аразын		Пълан аразын. Радзырд. Уацау. Уацмысы архайджыты хъысмæт. Бечыры лæгдзинад.
42	1		Баситы Михал. «Инæлар Плиты Иссæ»	Урок портре т	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон	зонын,п роблемæ раст сбæрæг	фæрстытæ æвæрын зонын,быцæ у кæнын	Иссæйы сгуыхтытæ, йæ хъæбатырдз	Баситы Михалы цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Беседæ

					архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын	кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекс и,хи хъуыды	зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	инад, йæ хæстон курдиат Ирыстон æмæ Уæрæсейæн кад кæнын	«Чи уыдис Плиты Иссæ».Дзырдуатон- фразеологион куыст, Радзырды аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Хи ныхæстæй дзурын. Пълан аразын
43	1		Плиты Грис «Мила»	Тексы анализ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм	хи ныхас раст рацараз ын зонын,п роблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдт	фæрстытæ æвæрын зонын,быцæ у кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Æфсæддон адæмы фыдæбæттæ, сабыр цардæн аргъ кæнын	Грисы цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Æмдзæвгæйы цыбыр поэतिकон анализ Фæрстытæн дзуап дæттын презентаци

					хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	ыты рефлекс и,хи хъуыдыт æ (зонын зинæдтæ) логикон æгъдауæ й равæрын , хъæугæ информа ци ссарын зонын, æмбаргæ куыст			
44	1		Асаты Реуаз. «Томайты Мæхæмæт»	Урок портре т	регулятивон уаа ахуырадон нысан	хи ныхас раст рацараз	фæрстытæ æвæрын зонын,быцæ у кæнын зонын, хи	Фыдыбæстæ мæ уарзондзина д гурын кæнын,	«Томайты Мæхæмæт»-ы историон бындур. Дзырдуатон- фразеологион куыст,

				æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	ын зонын,п роблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекс и,хи хъуыдыт æ (зонынд зинаедтæ) логикон æгъдауæ й равæрын , хъæугæ информа ци ссарын	хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын	легендæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы.цыбыр поэтикон анализ. Мæхæмæты характеристика Таурæгъ. Легендæ таурæгъ «Томайты хæст» Мæхæмæты фæлгонц. Хъæбатыр уæвын
--	--	--	--	---	---	--	--

						зонин, æмбаргæ куыст			
45	1		Бестауты Гиуæрги «Саби ма фенæд хæст». «Изæр Дзаугомы»	Тексы анализ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацараз ын зонин,п роблем æ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекс и,хи хъуыды тæ (зонинд зинаедтæ	фæрстытæ æвæрын зонин,быцæ у кæнын зонин, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонин, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Адæмы хæс- сабырдзинад хъахъхъæны н	Бестауты Гиуæргийы цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæты аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Æмдзæвгæйы цыбыр поэтикон анализ Наизусть Хæст — фыдæвзарæн æмæ цардхалæн. Пейзаж.

) логикон æгъдауæ й равæры н, хъæугæ информ аци ссарын зонын, æмбарг æ куыст			
46	1		Фысгæ ныхасы рæзт	Фысгæ ныхас ы рæзтыл кусын ы урок					Изложени «Нæмыгдзæф фæндыр»- æй. (скъуыддзаг)Пълан аразын Æмбарын авторы позици, хи цæстæнгас æвдисын
47	1		Хъодзаты Æхсар «Куыст»	Тексы анализ	ахуырадон нысан æвæрын,	базонæн уаа хи ныхас раст	фæрстытæ æвæрын зонын,бы цæу	Куыстæн аргъ кæнын, куыст уарзын	Беседæ «Æнæ кусгæйæ цард нæй» Хъодзаты Æхсары цард æмæ

				<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын</p>	<p>рацаразын зонын,про блемаæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыт ы рефлекси,х и хъуыдытæ (зонындзи нæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информац и ссарын зонын, æмбаргæ куыст</p>	<p>кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыста ды пълан аразын</p>	<p>сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Æмдзæвгæйы цыбыр поэтикон анализ Дзургæ сочинени æмбисондмæ гæсгæ.</p> <p>презентаци Зоннын :куысты ахадындзинад адæймаджы царды,</p>
--	--	--	--	--	--	---	--

48	1		Кокайты Тотрадз «Зиу», «Хæдзары хицау æмæ хуыснаг»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын,про блемаæ раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдтыт ы рефлекси,х и хъуыдытæ (зонындзи нæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информац и ссарын зонын,	фæрстыт æ æвæрын зонын,бы цау кæнын зонын, хи хъуыдыт æ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыста ды пълан аразын	Зиуы ахадындзина д, адаæмæн æххуыс кæнын – кады хъуыддаг. Даваджы цард цыбыр кæй у, уый бамбарын	Тотрадзы цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæты аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Æмдзæвгæты цыбыр поэтикон анализ Уацмысты аив каст
----	---	--	---	-----------------------------	---	--	---	--	--

						æмбаргæ куыст			
--	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--

49, 50	2	Джыккайты Шамил «Авдæны зарæг назы талайæн»	Урок портрет	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацаразын зонын,проблема раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтытæмы рефлеси,хи хъуыдытæ (зонындзи нæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын,	фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстад ы пылан аразын	Æрдзæн аргъ кæнын æмæ йæ хъахъхъæн ын	Авдæны зарджытæ Джыккайты Шамилы цард æмæ сфæлдыстад цыбырæй. Дзырдуатон-фразеологион куыст, æмдзæвгæты аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Æмдзæвгæты цыбыр поэтикон анализ
-----------	---	---	--------------	---	--	--	---------------------------------------	---

			«Фембæлд»	Кæсын ы урок. Беседаæ	ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын	хи ныхас раст рацараз ын зонын,п роблемæ раст сбæраг кæнын, УАА хи архæйдт ыты рефлекс и,хи хъуыдыт æ (зонындз инаедтæ) логикон æгъдауæ й равæрын , хъæугæ информа ци ссарын зонын, æмбаргæ куыст	фæрстытæ æвæрын зонын,быцау кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Нæ фыдалтæ н аргъ кæнын	Беседаæ Иры рагисторийæ. Дзырдуатон- фразеологион куыст, æмдзæвгæйы аив каст, мидис æвзарын фæрстыты руаджы. Æмдзæвгæйы цыбыр поэतिकон анализ Фæсномыг хъуыды æмбарын
--	--	--	-----------	---------------------------------	---	---	--	----------------------------------	---

51	1		Фæлхат. Викторинаæ рацыд æрмæгæй.	тест
----	---	--	-----------------------------------	------

Фæсурокты каст

1	2	«Сарты фырт»	Аргъауы патриотон характер, фалгонцты система, дзырдуатон куыст	Кæсыны урок. Беседа	Зонын аргъауы текст, адаймаджы æварццæг æмææппæрццæг миниуджытææвзарын; арæхсын æварццæг миниуджытæ фæзмынын	Аргъаумæ пълан аразын, Дзургæ сочинени аргъаумæ	
2	1	Фæсурокты кæсын	Грекъаг мифтæ.Гераклы дыууадæс сгуыхты.	Урок- балц ивгъуыдмæ		Хи ныхæстæй дзурын	
3,4	2	Адамы амондыл тох Дарчиты Дауыты аргъау «Гæмæт»-ы	Ахуыргæнаеджы разныхас Дарчиты Дауыты цард æмæ сфалдыстады тыххæй. Дзырдуатон-фразеологион куыст. Аргъауы	Кæсыны урок. Беседа	Зонын: Хъайтары сгуыхтытæ, йæ тох адамы амондыл Æмбарын: Знагмæ хъæддых куы нæ фæлаууай, уæд дын фыдбылызтæ сараздзæн	Гæмæты балцы нысан	

			аив каст æмæ анализ. Гæмæты æрфыст. Гæмæты мад æмæ Зæлинайы фæлгонцтæ		Арæхсын: аргъауы сюжетмæ нывтæ кæнын		
5,6	2	Г.-Х. Андерсен. Булæмæргъ	Ахуыргæнæджы разныхас Г.-Х. Андерсены цард æмæ сфæлдыстады тыххæй. Дзырдуютон-фразеологион куыст. Аргъауы аив каст æмæ анализ. Аргъаумæ аудиофыстæй байхъусын	Кæсыны урок. Беседа	Зонын: Сæрибар-удгоймаджы бæллиц. Аргъауы хъуыды - æцæг аивадæн аргъ кæнын.	Хи ныхæстæй дзурын Уацмысы æвзаг зонын	http://allingvo.ru/
7			А.С. Пушкин. «Паддзах Салтаны аргъау». М.Ю. Лермонтов. «Ашик-Кериб».			Хи ныхæстæй дзурын	
8	1	Цæголты Георги	Сидзæр лæппуйы хъысмæт «Бецал» - ы.	Кæсыны урок.	Æрдз æмæ адæймаджы бастдзинад.	Темæ, идейæ	

				Беседа			
9	1	Датиты Ислам.	«Ахæстони».	Кæсыны урок. Беседа	Фæлгонц. Уацмысы æвзаг. Ахæсты фæлгонц.	Радзырды мидис, архайды рæстæг. Сæрибары л тохгæнæг лæппуйы хъысмæт.	«Ног фæдзæхст»
10, 11	2		Бæдоаты Хъазыбег «Арсæмæг»	Кæсыны урок. Беседа		Хибарæй кæсын æрмæг.	
12	1	Нигер (Дзанайты Иван	Сæрибары темæ æмдз. «Æз цагъайраг нæ дæн»-ы.	Урок- балц ивгъуыдмæ	Сæрибар — адæймаджы намыс æмæ амонд	Аив кæсын Абарст.	
13	1	Фæсурокты каст.	Плиты Грисы хæстон лирика.	Урок портрет	Хæст — фыдæвзарæн æмæ цардхалæн. Адæмы хæс — сабырдзинад хъахъхъæнын		презентаци
14, 15,	3	Гуыцмæзты Алеш	«Бæхы уаргъ æмæ чысыл	Кæсыны урок.	Мидис дзурын. Мураты		

16			лæппу».Тексты аивадон мидис.	Беседа	характеристика		
			Мураты фыдабæттæ йæ бæллицты фæндагыл	Кæсыны урок. Беседа			
			Лæппуйы сæрæндзинад æмæ ныфс	Кæсыны урок. Беседа	Мураты удыхъæды æвæрццаг миниуджытæ фæзмын	тест	
17	1	Хуыгаты Сергей	«Зокъотæ».	Кæсыны урок. Беседа	Æрдзы диссагтæн аргъ кæнын	Лирикон герой	

**Кусæн программа
ирон литературæйæ, 6-æм кълас,
æдæппæт 68 сах**

№	сах æттæ	нымæ ц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	9		Урок-балц ивгъуыдмæ	Адамон сфæлдыстады сæйраг хуызтæ: уыци-уыцитæ,	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Зоной: адамон сфæлдыстады хуызтæ; сæ хицæндзинæдтæ

			<p>æмбисæндтæ, таураегътæ, каджытæ, мифтæ, зарджытæ</p>	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын кæнын.</p>	<p>æмæ сæ нысаниуæг. Арæхсой: таураегътæ каджытæ, æмбисæндтæ аив дзурынмæ.</p>
2		<p>Ног зонындзи нæдтæ амоныны урок</p>	<p>Кадæг «Сослан æмæ Тары фырттæ» мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>Зоной: Нарты каджыты циклтæ æмæ сæйраг хъайтарты. Арæхсой: раст æмæ аив дзурын нарты каджытæ; характеристикæ дæттын хъайтартæн; сæ сæйраг миниуджытæ иртасынмæ. Зоной: аргъæуттæ</p>

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.</p>	<p>æмæ таурæгъты адæмон зондахаст, хæрзæгъдау æмæ цæстæнгасы равдыст; сæ темæтæ æмæ идейæтæ, сæ аив æвзаг. <i>Арæхсой:</i> аив æмæ нывыл фольклорон тексттæ хи ныхæстæй дзурынмæ; пълан арзынмæ æмæ уымæ гæсгæ изложении фыссынмæ</p>
3		<p>Зонындзи нæдтæ иу уагмæ æркæнын ы урок</p>	<p>Нæртон лæджы идеалтæ. Зонды уæлахиз гуымиры тыхыл.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа</p>	<p>Нæ рагфыдсæлтæ сæхсенæдон царды сæууæлтæ кадсæджы. Æцæг сæмæ сæрымысгæ хабæрттæ. Сослан сæмæ Сатанайы архайд. Зонды уæлахиз гуымиры тыхыл. Нарты каджыты аивадон мадзæлттæ.</p>

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
4			урок- «диссæгт æ — нæ разы»	<p>Аргъау «Арвы айдæн» -ы адæмон зондахаст, хæрзæгъдау æмæ цæстæнгасы равдыст.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
5			урок- «диссæгтæ — нæ разы»	<p>Мæгуыр лæджы фырты фæзминаг æууæлтæ аргъау «Ох-ох æмæ мæгуыр лæджы</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p>	

			фырт»-ы.	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
6		Урок- лавар Семæй	<p>Таурæгъ - адæмы дзургæ истори. «Цæхджын хойраджы аргъ»- бузныгад, адæймагыл аудын, рæдаудзынад- адæмы намысон идеалтæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ</p>	

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
7			Урок рефлекси	«Уастырджи æмæ æртæ æфсымæры»- сюжет æмæ идейæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
8			Урок- экскурси	«Чермены зарæг» - ыисторион бындур. Чермен – æлдæртты ныхмæ хъæбатыр тохгæнæг.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын,	

				<p>проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
9		Урок-экскурси	Зарæг «Антъоны зарæг» поэтикон арæзт.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>	<p>Зоной: хъайтарон зарæг цы у, уый зарджыты историон бындур; Арæхсой: зарæджы текст æвзарын.</p>

					мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
10	6		урок- портрет	Хетæгкаты Къостайы царды хабæрттæ. Дзыллæйы сæрвæлтау иудзинадмæ сидт «Балцы зарæг»- ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Зоной: Къостайы царды хабæртты сæйрагдæр азты хабæрттæ; сахуыр ын кæной чиныг «Ирон фæндыр»-æй æмдзæвгæтæ аив æмæ нывыл дзурын; терминты нысаниуæг æмæ æмбарынадтæ; Арæхсой: иртасын нывæфтыд æвзажды рæсугъддзинад æмæ йæ аивадон гæнæнтæ; æмдзæвгæты аивадон Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн; Дзыллæйы

						сөрвсөлтау иудзинадмсе сидт. Рухсмсе тындзын, рөстдзинад уарзын – поэты сөйраг домсентсе рөзгсе улы раз. Ёмдзсөвгөйы оптимистон уаг.
11		Урок- балц ивгъуыдм æ	Мады катый йæ цотыл. «Сидзæргæс»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Сидзæргæс сөмсе сывсөллөсетты сөвсөргз уавсөр. Мады катый йæ цотыл. Сө фөсөйсөны фөсөлтсөрсөн – фидсөн сын көй нөй, уый сөвдиссөн. Хъызт зымсөджы нывтсө – сөмдзсөвгөйы сөйраг хъуыды сөргомгөсөнгө мадзсөлттөсөй иу. Фыссөсөджы ахсөст йө хъайтартсөм. Уацмысы бсөрзонд эмоцион тых.	
12		урок- «диссæгтæ	Басняйы æмбарынад æмæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,	Басняйы мидис. Йө бастдзинад адсөмон	

			— нæ разы»	мидис. «Марходарæг» - ы нысан- адæймаджы хъæнтыл(гуыбынд зæл, фидисæмхиц, дыдзæсгом, æгад митæ) худын.	ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	æмбисондимсæ. Йсæ нысан – адсеймаджы хъсентыл (гуыбындзæл, фидисæмхиц, дыдзæсгом, сæгад митæ) худын. Басняйы сæвзаг, цыргъ диалог.
13			Урок-раныхас	Хæхбæсты æвадат царды нывтæ «Дзæбидырдуан»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Хсæхбæсты вадат царды нывтæ. Ирон хсæдзары фæтк. Зсæронд Зураппы цæстсæнгас ныфсхаст мсæ лсæгдынадмсæ. Зсæлинсæйы поэтикон сурсæт. тедо – фæлтсæрдджын цуанон. Йсæ фæлгонц, йсæ ссæйраг сæууæлтæ (ныфсхаст,

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>хиуылхсæцгсæ, быхсон, бинонтыл сæмсæ сæмбæлттыл сенывыд).</p>
14		фæсаууон мæ экскурси	Хæххон æрдзы рæсугъддзинад, йæ бархъомыс адæймаджы царды.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Хæххон сæрдзы рæсугъддзинад, йæ бархъомыс адсæймаджы царды. Кæронбæсттæн нывы ирд ахорсентсæ.</p>	
15		Хи æмæ искай архæйдтыт	Зебаты хъæу. Зæронд Зураппы цæстæнгас	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг</p>	<p>Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй хъуыдытæ</p>	

			æм хъус дарыныл фæцалх кæныны урок	ныфсхаст æмæ лæгдзинадмæ.Тедо æмæ Зæлинаейы фæлгонцтæ.	кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттын арæхсын;
16	5		Урок-портрет	Секъайы царды хабæрттæ. Мадæлон æвзаг æмæ чиныджы нысаниуæг дзыллæйы царды-«Фæдзæхсын».	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Æмдзæвгæейы ссæйраг хъуыды. Фыссæджды фæдзæхст йæ кæстæртæм. Мадæлон æвзаг æмæ чиныджы нысаниуæг дзыллæйы царды сæмдзæвгæейы.

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
17		Урок-балц ивгъуыдм æ	Мæгуыр адæмы хъизæмайраг цард радзырд «Мад æмæ фырт»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Рæстæджы барджытæ радзырды. Мæгуыр адæмы хъизæмсейраг цард. Æлдары фыдмитæ.	
18		Урок-балц ивгъуыдм æ	Тугъан æмæ Маринейы тырнындзинад сæрибармæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	Тугъан сæмæ Маринейы тырнындзинад сæрибармæ. Сæ	

			Радзырды сэйраг хъуыды.	<p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	ныфсхаст. Сæ фыдсæх цагъарадмæ. Радзырды сэйраг идейæ. Сердзы нывтæ сæмæ сæ ахадындзинад. Адæмон сæмбисæндтæ уацмысы, сæ нысаниуæг.
19		Урок-лекции дыууæйæ иумæ	«Зæрватыкк»-ы уарзты тых æмæ фидыц.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	Радзырды мидис. Цæрсæг удгоймсæгты хсæн хæстсæгдзинад хъахъхъæнын, сæрдзон «кæстсæр сæфсымсæртыл» арм дарын. Аивадон параллелизмы нысаниуæг уацмысы: динамонсæджы уаг – зæрваттыччы зæрдиаг фыдсæбон йæ хæдзар сæмæ йæ

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>лæппынтыл. Уарзты зæрдиаг фыдæбон йæ хæдзар сæмæ йæ лæппынтыл. Уарзты тых сæмæ йæ фæстиуджытæ. Фыссæджы уайдзæф дурзæрдæ адæмæн.</p>
20		урок-«диссæгтæ — нæ разы»	<p>Секъайы басняты нысан: адæймаджы хъæндынæдтимæ цæстуарзон тох, хуымæтæг æмæ ахсджиаг æцæгдынæдтæ царды фидар кæнын.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Басняты ахадындынад бамбмрын; адæймаджы хъæндынæдтыл æрныхас кæнын</p>	
21		Н.Р.К	Изложени «Цæхджын		<p>Тексты хъуыды æмæ сæйраг мидис куыд</p>	

				хойраджы аргъ» ныффыссынмæ цæтæгæнæн урок.		бмбæрстой, уый сбæрæг кæнын.
22			Н.Р.К	Изложени ныффыссын.		Тексты хъуыды æмæ сæйраг мидис куыд бмбæрстой, уый сбæрæг кæнын.
23	2		Урок- портрет	Брытъиаты Елбыздыхъо уацмысы «Уæрæседзау» мидис, йæ конфликт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Зоной: Литературæйы теорийæ комеди, юмор æмæ сатирайы æмбарынадтæ. Арæхсой: рольтæм гæсгæ кæсынмæ æмæ хъазынмæ спектаклы хуызы.
24			Тексты анализ	Ирон лæджы эталон уацмысы. Муссæйы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг	Уацмысы мидис. Йæ кофликт: патриархалон

				<p>фæлгонц.</p> <p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>этикайы хуыздæр æууæлтæ фæсдзæуины « культураемæ» ныхмæ æвæрдæй. Ирон лæджы фæзминаг миниуджытæ уацмысы: йе ддаг бакаст, адæмы хсæн хи дарыны фæтк, йæ царды æгъдау (куыст уарзын, хи фæллоуæ цæрын, ныййарæджы буц дарын, фæрæзхъуагæн æххуыс кæнын, æндæр адæмты хордынадтæ нымайын, уымæ хи национ цæсгом æмæ æгъдауæн агъ кæнын). Муссæйы фæлгонц. уацмысы æвзаг- характеристика-йы мадзал.</p>	
25	2		Урок- афæлгæст	Кочысаты Розæйы цардæрфыстимæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,	Кочысаты Розæйы цардæрфыст

			базонгæ кæнын. Кочысаты Розайы «Гæды лæг»-ы идейон мидис- зонды уæлахиз.	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зоннын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зоннын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	зоннын; Уацмысы фольклорон бындур. Йæ идейон мидис – зонды уæлахиз.
26		Тексты анализ	Умарханы фæлгонц. Бынаеттон хицæутты гуымиры ахаст адæммæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зоннын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зоннын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	Умарханы фæлгонц (амалджын, æрхъуыдыджын, хæларзæрдæ лæг) . Бынаеттон (пъырыстыф, фидиуæг) хиуарзондынад, сæ гуымиры ахаст адæммæ. Дуджы социалон – цардыуагон

				<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>барджытæ уацмысы. Мызылон æмæ Къомианы сурттæ. Архайды комизм, йæ æнæнхъæлæджы кæронбæттæн. Комедийы адæмон æвзаг.</p>
27	3	Урок-афæлгæст	Илас Ёрнигоны царды хабæрттæ. «Зарæг» - ы автобиографион мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;</p>
28		Тексты анализ	Радзырды «Челе» - ы мидис – зыд	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй</p>

			æмæ кæрæф лæджы хъысмæт.	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;
29		Зонындзин æдтæ бафидар кæныны урок	Челе– æхсæнадæй, царды цин æмæ рæсугъддынадæй иппæрд адæймаг. Йæ фæлгонц.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	Челе– æхсæнадæй, царды цин æмæ рæсугъддынадæй иппæрд адæймаг. Йæ фæлгонц.

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
30			Н.Р.К	<p>Нывæцæн ныффыссынмæ цæтæгæнæн урок.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
31	5		Урок- афæлгæст	<p>Коцойты Арсены царды хабæрттæ æмæ сфæлдытад.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг</p>	<p>Зоной: Арсены царды хабæрттæ æмæ йæ уацмыстæ;</p>

				<p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>диалогон текст кæсын текст æвзарын. Арæхсой: сæйраг архайджытæн сæ миниуджытæ æвзарынмæ; характеристикæ дæттынмæ æмæ хи хъуыдытæ зæгъынмæ бакаст уацмысы фæдыл.</p>
32		Тексты анализ	Тедо æмæ Симоны царды уавæртæ «Цуанонтæ»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>.Радзырды мидис. Тедо æмæ Симоны царды уавæртæ. Сæ удыхъæды æнгæсдзинад. Сæ къуындæг миддуне æмæ сæ талынг зонды социалон æххосæгтæ.</p>

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
33			Тексты анализ	Радзырды конфликт: мæгуыр, дæлдзиныг, фæлæ уæздан адæм æлдæртты гуымиры бархъомысы раз.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Юморы фæрæзтæ «чысыл адæймаджы» темæйы ранывæсты. Радзырды конфликт: мæгуыр, дæлдзиныг, фæлæ уæздан адæм æлдæртты гуымиры бархъомысы раз. Авторы цæстæнгас йæ персонажтæм.
34			Тексты анализ	«Саломи»-йы архайды бынат æмæ уавæр.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Радзырды архайды рæстæг æмæ бынат. Лидзæг адæмы уавæр. Саломийы

				<p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>фæлгонц – йæ фидар удыхъæд, знæгтæм æнæуынондзинад. Уацмысы идейон мидис: худинаджы бæсты мæлæт. Радзырды сюжеты динамизм, йе взаджы экспресси.</p>
35		Тексты анализ	«Цæукъа æмæ фыркъа» - сæрибарыл кады зарæг.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p>	<p>Уацмысы символон – аллегион мидис. Ныхмæвæрд фæлгонцтæ. Царды нысан æмæ амонды фарст. Таурæгъкæнынады алы хуызтæ (лирикон æрфыст, мидмонолог, монолог) æмæ уæлмонц интонаци</p>

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
36	4		Урок-афæлгæст	<p>Гæдиаты Цомахъы цардæрфыст æмæ лирикæ. «Æхсæрдзæн».Æм дзæвгæйы идейон мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Зоной: прозæйæ фыст æмдзæвгæ; раст æмæ аив дзурын текстмæ хæстæг прозæйæ фыст æмдзæвгæтæ; хъуыдыйæдтæ ивын, рацаразын сæ. Арæхсой: хъуыдыйæдтæ ивынм æмæ рацаразынмæ.</p>
37			Тексты анализ	<p>«Дыууæ дидинаджы». Прозæйæ фыст æмдзæвгæйы аивадон темæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p>	<p>Прозæйæ фыст æмдзæвгæйы аивадон темæ. Дыууæ дидинаджы фæлгонцтæ. Сæ</p>

			<p>Дыууæ дидинаæджы фæлгонцтæ. Сæ быцæуы рахæцæн – цардмæ фæйнæхуызон цæстæнгасы. Амонды фарст.</p>	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>быцæуы рахæцæн – цармæ фæйнæхуызон цæстæнгасы. Амонды фарст. Уацмысы сæйраг хъуыды: адæймаг рæсугъд у йæ хорз хъуыддагтæй.</p>
38		Тексты анализ	<p>«Царды уæз» - ы Бесойы бинонты фыдцард.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ</p>	<p>Бесо æмæ йæ бинонты фыдцард. Мæгуырдынады æууæлтæ. Куыстуарзаг æмæ хæларзæрдæ лæджы катай йæ даринагты хъымæтыл. Бесойы æнæнхъæлæджы æрбайсæфт. Маринейы балц фæндаджы хицаумæ. Ус- хицауы царды фæрæзтæ æмæ йæ уагахаст æххуыс</p>

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	курджытæм. «Сомы гæбаз» - бонджыны хæрзаудæны ирд æвдисæн. Радзырды æвзаджы хицæндзинадтæ.
39	2		Тексты анализ	Барахъты Гиноы радзырд «Бæстырæсугъд»- ы фысымты фæйнæхуызон ахасты дыууæ усгурмæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн
40			Синтез æмæ кæронбæтт æн урок	Курдиат æмæ аивады тых. Бæстырæсугъды фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Уацмысы сюжет. Канаты Афæхъо æмæ кæсгон æлдары фырт. Фысымты

					<p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>фæйнæхуызон ахаст дыууæ усгурмæ. Курдиат æмæ аивады тых. Бæстырæсугъды сурæт. уацмысы бастдзинад адæмон сфæлдыстадимæ. Фыссæджы социалон, этикон æмæ эстетикон идеал ацы новеллæйы.</p>
41	2		Тексты анализ	<p>Нигеры кадаг «Уæхатæджы фырт чысыл Гуыйман»- ы мидис. Социалон дихдзинады мотивтæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p>	<p>Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;</p>

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
42			кæронбæтт æн урок	<p>Гуыйман æмæ Хъасболы миниуджытæ. Кадæджы конфликт.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Кадæджы идейон мидис. – фыдракæнды бафхæрд, рæстдзинады уæлахиз. Гуыйман æмæ Хъасболы миниуджытæ. Кадæджы конфликт. Социалон дихдзинады мотивтæ. Æрдзы нывтæ æмæ сæ нысан.</p>
43	3		Урок-балц ивгъуыдм æ	<p>Хъуылаты Созырыхъойы радзырды «Æртындæсæй иумæ»-ы темæ</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p>	<p>Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн</p>

			æмæ идейæ.	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;
44		Урок-балц ивгъуыдм æ	Æртындæс коммунары коллективон сурæт. Джиоты Андрыйы фæлгонц.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ</p>	Радзырды темæ æмæ идейæ. Гуырдыиаг меньшевикты фидмитæ Хуссар Ирыстоны мидхæсты азты. Æртындæс коммунары сгуыхт æмæ трагедион хъысмæт. Сæ иумæйаг зондахаст, рухс фидæныл æууæндындынад. Коммунарты коллективон сурæт.

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Джиоты Андрийы типикон фæлгонц. Таураегъгæнæг – трагикон цауты æвдисæн æмæ аргъгæнæг.
45		Урок-балц ивгъуыдм æ	«Таймуразы зарæг»-ы Таймураз- историон персонаж, йæ хъазуат тох тыхгæнджытимæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	«Таймуразы зарæг». Кадæджы мидис. Адæмон сфæлдыстадимæ бастдзинад. Таймураз – историон персонаж, йæ хъазуаты тох тыхгæнджытимæ. Мады фæлгонцы аивадон нысаниуæг. Лæгдзинад æмæ патриотизмы мотивтæ кадæджы.	
46	2	Урок-балц ивгъуыдм æ	Дзесты Куыдзæджы радзырд «Хур	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг	Арæхсой: Уацмыс æмæ йæ архайждыты тыххæй йæ	

			скæсæнырдæм нæ ныгуылы»-ы темæ æмæ идейон мидис	<p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	хъуыдытæ зæгъынмæ, цаутæн аргъ кæнынмæ, уыдон цардимæ бæттæн;
47		Тексты анализ	Дзанджы монументон сурæт. Меньшевикты æнæуаг мит.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	Дзанджы монументалон сурæт. Йæ характеры сæйраг æууæлтæ: æхсар æмæ намыс. Меньшевикты æнæуаг митæ. Дзанджы хъысмæты бæрзонд трагизм. Æрдзы нывты нысаниуæг. Уацмысы идейон мидис (æгады бæсты

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	– мæлæт) æмæ аивадон фæрæзты æмиудзинад.
48	2	Тексты анализ	Плиты Харитоны поэмæ «Сæлимæт»-ы мидис. Ресы хохы романтикон пейзаж. Меньшевикты фыдракæндтæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Зонын: поэмæйы æмбарынад, йæ хицæндзинад иннæ литературон жанртæй. Арæхсын: поэмæйы аивадон миниуджытæ иртасынмæ .	
49		Зонындзин æдтæ бафидар кæныны	Лигъдæтты хъызæмар. Сæлимæты фæлгонц: йæ уынд,	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	«Сæлимæт». Поэмæйы мидис. Ресы хохы романтикон пейзаж.	

			урок	йæ уды рæсугъддзинад, йе сгуыхт.	<p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Меньшевикты фыдракæндтæ. Лигъдæтты хъызæмар. Адæм æмæ æрдзы иудодой. Стигъджыты къорды контрастон æрфыст (сæуаг, сæ фæлыст, сæ фынг0 Сæлимæты фæлгонц. Йæ уынд , йæ удыхъæдды рсугъддзинад, йе сгуыхт. Поэмæйы лирикон ахаст. Йе взаджы аивдзинад.Сæлимæт ы фæлгонц. Йæ уынд, йæ уды рæсугъддзинад, йе'сгуыхт.</p>
50	1		Урок- афæлгæст	Хъамбердиаты Мысосты лирикæйы æрдз æмæ адæймаджы æхсæн æххæст гармонийы сусæг æнкъарæн «Хурмæ курдиат»,	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын</p>	<p>Куысты поэзи. Хъаруджын уæнгты фидыц. Æмдзæвгæйы музыкалондзинад æмæ зæлфыст. «Хъæды». Зымæджы пейзаджы хуызджын</p>

				<p>«Хосгæрст», «Хъæды»-ы</p>	<p>æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>ахорæнтæ æмæ зæлфыст. Æрдз æмæ адæймаджы хсæн æххæст гармонийы сусæг æнкъарæн.</p>
51	3		Тексты анализ	<p>Мамсыраты Дæбейы радзырд «Æрдхорд»-ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>	<p>Зоной: тексты мидис æмæ йæ æмбарой; хъайтары ахастытæ йæ бæхмæ æмæ йæ уарзон адæммæ. Арæхсой: мадæлон æвзагыл аив æмæ рæсугъд кæсын; æмдзæвгæ аив дзурынмæ</p>

					уарзондзинад гурын	
52			Тексты анализ	Малхазы фыдуаг ми æмæ йæ фæстиуджытæ, йæ мидхъуырдухæнтæ	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис.Малхазы фыдуагми æмæ йæ фæстиуджытæ.
53			Урок-дискусси	Хæлардзинады темæ уацмысы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p>	Лæппуйы мидхъуырдухæнтæ. Хæрзуагон – хъомыладон фарстатæ уацмысы : æнаххос лæгыл дау кæныны тæригъæд, рæдыдыл басæттын, рæстдзинад дзурыны

					<p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	ныфс, æцæг хæлардзиад æмæ мæнгарддзинад æмæ аф. д.
54	2	Урок-беседа	Бесаты Тазе. Чысыл Æхсары ныфс æмæ лæгдзинад «Æвзист идон» -ы. Йæ бæрнон ахаст хистæры фæдзæхстмæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Зоной: тексты мидис æмæ йæ æмбарой; хъайтары ахастытæ йæ бæхмæ æмæ йæ уарзон адæммæ. Арæхсой: мадæлон æвзагыл аив æмæ рæсугъд кæсын; æмдзæвгæ аив дзурынмæ.	

55			Тексты анализ	«Хæцæны» - радзырды мидис. Стуры тох йæ роды фервæзын кæныныл.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Радзырды мидис. Архайды райрæзт. Стуры тох йæ роды фервæзын кæныныл. Цæрæгойтыл арм дарыны хъуыды.
56	4		Урок-афæлгæст	Дзадтиаты Тотырбеджы царды хабæрттæ æмæ сфæлдыстадыл афæлгæст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p>	Дзадтиаты Тотырбеджы царды хабæрттæ

				<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
57		Урок- бенефис	Къостайы сабийы бонтæ- скъуыддыдзаг роман «Хæххон стъалы»- йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Къостайы сабийы бонтæ. Скъуыддыдзаг роман «Хæххон стъалы»-йæ.
58		Тексты	Къоста-скъоладзау,	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Къоста – скъоладзау.

			анализ	йæ фыдуаг митæ. Суинаг поэты рæзгæ уды æууæлтæ.	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Йæ фыдуаг митæ. Йе мгæрттимæ йæ ахастдынадтæ. Иуанейы бæхы атарды æфсон æмæ фæстиуджытæ. Адæмы маст Къостайы æфхрджытæм. Хъызмыдæйы характеристикæ.
59			Урок- бенефис	Чендзейы фæлгонц, сылгоймаг- хъомылгæнæджы сгуйхт.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	Чендзейы фæлгонц, сылгоймаг – хъомылгæнæджы сгуйхт. Зæронд Долæт æмæ гыццыл Къостайы хсæн хæлардынад. Суинаг поэты рæзгæ уды æууæлтæ.

					<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
60	2		Тексты анализ	<p>Цæгæраты Максими «Хъуыдинайы галуан» таурæггæнæг Бæгъæгуыссæйы зæрдæисгæ фæлгонц.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>«Хъуыдинайы галуан» . Таурæггæнæг Бæгъæгуыссæйы зæрдæ-исгæ фæлгонц. Йæ аивадон функцитæ. Таурæгъ мидис. Мад æмæ йæ цоты цард.</p>
61			Тексты анализ	<p>Галуан- дзыллæйæ рахицæны символ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Хъæбулы хæс. Галуан – дзыллæйы</p>

				<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>рахицæны символ. Уацмысы идейæ: адæмы фарн – лæджы царды фидар æнцой.</p>
62	1	Урок-беседæ	Плиты Грисы æмдзæвгæ «Æртхутæгдон» -ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	<p>Æмдзæвгæйы темæ. Иссæйы сгуыхт хъуыддæгтæ. Йæ ахаст йæ хæстон бæхмæ. Уацмысы идейон – ритмикон арæзты иудзинад. Инæлар æмæ æфсады удхæстæгдынад</p>

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
63	1		Урок-фембæлд	<p>Цырыхаты Михалы æмдзæвгæ «Фæндаг»-ы царды раст фæндагыл слæууыны ахсждиаг фарст.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Царды раст фæндагыл слæууыны ахджиаг фарст. Æмдзæвгæйы идейæ: зындынадты сæрты – бæрзонд нысанмæ.</p>
64	2		Урок-фембæлд	<p>Цæрукъаты Алыксандры лирикон хъайтары</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг</p>	<p>Фыдыуæзæг уарзыны темæ. Лирикон хъайтары</p>

			цæстæнгас царды «Райгуырæн къона».	<p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>цæстæнгас царды иууыл егъаудæр хæзнатæм (райгуырæн къона, ныййарæджы узæлд, хи къухвæллоу)</p> <p>æндæр адæмты культурайæн аргъ кæныны идейæ.</p> <p>Æмдзæвгæйы поэтикон фæрæзтæ.</p>
65		Урок-беседæ	Лирикон геройы зæрдæйы уаг æмдзæвгæ «Хæхтыл хурзæрин рæдау»-ы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Æмдзæвгæйы мидис . æрдзы нывтæ. Фæллоуы цин – лирикон геройы зæрдæйы уаг æмæ поэтикон уынынады ратæдзæн.</p>

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
66	1		Урок-фембæлд	<p>Дзаболаты Хазби. «Хуымæтæджы æцæгдзинад»</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын</p>	Æмдзæвгæйы темæ. Райгуырæн къона æмæ мадæлон æвзаджы нысаниуæг лæджы царды
67	2		Тексты анализ	<p>Гафез. «Ирон цагъд».</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	Æмдзæвгæйы темæ. Ацырухсы уæздан æмæ сыгъдæг удыхъæд. Мæсыг –

				Цагъардзинады ныхмæ тохы æмæ æфхæрæгыл удыхъæдæй уæлахизы темæ. Ацырухсы уæздан æмæ сыгъдæг удыхъæд.	<p align="center">базонæн уаа</p> хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст	«таурæггъæнæг», йæ аивадон нысаниуæг. Кадæджы лиризм.
68	1		хатдзæгæт кæныны урок	Рацыд æрмæгæй тестон куыст.		

**Кусæн программа
ирон литературæйæ, 7-æм кълас,
æдæппæт 68 сах**

№	сахæ ттæ	ным æц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
----------	---------------------	-------------------	----------------------------	-------------------	---	--------------------

1	9		Урок-балц ивгъуыдм æ	Адамон сфæлдыстады хуызтæ æмæ сæрмагонд спецификон æууæлтæ. Сæ ахъаз литературæйы рæзтæн.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын кæнын.</p>	<p>Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ;</p> <p>-дзырдаивады хуызтæ: фольклорæй – миф, кадæг, таурæгъ, аргъау, зарæг;</p> <p>Арæхсой: - тексттæ раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ;</p> <p>- уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ;</p> <p>-уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр</p>
2			Ног зонындзин æдтæ амоныны урок	Кадæг «Батрадз æмæ сохъыр уæйыг Æфсæрон фырт Алæф»- ы сæйраг хъуыды – адæмы намыс	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p>	<p>Эпос. Нарты кадджытæ. «Батрадз æмæ Сохъыр уæйыг Æфсæроны фырт Алæф». Батрадзы патриотон сгуыхт.</p>

			æмæ сæ бартæ хъахъхъæнын.	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.</p>	<p>Адæмы намыс. "Æртæ хистæры раныхæстæ, сæ мидис. Нæртон лæджы хæрзтæ: сæр сæрмаæ хæссын (кад æмæ намыс), патриотизм, рæстдзинад дзурын, хистæр æмæ кæстæры нывыл ахастытæ, гуыбыныл уæздан уæвын, сылгоймагæн æгъдау дæттын. Кадæджы сюжетон арæзт. "Уырызмæджы æнæном лæппу".</p>
3		Зонындзин æдтæ иу уагмæ æркæныны урок	Кадæг «Сослан – тыхагур»- хъуыды – тыхæвзарæгыл худын.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>«Сослан-тыхагур». Сосланы балц. Хирвæссондзинад-фыдбылызы хос. «Фæндыр куыд фæзынди». Фæндыр-адæмы фарн æмæ аивадон символ. "Сослан Сатанайы зындоны цадаей куыд фервæзын</p>

					<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>кодта". "Нарты æмбырд, кæнæ Нарт чи хуыздæрыл куыд дзырдтой".</p>
4		урок- «диссæгтæ — нæ разы»	<p>Презентаци. Фæндыр – адæмы фарн æмæ аивадон символ кадæг « Фæндыр куыд фæзынди» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>«Фæндыр куыд фæзынди». Фæндыр- адæмы фарн æмæ аивадон символ.</p>	
5		урок- «диссæгтæ	«Кодзырты Таймураз» - ы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Таурæгътæ. "Кодзырты</p>	

			— нæ разы»	адæм æмæ æлдæртты быцау.	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Таймураз". "Ларс æмæ Хуха". Санаты Уари. "Бæтæйы фырттæ". "Кодзырты Таймураз". Таурæггы конфликт — адæм æмæ æлдæртты быцау. Кæсгон æлдары æнæгъдау митæ. Ирон мады æгъдау. Таймуразы сгуыхт. Йæ хъайтарон мæлæт.</p>
6			Урок- лæвар Семæй	<p>Мыггæгты ахастытæ æмæ быцаутæ «Ларс æмæ Хуха» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	<p>"Ларс æмæ Хуха". Таурæггы мидис — мыггæгты ахастытæ æмæ быцаутæ. Куырттаты уавæр. Хистæрты ныхас. Æфсымæрты лæгдынад. Се сгуыхт фыдгултимæ тохы. Адæмы ахаст т хъæбатырты</p>

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	сгуыхтмæ.
7			Урок рефлекси	<p>Адæмы ахаст хъæбатырты сгуыхтмæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Адæмы ахаст т хъæбатырты сгуыхтмæ
8			Урок- экскурси	Санаты Уарийы таурæгъ «Бæтæйы фыртæ» - йы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг</p>	Цæлыккаты Ахмæты куыст адæмон таурæгъыл. Санаты

				<p>мидис.</p> <p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Уари. "Бæтæйы фырттæ". Таураегы мидис. Йæ фольклорон æмæ историон бындур. Адæм æмææлдæртты быцау. Бæтæйы фыртты уавæр, сæ тох намыс æмæ бартыл. Се сгуйхт хъуыддæгтæ. Сæ быцау кæсгон æлдæрттимæ. Будзи æмæ Аслæнбег — адæмы хæрзгæнджытæ. Сæ трагикон мæлæт. Геройты фæлгонцтæ.</p>
9		Урок-экскурси	Ирон литературæйы равзæрд.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p>	<p>Ирон литературæйы равзæрд. Йæ рæзты уавæртæ. Йæ бастдзинад истори æмæ цардимæ. Йæ аразджытæ. Адæймаг — литературæйы сæйраг æвдисинаг. Литературæйы</p>

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>ахадындынад: зонынадон, хъомыладон, аивадон. Литературæ æмæ аивады æндæр хуызты бастдынад.</p>
10	6	урок-портрет	<p>Презентаци Къоста – поэт, рухстауæг, адæмы фæтæг. Адæмы царды нывтæ йæ уацмысты.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Къоста — поэт, рухстауæг, адæмы фæтæг. Йæ царды сæйраг цаутæ. Адæмы царды нывтæ йæ уацмысты.</p>	
11			Фырт æмæ фыды	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Поэты монолог.	

			<p>ахæстытæ «Ныфс» -ы.</p>	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Фырт æмæ фыды ахаст кæрæдзимæ. Дыууæ цæстæнгасы цардвæндаг æмæ царды нысанмæ. Сфæлдыстад — фæллоуы хуыз. Поэзийы мидис æмæ æууæлтæ ацы уацмысмæ гæсгæ. "Ныфс" — Къостайы адæмондынады поэтикон нывæст.</p>
12		Урок- балц ивгъуыдм æ	<p>«Хъуыбады» - йы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>Уацмысы мидис. Сидзæры уавæр. Фыййауы цард. Фæндырдзæгъдæджы цард æмæ хъысмæт. Йæ зарджыты мидис, йæ бæллицтæ. Æрдзы нывты символон (аллегориян) мидис. Поэт æмæ</p>

					<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>фæндырдзæгъдæджы æмхуызон миниуджытæ.</p>
13		Урок- раныхас	Хæххон царды нывтæ «Мæгуыры зæрдæ» -йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Хæххон царды нывтæ. Мæгуыр адæмы зын уавæр æвадат хæхты . Фæллойдæнæг адæймаджы ныфс æмæ оптимизм.</p>	
14		Урок- раныхас	Лирикон хъайтары	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Лирикон хъайтары бæллицтæ —</p>	

			бæллицтæ «Тæхуды» -йы.	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	адæймаджы æхсызгондæр фæндиæгтæ. Поэты фæндон — адæмæн лæггад кæнын.
15			<i>Презентаци</i> Æрдзы нывтæ, сæ нысаниуæг «Всати» -йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
16	5			<p>Презентаци Гæдиаты Секъайы цард æмæ сфæлдыстад. Секъа-адæмон фыссæг.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Секъайы царды хабæртгæ
17			фæсауон мæ экскурси	«Арагуийы Ерыстау æлдар» - ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг	Уацмысы мидис. Адæмы тох сæ бартыл.

				<p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
18		Тексты анализ	Адæмы тох сæ бартыл.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	Уацмысы мидис. Адæмы тох сæ бартыл.

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
19		Тексты анализ	Радзырд «Бæхдавæг»- ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис. Къæрных æмæ кусæг лæппуты хицæн æууæлтæ. Фыдгæнæг — фыдвæндаг. Гуыйманы мидхъуырдухæн æмæ йæ фæсмон. Уацмысы гуманистон хъуыдытæ.	
20		Хи æмæ искæй архæйдтыт æм хъус	Гаглойты Рутен. Галуан æмæ уынг – дыууæ царды æвдисæнтæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Радзырды мидис. Зымæджы нывтæ. Галуан æмæ уынг — дыууæ царды	

			дарыныл фæцалх кæныны урок	«Цард» - ы.	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	æвдисæнтæ. Хъæздгуыты цард æмæ æгъдауттæ.
21				<i>Презентаци.</i> Коц ойты Арсены цард æмæ сфæлдыстад. Арсен зианхæссæг æгъдаутты ныхмæ.		Арсены царды цаутæ. Арсен зианхæссæг æгъдаутты ныхмæ тохгæнæг.
22			Тексты анализ	<i>Презентаци.</i> Радзырд «Дадолты мæт» - ы мидис.		«Дадолты мæт» -ы мидис.
23	2			Пьесæ «Гæдыйы къах цыбыр у» -	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,	Пьесæйы сюжет æмæ архайд. Йæ

			йы сюжет æмæ архайд.	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	конфликт. Сауджын æмæ моллойы быцау. Сæ дин æмæ сæ хины нысан.
24			<p>Презентаци. Гæдиаты Цомахъ. Цомахъы цард æмæ сфæлдыстад. Зымæджы æмæ уалдзæджы символон мидис æмдзæвгæ «Фæндон».</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	Фыссæджы царды цаутæ. Цомахъ — рухсад æмæ сæрибарыл тохгæнæг. Æрдзы нывтæ æмæ магуыр адæмы уавæр. Поэты фæндиæгтæ адæмы амонд æмæ сæрибар цардыл. Зымæг æмæ уалдзæджы

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>символон мидис</p>
25	2			<p>«Хуры тын», «Бæлон», «Ме' фсымæрмæ» -йы иумæйаг идейон ахаст.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Ахæстоны фыстытæй". Сæ æнтысты хабар. Сæ иумæйаг идейон ахаст. Эпиграфы нысаниуæг. "Хуры тын". Ахæсты уæззау уавæр. Йæ цин æмæ йæ хыг. Хуры рухс - сæрибары аллегорийы фæлгонц. "Бæлон". Ахст лæджы ахаст сæрибар бæлонмæ. Мысинагтæ æмæ фæндиæгты сæвæрд. Поэты бæллицтæ -сæрибар æмæ уарзондынад. "Хæлæг". Ахæсты тыхст, йæ</p>

						тырнындзинад сæрибармæ, фыдыбæстæм. "Ме 'фсымæрмæ". Ахæстоны цæстуынгæ æрхæндæг ныв. Ахст адæймаджы зæрдæйы уаг уыцы зындоны уавæры. Ахæстон æмæ æддаг дунейы контрастæ. Лирикон геройты бæллицтæ. Патриоты æнкъарæнтæ
26			<i>Презентаци.</i> Нигеры цард æмæ сфæлдыстад. Поэмæ «Бадилон симд» - ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа	Поэмæйы мидис. Бадилон æлдæртты цард. Сæ куывд æмæ йæ нысан. Се 'гъдæуттæ æмæ сæ зондахаст. Фацбайы удыхъæд. Йæ трагикон хъысмæт. Саг æмæ куыйты æмбисонд. Йæ ахаст поэмæйы сюжетмæ.	

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
27	3			<p>Æрдзы уаг æмæ йæ аивадон мидис уацмысы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Æрдзы уаг æмæ йæ аивадон нысаниуæг.</p>
28				<p>Хъуылаты Созырыхъо. «Тотрадзы зарæг» -ы хуымæтæджы лæджы сгуыхт..</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p>	<p>Поэмæйы мидис — хуымæтæг ирон лæджы сгуыхт. Тотырадзы балцы нысан. Хъæсойы</p>

				<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>æгъдау æмæ уæздандзинад. Дардбæстаг æлдæртты уаг. Идæдз усы зондахаст, йæ фæндон. Тотырадзы зонд.</p>
29			<p>Хæххон лæджы цард «Муссæйы скъола» - йы. Хицæн фæлтæрты ахаст ахуырадмæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ</p>	<p>Хæххон лæджы цард. Муссæйы хæстон хъуыддæгтæ. Йæ бæллиц — скъола саразын. Адæмы æмбырд. Хицæн фæлтæрты ахаст ахуырадмæ. Хæрзгæнæг адæймаджы амонд.</p>

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
30				Хъамбердиаты Мысост. Æмдзæвгæтæ: «Чызгимæ ныхас», «Æхсæвæддæ»- йы сæйраг хъуыдытæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Æрдзы диссæгтæ, æхсæвы нывтæ. Æрдз æмæ адæймаджы цард. Æрдзы фидауц — поэзийы суадон. Лирикон геройы патриотизм
31	5		урок- лекци	Презентаци. Дзесты Куыдзæджы царды хабæрттæ. Радзырд «Хорхæссæг» -ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын,	"Хорхæссæг". Архайд æмæ цауты рæстæг. Хæххон æвадат царды нывтæ. Хоры сæфт. Адæмы катый. Фыд

				архайд æмæ цаутæ.	проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	æмæ фырты балц.
32			Тексты анализ	Тох царды сæрвæлтау æрдзы тыхтимæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,	Тох царды сæрвæлтау æрдзы тыхтимæ. Трагикон хъысмæт æмæ йæ аххосæгтæ. Радзырды гуманистон хъуыдытæ.

					мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
33			Урок- зониндз инæдтæ хъахъхъ æнын	Пейзажы ахадындзинад уацмысæн.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Пейзажы ахадындзинад уацмысæн.
34			урок- лекци	<i>Презентаци.</i> Фæрнион Къоста. Дзæрæхохты Хадзы – Мураты сгуыхтытæ «Хъæбатыр Цæргæс» -ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын	Фæрнионы царды хабæртгæ."Хъæбаты р цæргæс". Дзæрæхохты Хадзы- Мураты сгуыхтытæ. Æцæгдзинад æмæ æрхъуыды ацы

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>радзырды. Адæмы ахаст хъайтармæ.</p>
35		Тексты анализ	Хъайтары тохы нысан уацмысы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад ,</p>	<p>Хъайтары тохы нысан. Йæ фæзминаг миниуджытæ. Сæрибар æмæ патриотизмы мотивтæ радзырды.</p>

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
36	4		телеурок	Сæрибар æмæ патриотизмы мотивтæ радзырды. Киноныв «Жизнь, ставшая легендой» - маæ бакаæсын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
37			Урок-беседаæ	Кочысаты Мухарбег. Хæст æмæ адæймаджы хъысмæт «Хъама», «Адæмы маст» - ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Поэты хъысмæт. "Мæ хæс". Хæст æмæ адæймаджы хъысмæт. Патриоты хæс, йæ тохы нысан. Поэты бынат æхсæнады царды. Адæймаджы намыс

				<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуыртæ æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>æмæ</p> <p>сæрыстырдзинад. "Фæстаг салам". Хæстоны хъысмæт. Поэт-патриоты ард. "Хъама". Йæ темæ. Поэты ахаст йæ хотыхмæ рæстæджы ивæнты. Поэты фæдзæхст — сæрибар æмæ фыдыбæстæ хъахъхъæнын, тохмæ цæттæ уæвын. "Адæмы мæт". Æмдзæвгæйы темæ — знæгты æрбабырст æмæ советон адæмы патриотизм. Поэты ныфс æмæ оптимизм, йæ сидт уæлахизыл тохмæ.</p>
38		Урок-беседаæ	<p>Мамсыраты Дæбе. Цауты историон рæстæг - «Цыт»- ы. Дыууæ хæдзары цæрды дыууæ</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	<p>Дæбе — зынгæ ирон фыссæг. "Цыт". Цауты историон рæстæг. Дыууæ хæдзары цæрды дыууæ</p>

				уавæры æвдисæнтæ.	проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	уавæры æвдисæнтæ. Дзынгайы уаг, йæ удыхъæд, йæ хъысмæт. Цолайы цардвæндаг. Йæ монон рæзт æхсæнадон царды. Цыт æмæ намысы мидис дыууæ æхсæнады. Уацмысы идейæ — фæллойдæнæгæн кад кæнын.
39	2	Иумæйаг хатдзæг кæныны урок	Презентаци. Дзынгайы удыхъæд.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,		

					мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
40			Тексты анализ	Уацмысы идейæ – фæллойгæнæгæн кад кæнын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	.
41	2		Н/Р/К	Изложени скъуыддзаг «Цыт»- æй	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын	

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
42		Урок-беседаæ	<p><i>Калоты Хазби. Презентаци.</i> Поэты фæдзæхст «Фæстаг салам»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад ,</p>	<p>Поэты хъысмæт. Йæ лирикаейы мотивтæ. Сæрибары хæстоны стугыт æмæ кад. "Фæстаг салам". Æвзыгъд лæппуйы хъуыдытæ хæстмæ цæугæйæ. Йæ лæгдынад. Йæ ныфс, йæ идеалтæ. Сыгъдаг уарзондынад æмдзæвгæйы.</p>

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
43	3		Тексты анализ	"Кард"	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Хæстон уавæр. Мадæ фæдзæхст йæ фыртæн — фыдæлты кард кадимæ дарын. Тохон фæлтæрты бастдзинад, хъайтарон традицитæ.
44			у рок-балц ивгъуыд мæ	Джыккайты Шамил.Сосланы хæстон сгуыхтытæ «Дауыт Сосланы хъынцъым» -ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын</p>	текст раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан

				<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдуатæй æмæ хрестоматийы фиппаинагтæй пайда кæнынмæ.</p>
45		Урок-беседаæ	Дзадтиаты Тотырбег. Тотырбеджы цардæй фыст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ</p>	<p>текст раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ;</p>

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	-, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдутæй æмæ хрестоматийы фиппаинагтæй пайда кæнынмæ.
46	2		Тексты анализ	Презентаци. «Уæлдæфы-ирон чызг».	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Аив дзурын.
47			Урок- беседæ	Гафез (Гаглойты Федыр).Цæф æфсæддоны	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг	Поэмæ – монолог, йæ аивадон æууæлтæ.Хæст æмæ

				<p>уавæр æмæ сгуыхт «Зарæг царæнбоныл» -ы.</p>	<p>кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>хæстон. Цæф æфсæддоны уавæр. Йе сгуыхт. Йæ фæстаг хъуыдытæ цард æмæ намысыл. Поэмæ-монолог, йæ аивадон æууæлтæ.</p>
48	2			<p>Хъайттаты Сергей Радзырд «Ирæд» -ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Проблемон фарстатæн дзуапп дæттын.</p>

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
49			Хистæры фарн хъахъхъæнын – уацмысы сæйраг хъуыды.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>		
50	1		Дзаболаты Хазби «Фашисттæ æхсынц Пушкины» ы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	Дзаболаты Хазби — поэт. Йæ лирикон мотивтæ. Фашистты фыдракæндтæ. Сæ	

				<p>генийы әнәмәләт</p>	<p>базонән уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаә раст сбәрәг кәнын хъәугә информаци ссарын зонын әмбаргә куыст</p> <p>коммуникативон уаа фәрстытә әвәрын, хи хъуыдытә әргом кәнын, ахуырты әмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа әнкъарын ирон әвзаджы ахадындзинад нә адәмы царды, мадәлон әвзаджы аивдзинад , Фыдыбәстәм әмә мадәлон әвзагмә уарзондзинад гурын</p>	<p>ахаст культураәмә. Фашизм — адәм әмә сәрибары знәгтә. Поэты хъысмәт. Гени — әнәмәләт. Уацмысы актуалон идеятә.</p>
51	3			<p>Плиты <i>Грис.</i> Хәсты әвирхъау фәстиуджытә «Мад» -ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан әвәрын, ахуырадон архәйдтытә сбәрәг кәнын, ахуыры фәстиуджытә рагацау сбәрәг кәнын</p> <p>базонән уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаә раст сбәрәг кәнын хъәугә информаци ссарын зонын әмбаргә куыст</p> <p>коммуникативон уаа фәрстытә әвәрын, хи хъуыдытә әргом кәнын, ахуырты әмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	<p><i>"</i>. Хәсты әвирхъау <i>фәстиуджытә.</i> <i>Мад әмә йә</i> <i>сидзәр сабийы</i> <i>хъысмәт. Мады</i> <i>сидт</i> <i>сабырдынадмә.Пре</i> <i>зентаци</i></p>

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
52	2			<p>Плиты Грис.Балладæ «Иунæджы кадæг» -ы фольклорон бындур.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Балладæйы фольклорон бындур. Иунæджы уавæр, йæ трагикон хъысмæт. Абырджыты фыдракæнд. Æрдз фыдракæнды ныхмæ. Адæмы рæстаг тæрхон. Уацмысы гуманистон идейæтæ — тæригъæд нæ тайы,</p>
53	2			<p>Букъуылты Алыкси Радзырд «Æвдадзы хос» -ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p>	<p>Радзырды мидис. Дыууæ цæстæнгасы æхсæнадон куыстмæ..</p>

				<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
54	2	Тексты анализ	Сæйраг архайджыты зондахаст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архайджыты сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ</p>	Сæйраг архайджыты зондахаст, сæ удыхъæды миниуджытæ. Адæймаджы хорздынады æууæлтæ

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
55	1			Тетцойты Таймураз. Таймур азы лирикаейыл афæлгæст.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	. "Мæ Дигори мæйрохс", "Мæ гъæу". Рæсугъддзинад æнкъарын — уды фидауц. Патриотон хъуыдытæ — поэзийы мидис.
56	2	Урок- диссæгты фæз	Презентаци. Хъайтыхъты Азæмæт Таурæгъ «Ус богал» -ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын,	Уацмысы сюжет.	

					<p>проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
57	1		Урок-беседа	Зæхх – царды фæрæз.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>	Адæмы быцау.

					мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
58			Урок- беседа	Хъодзаты Æхсар.Къостайы стыр куыст æмæ граждайнаг сгуйхт «Къостайы хæдзар» -ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
59				Дзасохты Музафер Зонд – æнамонды хос «Къостайы мидныхасы» -ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын	

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
60	2	Тексты анализ	Радзырд «Бæхы цæссыгтæ» -йы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад ,</p>	

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
61	1			<i>Цæрукъаты Алыксандр.Презентаци.</i> Адæймаг æмæ райгуыраен бæстæйы иудзинад «Гъеуæдæй куы зонын...»	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
62	1		Балц-ивгъуыдмæ	<i>Малиты Васо.Презентац ии.</i> Скифтæ – иры номдзыд фыдæлтæ «Скифтæ» - йы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын</p>	Авторы фæдзæхст: аразын – царды хос, адæмы фарн.

					<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
63	1		<p>Урок- беседæ</p> <p><i>Хаджеты Таймураз Презентации.</i> Хæххон æрдзы нывтæ «Мæ рох къуым» -ы.</p> <p>«Ирыстонмæ»</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>	<p>Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ; -дзырдаивады хуызтæ: литературæйæ – радзырд, поэмæ, драмæ, æмдзæвгæ; аивадон фæрæзтæй – юмор æмæ сатирæ, сурæт æмæ фæлгонц, строфа æмæ рифмæ, эпитет, метафорæ, абарст, фæсномыг</p>	

					уарзондзинад гурын	ныхас (аллегии), символ. Арæхсой: - текстæ раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристикæ дæтттынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдутæй æмæ хрестоматийы фиппаинагтæй пайда кæнынмæ.
64	2		Урок- беседа	Ходы Камал. Ирон зарæг – царды хъæлæс, æхсар æмæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Фыдыуæзæг уарзыны темæ. Лирикон хъайтары цæстæнгас царды

				<p>намысы фидиуаг æмдзæвгæ «Кæмддæр ирон лæппутæ зарынц» - ы.</p>	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>КОММУНИКАТИВОН УАА фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>УДГОЙМАГОН УАА æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>иууыл егъаудæр хæзнатæм (райгуырæн къона, ныййарæджы узæлд, хи къухвæлло)</p>
65- 67				<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>КОММУНИКАТИВОН УАА фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>УДГОЙМАГОН УАА</p>		

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
68	1		хатдзæгæт кæныны урок	Компьютерон тест рацыдрацыд æрмæгæй		

**Кусæн программа
ирон литературæйæ, 8-æм кълас,
æдæппæт 68 сах**

№	сахæттæ	нымæц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	8		Урок-балц ивгъуыдмæ	«Нарты кадджытæ»- ирон адæмы эпос	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст КОММУНИКАТИВОН УАА	Æмбарынад "фольклор" ("адæмон сфæлдыстад"). Адæмон сфæлдыстады хуызтæ æмæ сæйраг жанртæ. Эпос, таурæгътæ, историон

				<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.</p>	<p>зарджытæ. Мифтæ æмæ истори ирон фольклоры. Адæмон сфæлдыстады зонынадон, хъомыладон æмæ эстетикон ахадындзинад. Истори æмæ адæмон æгъдауттæ эпосы æмæ таурæгъты. Фольклор æмæ литературæйы бастдзинад.</p>
2			«Нарты симд»-мидис	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа</p>	<p>Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтææмææмæ ахастытæ; -дзырдаивады хуызтæ: Арæхсой: - текстæраст, аив æмæраевдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ;</p>

					<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.</p>	<p>фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -персонажтæн характеристикæ дæтттынмæ;" Кадæджы мидис. Нарты царды æууæлтæ. Аивады бынат Нарты царды. Акула-рæсугъды фауты мидис.Нæртон чызджы идеалтæ æмæ домæнтæ. Батрадзы хъайтарон сгуыхт.</p>
3			<p>«Ацæмæз æмæ Агуынд-рæсугъд»-ныртæ. цы царды</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	<p>". Кадæджы мидис. Нарты царды нывтæ. Мифты бынат фыдæлты царды æмæ кадæджы. Ацæмæзы миниуджытæ, йæ фæлгонц. Музыкаейы тых æмæ нысаниуæг.</p>	

				<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
4			<p>Таурæгъ «Мачъидон Алыксан» -ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Таурæгъы мидис. Æрыгон паддзахы сгуыхтытæ. Æнæфсисдзинад — фыдбылыз хæссæг. Зæронд лæджы куырыхон зонд, йæ амынды нысаниуæг. Истори æмæ таурæгъы æмахаст.</p>
5			<p>Таурæгъ «Хъуды абырджытæ» - йы хæлардзинады тых.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын</p>	<p>Йæ мидис. Адæм æмæ паддзахы хицæутты быцæу. Цыппар æмбалы сгуыхтытæ. Хæлардзинады тых.</p>

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Хъайтарты фæлгонцтæ. Адæмы ахаст "абырджытæм". Уазæг буц кæныны æгъдау. Лæгдынад æмæ патриотизмы мотив. Таурæггы сюжетон арæзты сæйраг æууæлтæ.</p>
6			<p>Таурæгъ «Хуыцауы азар» - ы конфликт- хæс æмæ æнкъарæнты быцæу.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>	<p>Таурæггы мидис. Иæ конфликт — хæс æмæ æнкъарæнты быцæу. Райгуырæн бæстæйыл гадзрахатæй цæуын — фыдракæнд. Адæмы тæрхон æмæ таурæггы сæргонды нысаниуæг. Кико — уæздан æмæ æгъдауылхæст адæймаг. Пирузы мидсагъæстгæ æмæ йæ хызæмар. Хорз æмæ рæстдынады уæлахиз.</p>

					уарзондзинад гурын	
7				<p>Историон – хъайтарон зарæг «Задалески нана» -йы адæмы уæззау хысмæт</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Зарæджы мидис. Ахсахъ Тимуры æрбабырст. Тохы æвирхъау нывтæ. Адæмы уæззау хысмæт. Сабиты уавæр. Мады сгуыхт. Адæмы ахаст сæ ирвæзынгæнагмæ. Зарæджы аивадон фæрæзтæ (эпитет, абарст).</p>

8				<p>«Аслæмбеджы зарæг» -ы æфсымæрты сгуыхт.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>»). Зарæджы мидис. Йæ конфликт — адæм æмæ æлдæртты быцау. Æфсымæрты сгуыхтытæ. Бæтæйы фырттæ æмæ Кæсæджы æлдæртты быцау. Будзи æмæ Аслæнбег — адæмы хæрзгæнджытæ. Геройты трагикон мæлæт.</p>
				<p>"Исахъы зарæг". Исahъ — сæрибарыл тохгæнæг..</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	<p>". Йæ мидис æмæ йæ аивадон арæзт. Исahъ — сæрибарыл тохгæнæг. Хъайтары трагикон хъысмæт.</p>

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад</p>	
9			<p>Н/Р/К Нывæцæн хи равзæрст темæйыл (рацыд æрмæгæй)</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	

	1			<p>АИВАДОН ЛИТЕРАТУРÆ</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад</p>	<p>Нывæфтыд литератураæ — дзырдаивад. Йæ сæйраг æууæлтæ. Йæ хицæндзынад историон æмæ зондон литературайæ. Литературон уацмысы æвзаг. Ирон аив литературайы равзæрд, йæ рæзты уавæртæ.</p>
10	5			<p>Къостайы уацмысты мидис æмæ идейæтæ. Поэты катыйы аххосæгтæ «Сагъæс»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	<p>Хетæгкаты Къоста- адæмон поэт. Йæ цардвæндаг. Йæ уацмысты мидис æмæ идейæтæ. "Сагъæс". Поэты катыйы аххосæгтæ. Поэты хæс æмæ нысан — адæмы иу кæнын, амондмæ сын фæндаг амонын,</p>

				<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>сæрибар æмæ фыдыбæстæйы сæраппонд тох кæнын.</p>
11			<p>Адæймаджы царды нысан-адæмы иу кæнын «Марды уæлхъус»-ы.</p> <p>Адæмы уæззау уавæр «Азар»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Адæймаджы царды нысан — хорз хъуыддæгтæ кæнын. Хорздзинад — номгæнæг, хæрзгæнæг - "æнæмæлæт".</p>
12			<p>Царды нывтæ «Ахуыр»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа</p>	<p>"Ахуыр". Уацмысы мидис. Царды нывтæ. Давæджы æууæлтæ.</p>

				<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаэ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Литературæйы теори. Метоними.</p>
13			<p>Поэмæ «Чи дæ?»- йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаэ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>	<p>Поэмæйы мидис — хæххон адæмы цард, иунæджы хъысмæт. Сидзæры уавæр, йæ удхайраг цард. "Куыст — цардæн фæрæз". Хъайтар — цардбæллон, куыстуарзаг, ныфсхаст, сыгъдæгзæрдæ адæймаг. Ирон чызджы уавæр патриархалон хæдзары, йæ</p>

				мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	хъысмæт. Æрдзы нывтæ поэмæйы.
14			Историæмæ таурæгъ поэмæ «Кæуæг айнаг»- ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	". Поэмæйы мидис. Ирон царды нывтæ. Истори æмæ таурæгъ поэмæйы нывæсты. Адæмы тох хæдбардзинадыл, сæ патриотизм. Тыхгæнджыты æууæлтæ. Тæрхоны лæгтæ æмæ сæ уынаффæ. Гæнах аразыны нысан. Дæсны фæрсын æмæ йæ фæстиуæг.
15			Мад æмæ сабийы хъысмæт поэмæйы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст	Мад æмæ сабийы хъысмæт. Литературæйы теори. Метафорæ.

					<p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
16				<p>Н/Р/К (дзургæ) проблемон фарстатæн дзуапп раттын.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
17	3			Секъа – адæмон	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Секъа — адæмон

			<p>фыссæг. Ирон царды нывтæ «Айссæ»-йы.</p>	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>фыссæг. Йæ царды хабæртæ. Йæ бæллицтæ — рухс фидæн, сæрибар æмæ фæрныг цард.</p>
18			<p>Адæмы фæзминаг миниуджытæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>.Ирон царды нывтæ. Адæмы уавæр паддзахы заманы. Адæм æмæ хицауады быцæу. Уацмысы конфликт. Хицæутты фыдмитæ. Адæмы тох сæ бартыл æмæ сæ намысыл. Ахмæты хъысмæт. Йæ фæлгонц. Айссæйы</p>

					<p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	хъысмæт. Адæмы фæзминаг миниуджытæ.
19			«Азау»-уарзондзинады æнкъард таурæгъ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	."Азау" — уарзондзинады "æнкъард таурæгъ". Рагон ирон царды æууæлтæ	
20			Исбоны тых уацмысы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	Исбоны тых адæмы царды. Фыдæлты æгъдæуттæ æмæ æнкъарæнты быцæу. Таймуразы тох йæ	

				проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	амондыл. Азауы тæригъæддаг хъысмæт. Хъайтарты фæлгонцтæ. Уарзондзинады уæлахиз. Адæмон æгъдæуттæ.
21			Фысгæ куыст. Проблемон фарстатæн дзуапп раттын.		
22	4		Елбыздыхъо-ирон театр саразæг, сæрибары фидиуæг.		Елбыздыхъо — ирон театр саразæг, сæрибары фидиуæг. Йæ цардвæндаг.
23			Трагеди «Хазби»-йы историон бындур.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Трагедийы конфликт — ирон адæм æмæ паддзахы быцæу. Уацмысы историон æмæ фольклорон бындур.

					<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
24			Хохаг царды нывтæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Хохаг царды нывтæ. Паддзахы хицауады фывдæндтæ. Адæмы социалон дихдзинад.</p>	

25				<p>Адæмы куырыхон зонд æмæ патриотизм.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Адæмы куырыхон зонд æмæ патриотизм. Ислам æмæ Нанайы фæлгонцтæ. Хазби — адæмон хъæбатыр. Йæ тохы нысан. Йæ трагедийы аххосæгтæ. Йæ фæлгонц.</p>
26				<p>Хазби – адæмы хъæбатыр.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	<p>Уацмысы идейæ — национ иудзинад æмæ хæдбардзинад.</p>

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа аenkъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
27	1с			<p>Илас Æрнигон. Уацмыс «Хæрзбон»-ы идейæ. "Фыд йæ фыртæн фæдзæхсы".</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа аenkъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>". Ирон лæджы хъысмæт хæдхæцæгады уавæры. Фыдыбæстæйæ кæй фæхауæггаг, уый аххосæгтæ. Патриоты хъызæмар. Йæ уавæр æцæгæлон зæххыл. Уацмысы идейæ — Райгуырæн бæстæ уарзын. Фæдзæхстыты мидис. Ирон лæджы æууæлтæ, йæ кад æмæ йæ намысы æвдисæнтæ. Мад æмæ Райгуырæн бæстæ. Фыды зондахаст. Патриотизм — уацмысы идейæ.</p>

						Литературæйы теори. Абарст.
29	2			Гаглойты Рутен Намыс -царды фарн.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Аллегорцион радзырд. Намыс - царды фарн. Йæ уавæр тыхми æмæ хæрамы дунейы. Рæстдзынадмæ тырнын — Намысы нысан. Уацмысы идейæ — социалон хæрамæн тæрхон кæнын.
30				Аноним Уацмыс « Сæрибар»-ы аллегорцион мидис	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p>	"Сæрибар". Уацмысы аллегорцион мидис. Сæрибар — сылгоймаджы хуызы. Йæ сурæт æмæ йæ фæлгонц. Сæрибар — рухс амонд æмæ цард.

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Адæмы ахаст сæрибармæ. Уацмысы идейæ — сæрибарыл тох кæнын</p>
31	5		Компьютерон тест рацыд æрмагæй	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>		
32	3		Арсен – ирон аив дзырды	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Коцойты Арсен - ирон аив дзырды</p>	

				<p>зæрингуырд.</p> <p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>зæрингуырд. Йæ царды хабæрттæ, йæ рухсадон куыст.</p> <p>.</p>
33			<p>Радзырд «Декрет»-ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	<p>". Радзырды мидис - дины кусæджы хъысмæт цардивæн рæстæджы. Сауджыны митæ ног æхсæнадон уавæрты. Йæ миниуджытæ: мæнгард, дыдзæсгом, магуса. Кусæг лæг, йæ удыхъæд æмæ йæ зондахаст. Сатирæ æмæ юмор ацы</p>

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	радзырды.
34				Фæлитой адæймаджы цард «Мырзæджы кæрьерæ»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фæлитой адæймаджы цард.
35				Мидхæсты цаутææмæ сæ фæстиуджытæ «Æхцайы чырын»-ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын	" Мидхæсты цаутæ æмæ сæ фæстиуджытæ. Горæты уæззау уавæр

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
36	1		Цомахъ – сæрибары зарæггæнæг æмæ рухстауæг.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>	<p>Гæдиаты Цомахъ — сæрибары зарæггæнæг æмæ рухстауæг. Йæ цардвæндаг. "Фын". Æмдзæвгæты цикл "Ахæстоны фыстытæй". Йæ сæвзæрд, йæ иумæйаг мидис. Ахæсты тыхст æмæ зынтæ. Йæ фæндон. Лирикон геройы рæсугъд удыхъæд. "Арв нæры". Тызмæг æрдзы ныв. Мигътæ - талынды</p>

					уарзондзинад гурын	<p>символон фæлгонц. Дымгæ — змæлд æмæ тохы фæсномыг. Уарын — æрдз ноггæнæг, арвы нæрд — рухс хæссæг. Тохы мотив — уацмысы сæйраг хъуыды.</p> <p>Æрæхсæв", "Райсом". Цомахъ æмæ йæ тохы æмбæлтты уавæр ахæстоны. Сæ тохы бæрзонд нысан — адæмы амонд, рухс æмæ сæрибары æгъдаутгæ.</p> <p>Поэты фæндæттæ йæ Райгуырæн бæстæ æмæ йæ адæмы рухс фидæны сæраппонд. Æрдз — цард æмæ дунейы фидауц.</p>
37	3			Малиты Георги. Геуæргийы сфæлдыстады ахадындынад	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	<p>Малиты Геуæргийы царды хабæртгæ.</p> <p>Поэты сфæлдыстады ахадындынад дыгурон</p>

				<p>проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>дзырдаивады рæзты. "Федог "Гъонгæси фурт мæгур Мæхæмæт</p>
38			<p>Æмдзæвгæ «Федог»-ы символон нысаниуæг.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад ,</p>	<p>"Æмдзæвгæйы романтикон мидис. Поэты фæдзæхст фæсивæдæн: рухсмæ тырнын, кады хъуыддæгтæ аразын, намысджынай цæрын. Уацмысы символон фæлгонцты нысаниуæг.</p>

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
39				Поэмæ «Гъонгæси фурт маггур Мæхæмæт» -ы таурæгъон бындур.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	". Поэмæйы таурæгъон бындур. Адæмы уавæр стонг заман. Мæхæмæты фæзминаг миниуджытæ: ныййарджытыл аудын, уæздандзинад, хъару æмæ курдиат. Ханы ахаст Мæхæмæт æмæ йæ чызджы уарзондзинадмæ. Мæхæмæт æмæ Гиданнаёйы мæлæт, йæ социалон аххосæгтæ. Поэмæйы сюжет æмæ композици. Литературæйы теори. Терминтæ "сюжет" æмæ "композици".
40	2			Беджызаты Чермен. Уацмыс «Мæсгуытæ дзурынц»-ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа	Мæсгуытæ дзурынц", йæ иумæйаг характеристикæ

				<p>иумæйаг характеристика.</p>	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>(афæлгæст).</p>
41				<p>Таурæгъ – новелла «Æлбегаты Батай æмæ Бæрсæгаты чындз»-ы иумæйаг мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>	<p>"Æлбегаты Батай æмæ Барсæгаты чындз". Таурæгъ-новеллæйы иумæйаг мидис. Фыдæлты цард æмææгъдæуттæ, сæ аивадон равдыст. Батай æмæ йæ мыггаджы хъысмæт.</p>

				мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
42			Фыдæлты цард æмææгъдæуттæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Адæмы зæрдæйы уаг æмæ зондахаст, сæ гуманизм. Бæтæг — мыггаджы хистæр, адæмы фарн хæссæг.
43			Уарзондзинад — царддæттæг.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст	Уарзондзинад — цард дæттæг. Уацмысы æвзæджы æууæлтæ. Литературæйы теори. Таурæгъ.

					<p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
44				<p>Н/Р/К (дзургæ) проблемон фарстатæн дзуапп раттын.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
45	4			Хъуылаты	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Фыссæджы цард

			<p>Созырыхъо.Ирон царды социалон быцæутæ «Хохаджы хъæстытæ»- йы.</p>	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>æмæ сфæлдыстад. "Хохаджы хъæстытæ". Ирон царды социалон быцæутæ.</p>
46	2		<p>Цамел æмæ Хадзионы фæлгонцтæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	

					<p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
47			Уацмыс «Музейы»-йы мидис, йæ сюжеты рæзт.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	"Музейы". Уацмысы мидис, йæ сюжетон рæзт. Гуырдиатг меньшевикты фыдракæндтæ. Уацмысы сæйраг архайджыты фæзминаг миниуджытæ.	
48			Фыййауы царды нывтæ «Фыййауы катый»-йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	"Фыййауы катый". Фыййауы царды нывтæ. Хицау æмæ æххуырсты ахастытæ.	

				<p>проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
49	1		<p>Дзесты Куыдзæг Тега – хæрзгæнæг «Тегайы бæлас»-ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p>	<p>Фыссæджы сфæлдыстады æууæлтæ. Куыдзæг — радзырды дæсны. "Тегайы бæласы" мидис. Уацмысы сюжет.</p>

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
50	1			Хозиты Яков Поэты бæллиц æмæ фæндон «Терчы хъазт»-ы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Поэты царды хабæртæ. Йæ бынат ирон поэзийы. "Терчы хъазт". Поэт æмæ Терчы ныхас. Поэты бæллиц æмæ фæндон. Терчы раныхас (монолог), йæ царды таурæгъ.
51	1			Гулуты Андрей Хæсты уæззау фæстиуджытæ «Хъæбатыры мæлæт»-ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p>	"Хъæбатыры мæлæт". Хæсты уæззау фæстиуджытæ. Советон адæмы хъайтарон тох фашистты ныхмæ.

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
52	1с		<p>Епхиты Тæтæри Радзырд «Хуыйæндаг»-ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Хуыйæндаг". Радзырды мидис — фыдæгъдау адæймагты фыдуынд митæ.</p>	
53	2		<p>Плиты Грис Балладæ « Авд</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Балладæ "Авд цухъхъайы". Хæсты</p>	

				<p>цухъхъайы»- хæсты азар æмæ адæмы хъысмæт.</p>	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>азар æмæ адæмы хъысмæт. Мады уавæр. Йæ ныхас йæ фыртты дзауматимæ. Фыртты дзуаппытæ. Се стугыхтытæ, сæ кады мæлæт. Авд чызджы хъысмæт.</p>
54	2			<p>Мады рухс фæлгонц.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	<p>Мады рухс фæлгонц. Дарæс удджын кæнын æмæ йæ аивадон нысаниуæг уацмысы. Литературæйы теори. Термин балладæ.</p>

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
55	2		Цæгæраты Максим Нуцæйы хъысмæт, йæ удыхъæды миниуджытæ «Фæстаг æхсæвы».	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фæстаг æхсæв". Мад æмæ райгуырæн зæхх. Нуцайы хъысмæт, йæ удыхъæды миниуджытæ.	
56			Хохаг хъæуты уавæр цардивæнты.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын	Хохаг хъæуты уавæр цардивæнты. Адæймаджы ахаст фыды уæзæгмæ.	

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
57	1		<p>Мыртазты Барис Хистæры ахаст «Æфцæгмæ»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>	<p>Хистæр фæлтæры хъысмæт. Хистæры ахаст кæстæртæм. Хистæры хæс - рæзгæ фæлтæрыл аудын, фæндаг сын амонын. Цард - зын балц. Фæлтæрд лæджы ныстуан фæсивæдæн: лæгдзинад æвдисын, кады хъуыддæгтæ кæнын.</p>

					уарзондзинад гурын	
58	2			Гæбулты Мелитон Радзырд «Æнæмастæй цæр»- мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p> <p>уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис. Бинонты ахастдзинæдтæ.
59				Уацмысы моралон идейæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>	Мады уарзондзинад йæ хъæбултæм. Цоты хæс. Мады хъысмæт.

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
60	2		<p>Цæрукъаты Алыксандр. Æрдз æмæ адæймаджы бастдзинад «Цымæ мын цы дзуры?» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>"Цымæ мын цы дзуры?.." Æрдз æмæ адæймаджы бастдзинад. Адæмы истори. Иры намыс æмæ трагикон цаутæ. Патриотизмы мотивтæ уацмысы. Литературæйы теори. Термин сидæн.</p>
61			<p>Горзы лæгдзинад «Цардæй мæлæты æхсæны» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	<p>Радзырд "Цардæй мæлæты æхсæн". Йæ мидис.</p>

					<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
62	1			<p>Джусойты Нафи.Патриотизм ы мотивтæ «Ныстуан Иры фæсивæдмæ»-йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ</p>	<p>"Ныстуан Иры фæсивæдмæ". Æмдзæвгæйы мидис — адæймаджы рæсугъд фæндиæгтæ. Патриотизмы мотивтæ. Поэты сагъæс Ирыстоны фидаеныл.</p>

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
63	1			Дзаболаты ХазбиУазæгæн æгъдау кæнын æмдзæвгæ «Ис ахæм лæг хæхты»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	"Ис ахæм лæг хæхты". Æмдзæвгæйы мидис. Хуымæтæг хæххон лæджы уæздандзинад. Уазæгæн æгъдау кæнын. Таурæгъты мидис. Æмдзæвгæйы идейæ. "Ирон кафт". Ирон кафтыты хицæн хуызтæ, сæ поэтикон нывæвдыст. Сæ бастдзинад адæмы цардимæ. Поэты хъуыдытæ.
64	1			Бестауты Геуæрги. Æрдзы æндзыгдзинад «Стай сырддоны»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	Æрдзы æндзыгдзинад. Стайы уавæр ахæстæй æмæ сæрибарæй. Стайы æууæлтæ æрдзон уавæрты. Уацмысы

				<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>идейæ —</p> <p>сæрибардынадæн кад кæнын, цагъардынадыл хъоды кæнын. Литературæйы теори. Терминтæ метоними, антитезæ</p>
65			<p>Компьютерон тест рацыд æрмæгæй</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	

66	1			<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
67	2			<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
68	1					

**Кусæн программа
 ирон литературæйæ, 9-æм кълас,
 æдæппæт 68 сах**

№	сахæ ттæ	ным æц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ
1	2	06.09 08.09		<p>Разныхас. Ирон литературæйы рæзты периодизаци. Адæмы рагисторийы цаутæ æмæ этногенез</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст КОММУНИКАТИВОН УАА</p>

			(скифтæ, Ирон сармæттæ, алантæ). Ирон фыссынады рагон цыртдзæвæнтæ .Фыццаг ирон лит-он уацмыс «Мах уыдыстæм фараст æфсымæры.» Фыццаг ирон скъолатæ; фыццаг ирон чиныг.	фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.
	1	13.09	Колыты Аксойы цард æмæ сфæлдыстад. Аксо-дины чингуытæ тæлмацгæнæг, фыццаг поэतिकон фæлварæнты автор («Мады Майрæмы кадзы зарæг», «Мах фыд», «Чырыстийы рухс райгасдзинад.»	
	3	15.09	Æгъуызаты Иуане	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,

			<p>Фыссæджы тыххæй ныхас. Кадæг «Алгъуызы кадæг» - ы композицион арæст; йæ темæ æмæ идейæ.</p>	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.</p>
3		20.09	<p>Авторы патриотизм æмæ гуманизм кадæджы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
4		22.09	Алгъуызы фæлгонц.		Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
5	3		Мамсыраты Темырболат – фыццаг ирон национ поэт «Сагъæстæ».		Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
6		27.09 29.09	<p>Райгуырæн бæстæ уарзыны мотивтæ. Мамсыраты Темырболаты поэзийы. «Рынчын æмæ рынчынфæрсæг», «Ме' мгармæ». «Авдæны зард».</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>

					уарзондзинад гурын
7	4	04.10		Хъаныхъуаты Иналы царды хабæрттæ, йе' сфæлдыстады сæйраг мотивтæ. Поэты хæс йæ адæмы раз, йæ фæндиæгтæ, йæ бæллицтæ «Фæндон»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
8		06.10		<i>Ирон адæмы цардыуаг æмæ æгъдауттæ очерк «Ирон хъæуы»-йы.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
9		11.10	<p><i>Хицæн адæймæгты фæлгонцтæ уацмысы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
10		13.10	<p><i>«Хохæгтæ- лигъдæттæ» -йы адæмон трагеди.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>

				<p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
11	7	18.10	<p><i>Къоста-поэт æмæ революцион демократ. «Ракæс»-ы каттай адæмы æфхæрд æмæ тыхстыл, «Салдат»-ы каттай ныййарæгыл.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ</p>

				адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
12		20.10	<i>Национ хæдбардзинад æмæ иудзинадмæ сидт æмдзæвгæтæ «Додой» æмæ «Катай»-ы.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
13		24.10	<i>Лирикон геройы уды рæсугъддзинад æмдз. «Хæрзбон»-ы.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын

				<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
14		25.10	<p>«Мæрдты бæсты» -йы диссæгтæ, сæ этикон æмæ социалон мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын</p> <p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>

15		27.10		<p><i>Поэмæ «Фатимæ»-йы мидис, йæ идейæ. Цауты историон рæстæг.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
16	5	08.11		<p><i>Ибрагим æмæ Дзамболаты фæлгонцтæ.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
17		10.11		<p><i>Фатимæ -йæ</i> <i>рæстæджы</i> <i>раззагдæр</i> <i>зондылхæст</i> Н/Р/К. <i>сылгоймаг.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
18		15.11		<p><i>Нывæцæн</i> <i>«Сылгоймаджы</i> <i>фæлгонц</i> <i>Къостайы</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа</p>

			<p><i>сфæлдыстады»н ыффыссынмæ цæттæгæнæн урок.</i></p>	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
19		17.11	<p><i>Поэма «Кæуæг айнаг»-ы мидис æмæ идейæ.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>

				мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
20		22.11	<i>Публицистон уац(этнографион очерк)«Особа.»</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
21	2с	24.11	<i>Тугъанты Батырбег.. Фыссæджы царды хабæрттæ, сфæлдыстады фæндаг. Хæххон адæмы царды</i>	

				<i>нывтæ йæ прозæйы.</i>	
22		24.11		<i>Уацмысы «Æгъдаумæ гæсгæ» -йы мидис æмæ идейæ: тугисын æмæ йæ антигуманон хъуыды.</i>	
23	4	29.11		<i>Къубалты Алыксандыры культурон æмæ сфæлдытадон куыст. «Æфхæрдты Хæсанæ»- социалон æфхæрды ныхмæ тохы мотивтæ</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
24		01.12.		<i>Иунæджы фæлгонц</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,

				<p><i>кадæджы.</i></p>	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
25	2	06.12		<p><i>Госæма – ирон патриахалон сылгоймаг.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
26		08.12		<i>Нывæцæн æвзæрст темæйæ.</i> <i>хи</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
27	8	01.12		<i>Ирон критиктæ Секъайы тыххæй. Секъайы прозæйыл афæлгæст.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
28		06.12	<p><i>Радзырд «Дыса» - йы уæззау хъысмæт.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>

					уарзондзинад гурын
29		18.12		« <i>Хо аема афсымар</i> »-ы адæмы уавæр феодалон дуджы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
30		13.12		« <i>Саударæг ус</i> »-ы хæххон царды нывтæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
31	5	15.12	<p><i>Секъайы лирика, йæ сæйраг мотивтæ.Æмлзæ вгæтæ «Æнкъард хъуыды», «Тæхуды», «Къæвда»-йы мидис æмæ сæйраг идеятæ.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
32		20.12	<p><i>Адæмон хъайтары традицитæ</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>

			<p><i>Секъайы поэзийы.</i> <i>Поэты идеал-адамы æфхæрды ныхмæ тохгæнæг идеал - Чермен</i></p>	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адамы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
33		22.12	<p><i>Секъайы баснятæ, сæ социалон мидис æмæ этикон хъуыдытæ «Сырдыты емына», «Минас»-ы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ</p>

				адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
34		27.12 29.12	<i>Изложени. Секъайы уацмыстæй ист скъуыддзагæй.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
35	4	17.01	<i>Гурджибети Блашкыйы царды хабæрттæ. Йе сфæлдыстады сæйраг мотивтæ. «Къоста», «Маегуыр усгур»,</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын

				«Абырæг».	æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
36		19.01		<i>Комеди «Æдылы»-йы социалон конфликт. Хангуассæйы хъысмæт.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын

37	2	24.01		<p><i>Ирон литературæ ХХ-æм æнусы райдайæны</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
		26.01		<p><i>Цомахъы цард æмæ йе сфæлдыс-тад. «Тохы хъæр»-ы бæстæйы уавæр, йæ аххоссæгтæ, тохмæ сидт. «Фæдис» -ы, уайдзæф дызæрддыггæнæг фæлтæртæн.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>

				<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
		31.01	<p><i>Дзыллæты ахадындзинад историон рæзты æмдзæвгæ «Адæм»-ы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
	1	02.02	<p><i>Байаты Гаппо-æхсæнадон семæ культурон архайæг, йæ</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа</p>

			<p><i>цардвæндаг. «Мæлдзыг æмæ цъырцъыраг», «Дзæбидыр æмæ саг»- ы таурæгъон æмбисæндтæ.</i></p>	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
38	2	07.02	<p><i>Глатты Хохы цардвæндаг. Утон ион уацмыс «Фын»- ы сюжетон мидис.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>

					мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
39		09.02		«Фын» - фидæны цардарæзты ныв.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
40	2	14.02		Цæголты Георгийы цардвæндаг æмæ сфæлдыстадон фæндаг. Георгийы ахаст Къостамаæ «Къостайы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст

				ингæны уæлхъус»	<p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
41	5	16.02		<p><i>Коцойты Арсены цард æмæ æхссæнадон архайд. «Афтæ дæр вæййы»-ы мидис.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
42		21.02		«Цыппар æмæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,

			<i>ссæдз бон»-йы лæппуйы хъысмæт.</i>	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
43		28.02	<i>Радзырд «Тазырæт»-ы конфликт.</i>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>

				<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
44		02.03	<p><i>Базаргæджытæ æмæ хицауады æнаккаг митæ радзырд «Тохы бон»- ы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
45		07.03	<p><i>Коцойты Арсены сфæлдыстады ахадындзинад ирон литературæйы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>

				<p>проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
46	1		<p><i>Илас Æрнигоны сфæлдыстад.</i> <i>«Арфæ раæ»,</i> <i>«Сомы».</i> <i>Райгуырæн бæстæйы хъысмæтыл сагъæс йæ æмдз.</i> <i>«Куы ркастæн»,</i> <i>«Æрмыс иу маен),</i> <i>«Хæрзбон.»</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p>

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
47	8	14.03		<i>Брытъиаты Елбыздыхъо. – ирон театр æмæ драматургийы бындурæвæрæг.</i>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
48		16.03		<i>Ирон сылгоймаджы хъысмæтыл сагъæс; драма «Дыууæ хойы» темæ.</i>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p>

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
49		21.03		<p><i>Феодалон мыггагон æгъдæуттæ æмæ сæ фæстиуджытæ. Драмæйы конфликт.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
50		23.03		<p><i>Асиат æмæ Хансиат – ирон</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>

				<p><i>сылгоймаджы ног типтæ.</i></p>	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
51		04.04		<p><i>Фыдæлтæ маелинаг æгъдаутты хъахъхъæнджыт æ. Ног зондахаст хæсджытæ. (Хъамболат, Хъылицъыхъо, Пупæ).</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>

				<p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
52		06.04	<p><i>Фæллойдæнæг адæмы сæрибарыл тох трагеди «Амыран»-ы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
53		11.04	<p><i>Трагедийы сайраг архæйджытæ. Бесæйы фæлгонц.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын</p>

				<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>
54		13.04	<p><i>Елбыздыхъойы сфæлдыстады ахадындынад ирон литературæйы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ</p>

					уарзондзинад гурын
55		18.04		<i>Нывæцæн Брытæиаты Елбыздыхъойы сфæлдыстадмæ гæсгæ хи равзæрст темæтый.</i>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
56	3	20.04 25.04		<i>Хъороты Дауыты цард æмæ сфæл- дыстад «Æз нæ уыдтæн,гæды уыди».</i>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын,</p>

				<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
57	2	27.04	<p><i>Чиновникты фæлгонцтæ. Фæсдзæуины психологи уацмысы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
58	3	04.05	<p><i>Токаты Алиханы цард æмæ сфæлдыста-дыл</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>

				<p><i>афæлгæст.</i> <i>«Цыкурайы фæрдыг»- курдиат æмæ зонындзинады символ.</i></p>	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
59	2	16.05		<p><i>Цæлыккаты Ахмæты цард æмæ æхсæнадон архайд. Туркмæ лидзыны трагикон цаусей иуныв радзырд «Фæстаг бæх»-ы.</i></p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ</p>

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
60	1	18.05		<i>Уацмыс «Туг тугæй æхсадауы» - йы мидис.</i>	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын
61	2	23.05			Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын

				<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
62				<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>

63	1			<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
64	2			<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>
65	1				

Къæлендарон пълан ирон литературæйæ 10 къласы.

<i>№ урочы</i>	<i>Сæргонд</i>	<i>Урок</i>	<i>Ным</i>	<i>Урочы темæ.</i>	<i>Фæстиуджытæ</i>	<i>УАА</i> <i>Скъ.универсалон</i> <i>архайдтытæ</i>
1.	Разныхас. 1с	1		Презентац. Ирон советон литературæ 1917-1929 азты.	Арæхсын: -текст скъуыддзæгтыл (хицæн эпизодтыл)	Тесты хъæугæ æрмæг агурын (П)
2.	Коцойты Арсен.	1		Коцойты Арсены цард æмæ æхсæнадон куыст.	дих кæнын.;	Аив ныхасыл куыст (К)
3.		1		Радзырды «Æмбæлттæ»-йы композицион арæзт.	-тексты сæйраг хъуыды иртасын;	Проблемон фарста æвæрын(П)
4.	5с	1		«Æнхъæл нæ уыдысты»- йы темæ, идеяæ.	-уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст	Адаймаджы миддунейæн эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын æмæ æмбарын(Л)

5.		1		Гыццыл адæймаджы хысмæт «Æнæном радзырд»-ы	дзурын; -дыууæ фæлгонцы	Ныхмæлæуд хъуыдыдæ райхалын(К)
6.		1		Арсены ахадындынад ирон литературæйы.	кæрæдзийыл абарын, авторы ахастдынад йæ героймæ сбæрæг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын.	
7.		1		Цомахы биографи, йæ революцион куыст 1905-1907 азты. «Ос-Багъатыр». Трагедийы историон бындур.	Арæхсын: -драмон уацмысæн анализ кæнын, -уацмысы архайд	Анализ, синтез, абарст, зонындынадтæ æмæ арæхстдынадтæ иумæйаг кæнын (П)
8.	Гæдиаты Цомахъ. 5с	1		Презентац. Национ иудзынад æмæ сæрибары идейæтæ драмæйы.	цыд логикон æгъдауæй раст дзурын, авторы ахастдынад йæ	Тексты хъæугæ æрмæг агурын (П) Аив ныхасыл куыст (К)
9.		1		Адæмы патриотизм.	героймæ бæрæг	Алыхуызон хъуыдытæ
10.		1		Презентац. Гæбайы фæлгонц, йæ сæфты фæндаг.	кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст	хынцын æмæ кординаци кæнын (К) æрмæджы фæткавæрдыл ахъуыды
11.		1		Уацмысы æвзаджы æууæлтæ. Йæ акуалондынад нæ царды.	аргъ кæнын.	кæнын(П)

12.	Н/Р/К	1		Нывæцæн « <i>Национ иудзинад</i> »ныффыссынмæ цæттæгæнæн урок		
13.	Малиты Георги. Зс	1		Георгийы царды хабæрттæ. Поэмæ «Темур- Алсахъ».	<i>Арæхсын</i> :-лиро – эпикон уацмыс æвзарын, -уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст дзурын, авторы ахастдинад йæ героймæ сбæраг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын.	Фарст райхалынæнахадгæдæр мадзæлттæ агурын (П) Дзургæ ныхасы æмбаргæ арæзт (П) Хи хъуыдытæ бæлвырд æмæ æххæстæй зæгъын (К)
14.		1		Сæйраг хъайтары фæлгонц.		
15.		1		<i>Презентаци.</i> «Дзандзирахъ»-ы сюжет, конфликт, идейæ.		
16.	Багъæрат ы Созыр. 1с.	1		Багъæраты Созыры цардвæндаг æмæ сфæлдыстадыл афæлгæст.		
17.	Барахъты Гино.	1		Барахъты Гиноы цард æмæ æхсæнадон куыст. «Арабиаты Гуыргъохъ». Дзыллæты	<i>Арæхсы</i> :-бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг	Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст

	5с			сәрибарыл тох кадәджы.	проблематика, -	арг кәныны (Л)
18.		1		<i>Презентаци.</i> «Азджериты Куыцыкк.» Поэмәйы романтикон стили әууәлтә.	аивадон мадзәлтты ахъаз сюжет әмә композиции равдисынан,	Анализ, синтез, классификаци(П)
19.		1		Бәстырәсугъды патриотон әнкъарәнтә.	-бәрәг кәны сәйраг архайәджы характерон	Тексты әмбарынад, хъәугә әрмәг сә исын зонын(П)
20.		1		Куыцыкк әмә Бәстырәсугъды трагикон хъысмәт.	хицәндзинаәдтә, бынат фәлгонцты системәйы, авторы бәрәгтәнән.	Аххос әмә фәстиуджытә раиртасын (П)
21.		1		Аивады темә кадәджы.		Әмбәлгә хуызы спайда кәнын дзургә ныхасәй хъуыддәгтә аразгәйә(К)
22.	Н./Р.К	1		Нывәцән «Райгуырән уәзәгмә уарзондзинад» ныффыссынмә цәтгәгәнән урок.	Арәхсын: Хи хъуыдытә бәлвырд кәнынән критеритәй пайда кәнын,	
23.		1		Нывәцән ныффыссын.	әмбаргә әмә хибарәй аразын фысгә ныхас рацыд әрмәгәй;	

24.	Хъамбердиаты Мысост 1с	1		Хъамбердиаты Мысосты царды хабæрттæ. Йе сфæлдыстадыл афæлгæст.		
25.	Беджызаты Чермены ы Чермен. 5с	1		Беджызаты Чермены цард æмæ сфæлдыстад. Новеллæты цикл «Мæсгуытæ дзурынц».	<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици равдисынаен, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн	Хи хъуыдытæ бæлвырд кæнгæйæ, критеритæй пайда кæнын(К) Хибарæй саразын алгоритмон архайд(П) Аххос æмæ фæстиуджытæ раиртасын (П) Анализ, синтез, классификаци(П) Тексты æмбарынад, хъæугæ æрмæг сæ исын зонын(П)
26.		1		<i>Презентаци.</i> Таурæгъ «Кодзыртæ»-йы ирон сылгоймаджы фæлгонц		
27.		1		« Уанелы Тутыр» - ы мидис.		
28.		1		Колыты Бецийы мастисæн.		
29.		1		Новеллæты бынат æмæ ахадындынад ирон литературæйы.		

30.	<i>Н./Р.К</i>			Нывæцæн «Сылгоймаджы хъысмæт» ныффыссынмæ цæттæгæнæн урок.	Арæхсын: Хи хъуыдытæ бæлвырд кæнынæн критеритæй пайда кæнын, æмбаргæ æмæ хибарæй аразын фысгæ ныхас рацыд æрмæгæй;	
31.	Тыбылты Алыксанд р. 1с	1		Тыбылты Алыксандры литературон – критикон бынтæ.		
32.	Хъуылаты Созырыхъ	1		Хъуылаты Созырыхъойы цард æмæ сфæлдыстад. «Иудзонгон». Къласы тохы цаутæ мидхæсты рæстæджы	Арæхсын: æмбаргæ æмæ хибарæй аразын фысгæ ныхас рацыд æрмæгæй;	Æмбæлгæ хуызы спайда кæнын фысгæ ныхасы рæзты(К)
33.	о. 5с	1		Презентаци. Социалон быцæутæ радзырд «Номылус»-йы.	Арæхсы: бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ,	Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст аргъ кæныны (Л)
34.		1		Сылгоймаджы уавæр æмæ трагикон хъысмæт.	аивадон мадзæлтты	Анализ, синтез,

35.		1		Адæмы уавæр уацмысы.	ахъаз сюжет æмæ композици равдисынаен,	классификаци(П) Тексты æмбарынад, хъæугæ æрмæг сæ исын зонын(П)	
36.		1		Радзырд «Дыууæ къæрныхы» мидис.	Бæрæг кæны сæйраг архайæджы	Аххос æмæ фæстиуджытæ раиртасын (П)	
37.		1		Фæрнионы цард æмæ сфæлдыстад.	характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнаен	Æмбæлгæ хуызы спайда кæнын дзургæ ныхасæй хъуыддæгтæ аразгæйæ(К)	
38.	Фæрниаты Къоста. бс	1		«Уады уынаер». Хохæгты тох хæдхæцаг паддзахы ныхмæ.	Арæхсы: бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ,	Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст арг кæныны (Л)	
39.		1		Презентаци. Социалон æмæ этикон проблема.	аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици	Анализ, синтез, классификаци(П)	
40.		1		Мисурæты трагедион уавæр.	равдисынаен,	Тексты æмбарынад, хъæугæ æрмæг сæ исын зонын(П)	
41.		1		Цæрайы фæлгонц.	Бæрæг кæны сæйраг архайæджы	Аххос æмæ фæстиуджытæ раиртасын (П)	
42.		1		Пейзаж æмæ романы поэтикæйы	характерон		
43.		Н./Р.К			Нывæцæн « <i>Адаймаджы нысан</i> »	хицæндзинæдтæ,	Æмбæлгæ хуызы спайда

				царды» ныффыссынмæ цæттæгæнæн урок.	бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн адæймаджы уавæр æмæ фæлгонцаразæн мадзæлттæ сбæрæг кæнынæн.	кæнын дзургæ ныхасæй хъуыддæгтæ аразгæйæ(К)
44.	Нигер. (Дзанайты Иван) 4с	1		Нигеры бынат ирон литературæйы æмæ культурайы.	<i>Арæхсын</i> : лирикон æмдзæвгæйы арын сæйраг фæлгонцтæ (предметæ), фылдæр ныхмæвæрд æвæрдæй. -хицæн кæнын фæлгонцтимæ баст лексикон рæнхъытæ.	Хи хъуыдытæ сбæлвыд кæнынæн бæлвырд критеритæй пайда кæнын(К) Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст арг кæныны (Л) Анализ, синтез, классификаци(П) Тексты æмбарынад, хъæугæ æрмæг сæ исын зонын(П) Аххос æмæ фæстиуджытæ раиртасын (П)
45.		1		Авторы позиции «Фæстаг хъæбысы»		
46.		1		Æмдзæвгæ «Хидыл»-ы философон мидис.		
47.		1		Фадат æмæ адæймаджы хысмæт «Нæ тæрсын æз»-ы.		
48.		1		Сагъæс царды нысаныл «Бонтæ бонты фæдыл уайынц»		
49.		1		Нигеры сфæлдыстады ахадындынад ирон литературæйы.		

50.		1		Роман «Саст рæхыс»- ы темæ æмæ идейæ.	<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг	
51.	Боциты Барон 2с	1		Хъайтары сурæт- характер равдисыны мадзал.	проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици равдисынаен,	
52.		1		Туаты Дауыты царды хабæрттæ. Драма «Сидзæргæс»-ы сюжет.	<i>Арæхсын:</i> драмон уацмысæн анализ кæнын, -уацмысы	Æмбæлгæ хуызы спайда кæнын дзургæ ныхасæй хъуыддæгтæ аразгæйæ(К)
53.	Туаты	1		Драмæйы композици æмæ фæлгонцты дих.	архайды цыд логикон æгъдауæй раст	Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст
54.	Дауыт 3с	1		Нуцæйы трагедион хъысмæт.	дзурын, авторы ахастдинад йæ героймæ сбæраг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын.	аргъ кæныны (Л)
55.	Мамсырыты Дæбе.	1		Мамсыраты Дæбейы сфæлдыстады характеристика.	<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы	Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст

56.	3с.	1		Радзырд «Аууон»-ы сәтирә.	сәйраг проблематика, аивадон мадзәлтты ахъаз сюжет әмә композиции равдисынаән,	аргъ кәныны (Л) Әмбәлгә хуызы спайда кәнын дзургә ныхасәй хъуыддәгтә аразгәйә(К)
57.		1		Уацмыс «Фәсмон»-ы идеяон мидис.		
58.	Разныхас.			Ирон литературә Фыдыбәстәйы Стыр Хәсты азты.		
59.	Кочысаты Мухарбег. 2с	1		Кочысаты Мухарбеджы сфәлдыстадыл афәлгәст. Уарзондзинады мотивтә «Сау цастыты».	<i>Арәхсын:</i> лирикон әмдзәвгәйы арын сәйраг фәлгонцтә (предметтә), фылдәр ныхмәвәрд әвәрдәй. -хицән кәнын фәлгонцтимә баст лексикон рәнхъытә.	Хи хъуыдытә сбәлвыд кәнынән бәлвырд критеритәй пайда кәнын(К)
60.		1		Мухарбеджы әмдзәвгәты поэтикон хицән әууәлтә.		
61.	Калоты Хазби. 2с	1		Калоты Хазбийы цыбыр цардыл афәлгәст. Лирикон геройы уәздан әнкъарәнтә, йә цардбәллон хъуыдытә. («Фәстаг салам», «Хорзәй баззай, Ир», «Әз мә цард...».)	<i>Арәхсын:</i> -хицән кәнын фәлгонцтимә баст лексикон рәнхъытә.	Дзургә ныхас әмбаргә әмә сәрибарәй аразын(П)

62		1		Хазбийы поэтикайы бынат йæ рæстæджы ирон литературæйы.		
63	Плиты Грис. 6с	1		Плиты Грисы лирикайы сæйраг фарстытæ. Хъайтарон национ удыхъæд авторы зондахаст æмæ хæсты философи æмдзæвгæ «Солдат»-ы.	<i>Арæхсын</i> : драмон уацмысæн анализ кæнын, -уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст дзурын, авторы ахастдзинад йæ героймæ сбæрæг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæ, раст аргъ сын кæнын. Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, сæ бынат фæлгонцты системайы, авторы бæрæггæнæн,	Ахуырадон æрмæджы этикон нысаниуæгæн раст аргъ кæныны (Л) Анализ, синтез, классификаци(П) Тексты æмбарынад, хъæугæ æрмæг сæ исын зонын(П) Аххос æмæ фæстиуджытæ раиртасын (П) Æмбæлгæ хуызы спайда кæнын дзургæ ныхасæй хъуыддæгтæ аразгæйæ(К)
64		1		<i>Презентаци</i> . Историон трагеди «Чермен». Йæ темæ æмæ композицион арæзт.		
65		1		Чермен - адамы бартыл тохгæнгæнæг.		
66.		1		Æлдæртты къорд, сæ миддуне, сæ зондахаст.		
67.		1		Уацмысы арæзт, сюжет, композици.		
68.		1		<i>Театралон равдыстмæ бакаст.</i>		

					кæнынæн.	
--	--	--	--	--	----------	--

**Къæлендарон – тематикон пълан ирон литературæ
11 кълас**

<i>№</i>	<i>Сæргонд</i>	<i>С а- ха</i>	<i>Ным æц</i>	<i>Урочы хуыз</i>	<i>Урочы темæ</i>	<i>УАА</i>	<i>Фæстиуджытæ</i>
1.	Разныхас. Ирон лит-рæ 50-æм азты кæрон – 60- æм азты	1		Урок- лекци	Ирон лит-рæ 50-æм азты кæрон – 60-æм азты. Ирон культ. æмæ лит-йы рæзт ног æхсæнадон уавæры.		
2.	Гаглойты Федыр. (Гафез) Зс.	1		Ног æрмæг амоныны урок	Гафезы цард æмæ сфæлдыстадыл афæл- гæст. Роман «Уæ бонтæ хорз, адæм!»-ы мидис æмæ проблематикæ.	Эпикон – таурæгъон литературæйы хуызтæ. Хъайтар – дзырднывæндæг.	Арæхсын: -текст скъуыддзæгтыл (хицæн эпизодтыл) дих кæнын.; -тексты сæйраг хъуыды иртасын; -уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст дзурын; -дыууæ фæлгонцы кæрæдзийыл абарын, авторы ахастдзинад йæ героймæ сбæрæг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын.
3.		1		Урок- къордты куыст	Æрыгон адæймаджы фæлгæнц, йæ хъуы -дытæ æмæ трынæнтæ.		
4.		1		Урок- портрет	Уацмысты фæлонцты системæ		

5.	Дзугаты Георги. 2с.	1		Ног æрмæг амоныны урок	Дзугаты Георгийы цард æмæ сфæлдыстад. Кадæг «Бындзыг»- лирикон ахаст.	Лиро –эпикон поэмæ.	<i>Арæхсын:</i> -лиро – эпикон уацмыс æвзарын, -уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст дзурын, авторы ахастдинад йæ героймæ сбæрæг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын.
6.		1		Урок- идейæтæ хъахъхъæ нын	Сабырдзинады сæрыл дунеон тохы идейæтæ уацмысы.		
7.	Цæгæраты Максим. 2с.	1		Ног æрмæг амоныны урок	Цæгæраты Максимы сфæлдыстадон сурæт. «Мады зарæг»-ы сюжет æмæ композици.	Сюжет, композици, сурæт- кæрæдзиимæ сæ бастдинад	<i>Арæхсы:</i> -бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, - аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици равдисынаен, -бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинаedtæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн.
8.		1		Урок- тексты анализ	Аивады хъомыс, музыкæйæ райгуыргæ ассоциативон дуне. Хъайтары зæрдæйы тæлмæнтæ уацауы.		
9.	Цæрукъаты Алыксандр 2с.	1		Урок- лекци	Алыксандры поэзийы æууæлтæ, йæ традицитæ. «Ныхас авдæны сывæллони-мæ». Фæлтæрты бастдинады темæ. Поэты сагъастæ адæймаджы царды нысан æмæ фидæныл. Саби æмæ		

					æрдзы хсæн иудзинад.		
10		1		Урок-дискусси	Поэты æмвазыгджын удысконд, йæ этикон идеалтæ «Мæ кувæндонны къæсæрыл», «Рох симфони», «Гимн хьилхъæдурæн.»		
11	Джусойты Нафи. бс.	1		.Урок-лекци	ДжусойтыНафийы литературон æмæ зонадон куыст. Историон темæ Нафийы сфæлдыстады	Историон роман	Арæхсы: -бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, - аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композиции равдисынæн, -бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн.
12		1		Урок-балц ивгъуыдмæ	Роман «Фыдæлтты туг»-ы мидис æмæ поблематикæ, йæ историон бындур		
13		1		Урок-тексты анализ	Романы композицион нывæзт. Зарæджы фæлгонц романы.		
14		1		.	Ака æмæ Бекайы фæлгонцтæ		
15		1		.	Уарзт æмæ хæст: лирикон æмæ эпикон райдайæнты æмиудзинад		
16		1		Урок-къордты куыст	Национ иудзинады темæ романы.		
17	Н/Р/К/ Нывæцæн ныфыссынмæ	1			«Зарæджы фæлгонц» «Иудзинады темæ романы».		Арæхсын: æмбаргæ æмæ хибарæй аразын фысгæ ныхас рацыд æрмæгæй;

	цæттæгæнæн						Хи хъуыдытæ бæлвырд кæнынæн критеритæй пайда кæнын, -проблемæ æмбарын арæхсын; гипотезæ рахицæн кæнын,.
18	Н/Р/К/ Нывæцæн ныфыссын	1					
19	Дзаболаты Хазби. 1с.	1	Урок- лекци	Хазбийы поэзийы сæйраг мотивтæ., «Амонд», «Æз хæхты райгуырдтæн», «Куы хæссай зæрдæйы æмбуар»-йы.	Строфа, ритм, рифмæ.		Арæхсын: лирикон æмдзæвгæйы арын сæйраг фæлгонцтæ (предметтæ),
20	Гаглойты Владимир. 5с.	1	Урок- тексты анализ	Гаглойты Владимиры сфæлдыстадон сурæт. Драмæ «Ныййарæджы кадæг»-ы композиции, йæ аивадон мадзæлттæ.	Драмæйы хуызтæ		Арæхсын: - драмон уацмысæн анализ кæнын, -уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст дзурын, авторы ахастдзинад йæ героймæ бæрæг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын
21		1	Урок- къордты куыст	Фыртты фæлгонцтæ.			
22		1	Урок- къордты куыст	Мады монументалон фæлгонц драмæйы.			
23		1		Уацмысы идейсæ райхалыны фæрсæзтæ.			
24		1		Мады монументалон фæлгонц			
25	Н/Р/К/ Нывæцæн ныфыссынмæ	1		«Уидæгты фарн æмæ фидæны ныфс – адæмы уæвынад».			Арæхсын: æмбаргæ æмæ хибарæй аразын фысгæ ныхас рацыд æрмæгæй;

	цæттæгæнæн						Хи хъуыдытæ бæлвырд кæнынæн критеритæй пайда кæнын, -проблемæ æмбарын арæхсын; гипотезæ рахицæн кæнын,.
26	Ирон лит-рæ 70-æм æмæ 80-æм азты фыц цаг æмбисы.	1		Урок- лекци	Литерæтурæйы сæрмагонд нысаниуæг социалон-политикон «мидцоппайы (заст- ой) заман.»Историон прозæйы рæзт 60-80-æм азты. Ирон драмæйы рæзт70-80-æм азты. Ирон поэзи 70-80-æмазты райдайæны.		
27	Дзесты Куыдзæг 4с.	1			Дзесты Куыдзæджы курдиаты сæрмагонд æууæлтæ. Уацау «Фæндагсар Уастырджи» - йы сюжет æмæ композици.		<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици
28		1		Урок- тексты анализ	Уацауы фæткон-философон мидис. Сæйраг архайджыты фæлгонцтæ.		равдисынаен, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн
29		1		Урок- тексты анализ	Адæймаджы уæвынады æнусон фарстатæ.		
30		1			Фæндаджы темсæйы философон мидис.		
31	Н/Р/К/	1			«Фæрнджын адæймаг		<i>Арæхсын:</i> æмбаргæ æмæ

.	Нывæцæн ныфыссынмæ цæттагæнæн				<i>амондджын вæййы</i> ».		хибарæй аразын фысгæ ныхас рацыд æрмæгæй; Хи хъуыдытæ бæлвырд кæнынæн критеритæй пайда кæнын, -проблемæ æмбарын арæхсын; гипотезæ рахицæн кæнын,.
32	Бестауты Гиуæрги.1с.	1		Урок- лекци	Райгуырæн бæстæйы темæ Геуæргийы поэзийы.	Аллитераци.	Арæхсын: лирикон æмдзæвгæйы арын сæйраг фæлгонцтæ (предметтæ), фылдæр ныхмæвард æвардæй. -хицæн кæнын фæлгонцтимæ баст лексикон рæнхъытæ.
33	Æгъуызарт ы Æхсарбег 4с.	1			Æгъуызаты Æхсарбеджы цардыл афæлгæст. «Куырды фырт»- темæ сæмæ проблематикæ.		Арæхсы: бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици равдисынæн, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн адæймаджы уавæр æмæ фæлгонцаразæн
34		1		Урок- тексты анализ	Романы жанрон миниуджытæ сæмæ стили хицæндзинæдтæ.		
35		1		Урок- тексты анализ	Мурат сæмæ Бексолтаны фæлгонцтæ.		
36		1			Рæстæжы фæлгонц уацмысы.		

							мадзэлтгæ сбæрæг кæнынæн.
37	Хостыхъоты Зинæ. 1с.	1		Урок- лекци	Хостыхъоты Зинæйы лирикайыл афæлгæст.		<i>Арæхсын:</i> лирикон æмдзæвгæйы арын сæйраг фæлгонцтæ (предметтæ), фылдæр ныхмæвæрд æвæрдæй. -хицæн кæнын фæлгонцтимæ баст лексикон рæнхытæ. -бæлвырд кæнын скъоладзауты ассоциатæ сæйраг дзырдтæ æмæ лексикон рæнхытæм гæсгæ. -арын авторы цæстæнгас, позици (йæ хъуыдытæ, æнкъарæнтæ, ассоциатæ).
38	Дзуццаты Хадзы- Мурат. 1с.	1		Урок- лекци	Дзуццаты Хадзы-Мурат поэзийы сæйраг мотивтæ.		
39	Булкъаты Михал.	1			Булкъаты Михалы сфæлдыстадыл афæлгæст.	Аивадон æрхъуыды æмæ	<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг
40	4с.	1		Урок- тексты анализ	Амонды проблемæ. Фæлтæрты бастдзинады темæ.	историон æцæгдзинад.	проблематикæ, аивадон мадзэлтты ахъаз сюжет æмæ композици
41		1		Урок- тексты анализ	Булкъаты Михалы сфæлдыстад. Роман «Теркай-Туркмæ» - йы конфликт æмæ ныхмæвæрд фæлгонцтæ.		равдисынæн, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы,

42 .		1		Урок-дискусси	Кард æмæ фæндыры традицион темæ æмæ йæ ног нысаниуæг.		авторы бæрæггæнæн адæймаджы уавæр æмæ фæлгонцаразæн мадзæлттæ сбæрæг кæнынæн.
43 .	Малиты Васо. 1 с.				Малиты Васойы сфæлдыстадон фæндаг. Поэзийы «хуымгæнд» - фæллойгæнæг адæмы цард æмæ тырнæнтæ « Сахуыр мæ кæн, о хуымгæнæг...»- джы.		
44 .	Бицъоты Грис.4 с	1			Бицъоты Грисы сфæлдыстадыл афæлгæст. Роман «Арвы айдæн»-ы сюжет.	Романы тыххæй фæарфдæр кæнын	Арæхсы: бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици рабдисынæн, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинæдтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн адæймаджы уавæр æмæ фæлгонцаразæн мадзæлттæ сбæрæг кæнынæн.
45 .		1		Урок-тексты анализ	Хæст æмæ гадзрахаты темæ романы.		
46 .		1		Урок-тексты анализ	Романы трагедион финал, йæ аивадон æууæлæтæ.		
47 .	Н/Р/К Нывæцæн	1			<i>«Сылгоймаджы бынат царды».</i>		Арæхсын: æмбаргæ æмæ хибарæй аразын фысгæ

	ныфыссынмæ цæттагæнæн						ныхас рацыд æрмæгæй; Хи хъуыдытæ бæлвырд кæнынаен критеритæй пайда кæнын,
48	Дзасохты Музафер. 2с.	1			Музаферы граждайнаг позиции.«Уредоны былыл Бæрæгъуын» -ы темæ сæмæ проблематикæ.		<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици равдисынаен, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинаедтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн адæймаджы уавæр æмæ фæлгонцаразæн мадзæлттæ сбæрæг кæнынаен.
49		1		Урок- тексты анализ	Ирон æгъдау æмæ фæтк- æрыгон хъайтарты хъомылгæнджытæ.		
50	Разныхас. Ирон литерæтурæ фæстаг азты.	1		Урок- тексты анализ	«Рацарæзты» дуг æхсæнадон- политикон ситуаци. Национ фарстайы фыдуавæр.	Социалистон реализмы метод.	
51	Джыккайты Шамил. 4с.	1			Шамил – поэт, драматург. Йе' сфæлдыстадыл цыбыр афæлгæст. Трагеди «Хъодыгонд зæд»- мидис æмæ архайды афон.	Æмдзæвгæйæ фыст драмæ. Историон трагеди	<i>Арæхсын:</i> драмон уацмысæн анализ кæнын, -уацмысы архайды цыд логикон æгъдауæй раст дзурын, авторы

52		1		Урок- тексты анализ	Патриотизм æмæ национ иудзинады идейæтæ трагедийы.		ахастдзинад йæ героймæ сбæрæг кæнын, хъайтары архайд æмæ миниуджытæн раст аргъ кæнын.
53		1	Урок- къордты куыст	Фæрнджын фидæны домæн-- тых æмæ зонды цæдис. Борæханы идеалон фæлгонц.			
54		1	Урок- къордты куыст	Джыккайты Шамилы æмæ йæ хъайтар Борæханы иудзинадтæ сæ тох æмæ сæ царды.			
55	Н/Р/К/ Нывæцæн ныфыссынмæ цæттæгæнæн	1			<i>«Уацмысы актуалондзинад ныры дуджы» кæнæ «Борæханы фæлгонц»</i>		
56	Хабلياتы Сафар. 1 с	1		Урок- тексты анализ	Фæсхæсты азты царды нывтæ «Фисыны хæдзар» . Уацауы сюжет, йæ фæлгонцтæ.		Арæхсы: бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон мадзæлтты ахъаз сюжет æмæ композици равдисынæн, Бæрæг кæны сæйраг архайæджы характерон хицæндзинадтæ, бынат фæлгонцты системæйы, авторы бæрæггæнæн адæймаджы уавæр æмæ фæлгонцаразæн мадзæлттæ сбæрæг
57	Хъодзаты Æхсар 1 с.	1			Æхсары поэзийы граждайнаг мотивтæ. Мадселон севзæджы ахадандзинад «Ирон дзырд»-ы.	Рифмæйы хуызтæ	
	Агънаты Гæстæн. 2с.	1			Агънаты Гæстæны уацау «Фæстаг бæх»ы этикон проблематикæ.	Авторы ныхас. Авторы позиции севдисены фæсерæзтæ.	
58		1		Урок- тексты	Æрдз æмæ адæймаджы 'хсæн удхæстæгдзинады		

				анализ	хъуыды.		кæнынæн.
59	Хуыгаты Сергей. 1с.	1		Урок-тексты анализ	Радзырд «Сылгоймагтæ»-йы мидис æмæ проблематикæ, йæ фæлгонцтæ	Радзырды жанр. Аивадон деталы нысаниуæг.	
60	Æлборты Хадзы – Умар. 1с.	1			Æлборты Хадзы – Умар сфæлдыстады хигъæдон сæууæлтæ, жанрон сæмæ стилы агурæнтæ. «Чъребайы сөнкъард хæдзæрттæ» 20 сөнусы кæрон тугкалæн хæстытæ – «тæригъæдты апофеоз».	Бæлладæйы жанры æмбарынад фæарфдæр кæнын. Традиции æмæ ногдзинад. Велибр.	
61	Гуыцмæзты Алеш. 2 с.	1		Урок-тексты анализ	Фыссæджы сфæлдыстадон агурæнтæ. Хъæууон царды хæрзвæтк сæмæ сөгъдауы равдыст «Урс фынты».	Мидмонологон розæйы тыххæй цыбыр æмбарынад.	
62		1		Урок-тексты анализ	Хæст сæмæ сфæлдыстады 'хсæн сæрдзон ныхмæлæуд «Пахуымпар» -ы.	Фыссæджы хигъæдон æрмдзæф (стиль)	
63	Ходы Камал. 1с.	1			Ходы Камалы сфæлдыстадыл афæлгæст Фыдыбæстæйæн фыртæн бæззын, йæ цин сæмæ хъыгтæй цæрын «Ирыстонмæ»-йы.		
64	Фæлхат. Фæлварæнмæ	1			Ирон литературæйы рæзты фæндаг. Историон цаутæ ирон фысджытæм		<i>Арæхсы:</i> бæлвырд кæнын уацмысы сæйраг проблематикæ, аивадон

65 .	цөттөгөнө н тематикон урочытө. 5с.	1	.	Райгуырсен бөстөмө уарзондинады сенкьарсентө ирон литературон уацмысты		мадзэлтты ахъаз сюжет әмә композиции равдисынан, Бәрәг кәны сәйраг архайәджы характерон хицәндзинадтә, бынат фәлгонцты системәйы, авторы бәрәггәнән адәймаджы уавәр әмә фәлгонцаразән мадзэлттә сбәрәг кәнынән.
66 .		1		Хистәры фарн ирон литерәтурәйы.		
67 .		1		Мады фәлгонц ирон поэзийы сөмө прозәйы.		
68 .		1		Ирон сөгдсөуттө ирон фысджыты уацмысты.		

